Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Winther, Christian.
Titel | Title:	Tre Fortællinger.
Alternativ titel | Alternative title:	3 Fortællinger.
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : C. A. Reitzel, 1851
Fysiske størrelse | Physical extent:	194 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Tre Fortællinger,

af

Christian Winther.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Universitetsboghandler C. A. Reitzel.

Trykt hos Kgl. Hofbogtrykker Bianco Luno.

1851.

BIBLIOTHECA REGIA HAVNIENSIS

Tre Fortællinger.

Indhold.

Side.

Et Reise-Eventyr (1828) . . . . . 1.

Hesteprangeren (1829) . . . . . 35.

Paa Landet (1850) . . . . . 89.

De to første Fortællinger udkom samlede i Aaret 1839; den Tredie, som er føiet til nærværende **andet Oplag** af hine, har ikke været trykt før.

Et Reise-Eventyr.

— — Bælmørkt var det, og skjøndt jeg sjelden kan komme i det Tilfælde at kjede mig, saa fandt jeg dog Krostuen for ureenlig, og mit Kammer for uhyggeligt, til at jeg der med nogenlunde Behag skulde kunne tage Hvile; og at fortsætte Reisen denne Aften torde jeg ikke tænke paa. Jeg gik ud i Kjøkkenet, og medens jeg tændte min Pibe, spurgte jeg Pigen, der rakte mig Gloden, blandt andet om Landsbyens Præst. Hun nævnede mig da en ung Mand, med hvem jeg, skjøndt han ikke hørte til mine nærmeste Omgangsvenner, dog som Student i et lystigt Lag havde drukket Dus. Han var dengang et godmodigt, opvakt Menneske, som vi paa Regensen alle holdt meget af; men da han tidligere, end jeg, havde taget Examen, og strax derpaa forladt Byen, havde jeg tabt ham ganske af Syne. Men nu, ved at høre hans Navn, vaktes Erindringen saavel om vort hele Samliv i Studenterdagene, som om enkelte herlige Scener, hvori han figurerede, saa levende hos mig, at jeg følte en inderlig Lyst til at see ham og tale med ham. Jeg tænkte tillige: han sidder nu her saa

stille hen, som det sømmer sig en god Hyrde, hos sin Hjord, han hører kun lidt til Verden og dens Tummel, — han er gift, men Herregud! man kan ikke vide det, maaskee er hans Hustru ikke af de morsomste: var du i hans Sted, vilde et Besøg af en gammel Ven blive noteret i Almanakken med en rød Streg; hvad du vil, at Andre skulle o. s. v. — jeg gaaer bestemt hen og besøger ham!

Da jeg traadte ind, sad han ved Theebordet, og, som jeg kunde høre, læste Tydsk med sin lille Pige, der sad paa hans Skjød. Han satte Barnet ned, skjød Lyseskjærmen tilside, og kom mig imøde. Det var det gamle, mandhaftige, glade Ansigt og det med et saadant Udtryk af Tilfredshed, at jeg nok kunde skjønne: han kjeder sig ikke i sin Kreds! — Men Solen, der kastede disse Glædesstraaler paa hans Ansigt, sad ogsaa ligeover for ham, og jeg begyndte alt i mit stille Sind tusind Gange at bede om Forladelse for den ugrundede Mistanke, jeg før, angaaende hans Kone, havde ladet opkomme hos mig; men man gjør sig stundom i en ledig Time saadanne dumme Tanker!

Hendes Figur var af de bedste Forhold, og hvad der manglede hendes Ansigt i regelmæssige Former, erstattedes fuldeligen ved det characteristiske Udtryk og de deilige Øine; man kunde sige, hun talede ei blot

med Munden, der i Grunden slet ikke var smuk, men ethvert Blik, enhver Bevægelse af hendes deilige Lemmer var saa talende, og alt hvad de sagde, saa yndigt, at jeg maatte tilstaae, den Aand, der besjælede dem, kunde umuligen være en Asmodæus. Alting omkring i Stuen var ligesaa stirligt som simpelt; paa Væggen hang en Deel Billeder, blandt hvilke et smukt gammelt, qvindeligt Hoved i Sortkridt især faldt mig i Øinene. I Sophaen laae en lille tyk Dreng paa Ryggen med een Arm til hver Side, og sov af alle Kræfter, og for at fuldende Maleriet kom der fra Kakkelovnskrogen en stor Hønsehund, — de kaldte den Mahmud — som, efterat have trohjertigen beseet og besnuset mig, igjen begav sig til sin Maatte.

Skjøndt jeg altsaa maatte slutte, at min Ven, — Henrik hedder han — ikke trængte til Opmuntring, saa var dog den Modtagelse, jeg nød, derfor ikke mindre hjertelig, og da han havde forestillet mig for sin Kone, ladet mig kysse sine Børn, saavel hende, der studerede Tydsk, som ham der sov, og jeg havde faaet en Kop og en Pibe, befandt jeg mig allerede som hjemme. Den lille sex Aars Pige maatte sætte sig ved Klaveret paa et Underlag af tydske Lexica, og spille og synge „Schöne Minka" og „Heideröslein" for den fremmede Herre. Jeg maatte besee hans

Bogsamling, — theologiske, historiske, og en Hærskares Mangfoldighed af franske, tydske, engelske og americanske Godtkjøbsbøger; og da alt dette var bestilt, da hans Kone var gaaet i Kjøkkenet for at besørge Aftensmaden, satte vi os til Ro i hans Studerekammer, for ret efter Hjertenslyst at tale om gamle Tider.

„Thi", sagde jeg til ham, „jeg, der kommer lige fra Hovedstaden, kunde jo rigtignok udkramme en stor Deel Viisdom, f. Ex. om Perser og Russer, Græker og Tyrker, Ferdinand og Bolivar, Adams og Jackson, Clausen og Grundtvig, Rossini og Weyse, hvilket for Dig som Landsbymand vilde være ret fornøieligt; men alt dette har endnu ei afgjæret, Ollet er for nyt; vi ville altsaa nyde det, som staaer klart for os, fordi det har havt Tid til at sætte sig. Lad os tale om vore korte Studenterdage, og om de fortræffelige Karle, som vi under vort Ophold i Kjøbenhavn have havt til fælleds Venner!" — Vi gjennemgik da den lange Række af Bekjendte, levede mangen Scene om igjen, opkogte vore vittige Indfald og dumme Streger, og — dog, jeg vil ikke forsøge at skildre det forunderlige Behag, vi føle ved at gjenkalde os den Tid, der gik; det er skeet saa ofte, og ethvert Menneske, som har et Hjerte, vil vist have følt noget lignende.

„Men det undrer mig," sagde Henrik, idet han stod op for at stoppe sin Pibe, — jeg troer snarere for at skjule mig sit Ansigt, — „det undrer mig, at hverken Du eller jeg med et eneste Ord have omtalt Vilhelm Frank, som boede ligeover for Dig i anden Gang paa Regensen. I vare dengang meget gode Venner; og hans vulkanske Hjerte uagtet passede I ogsaa ret godt for hinanden; thi, lagde han til med et Smiil, I vare begge ligestore Phantaster!"

„Hvem kan vel," svarede jeg, „holde Control med Jer, kjære Venner! I have den grueligste Hast med at komme fra Kjøbenhavn, opslaae Eders Paulun og bygge Eders Arne eet eller andet Sted; glemme reent, at der er noget, der hedder Postvæsen og Brevstiil, og inden man veed et Ord deraf, ere I henlagte paa Glemsels Hylde. Vilhelm Frank sidder vel, ligesom Du, luunt inden Vægge, og har ligerviis omkring sig en lille Himmel, befolket af Engle!"

„Saa Du har virkeligen ikke hørt noget om ham?" spurgte Henrik med et veemodigt Smiil. „Han har," vedblev han, „vistnok en Himmel og Engle; thi han var jo brav og god, og bag lune Vægge boer han; thi han er død og begravet for omtrent ni Aar siden!" — Vi taug begge et Øieblik. „Er der da nogen særegen Omstændighed ved hans Død?" spurgte jeg:

„det forekommer mig, som kunde jeg læse noget saadant i Dit Ansigt."

„Hvad mærkeligt kan der vel være forbundet med et ubekjendt, ungt Menneskes pludselige Død? Jeg holdt meget af ham, og var Vidne til hans Endeligt, derfor forekommer mig maaskee det Hele mere betydningsfuldt. Klokken er ikke mange; min lille Kone vil nok gjøre Ære af vor kjærkomne Gjæst, saa at jeg vel troer før Bordet at kunne faae Dig alt desangaaende fortalt. Dog maa jeg meget bede Dig, i den lille tragiske Idyl, som Du vil høre, ikke at ville vente en Skizze til et Characteermaleri, eller vel endog Emnet til en Novelle!"

Selv veed Du, som Landsbybarn, hvor herlig Juletiden kan være. Alle Landmandens strengere Arbeider hvile, enhver bereder sig til at nyde sin Fritid dobbelt ved at dele Glæden med Slægt og gode Venner; de Ældre have travlt med at ordne de smaa Fester, Børnene ere fulde af Forventning; Landsby-Violinisten trækker nye Strænge paa, og Statsmusikanten i Kjøbstaden indstuderer sine kjøbenhavnske Dandse til Brug paa Herregaardene; Sønner og Svigersønner komme hjem fra Skoler og Universitetet; Pigehjerter banke af Længsel efter Valse

og Cotillons, — maaskee af andre Grunde; de landlige Intriguer nemlig, som ellers pleie at gaae Sneglegang, faae i denne Carnevalstid betydelige Stød fremad. Træffer det nu, at Frosten lægger Bro over alle Bække og Moser, og Jorden er saa haard, at man langt borte hører Vogne rulle og Vandrerens Skridt, og den rene Luft fjernt fra bærer Klokkernes Klang til vort Øre; eller ogsaa Himlen dækker den stille Egn vidt og bredt med jævn Snee; saa bliver Samfærselen lettet, Besøg og Gjenbesøg holde ikke op, og Stegevenderne faae ingen Hvile.

Tilgiv mig den lange Beskrivelse; det var nemlig i en saadan smuk Juletid, at jeg med let Hjerte, efter flere Aars Pløining i Künöl og vor gode Ven B's Hefter og dernæst overstanden Attestats, gjorde en Reise over til Jydland for at forfriske mig efter mit Arbeide, og denne Forfriskning haabede jeg at kunne tage hos min og Din Ven, Vilhelm Frank. Mine Forældre vare døde, jeg havde intet Hjem, mine Venners maatte da være mit. Vilhelm havde dengang allerede nogle Aar været Huuslærer hos en Enkefrue, der eiede en stor Herregaard i Nærheden af A., og hvis Børn, en Datter og en Søn, han havde hjulpet til at opdrage. Ifølge den paa Landet gjældende Gjæstfriheds Lov torde jeg, skjønt ukjendt af Fruen, paa min Vens Anbefaling vente mig den

bedste Modtagelse, og den landlige Hospitalitet fornægtede dengang ikke heller sig selv. — Af Fruen, — saaledes kaldtes hun i Egnen, — af hendes Børn, en Datter paa ferten og en Dreng paa syv Aar, lige indtil den gamle Stine og Skytten blev jeg modtaget som en gammel Bekjendt, var snart indviet i alle Gaardens Hemmeligheder og deelagtiggjort i alle Festens Glæder, der havde udbredt ligesom et forhøiet Liv over hver enkelt Person. Kun Frank syntes mig ikke at være den Samme, som jeg før havde kjendt ham, eller i det mindste maatte der i hans Indre bevæge sig noget, som stred mod den opvakte Lystighed, hvortil alle Omgivelserne skulde opfordre ogsaa ham. Vistnok var han ikke af det Slags svage Mennesker, der, fordi de ikke formaae at beherske deres Mismod, saa let støde an mod de udvortes Forhold, blive sære, forbittre Andre Øieblikkets Frugt, og forværre deres egen Tilstand. Tvertimod søgte han at skjule for Andre de Skyer, som formørkede hans Himmel, ved at deeltage i enhver Fornøielse, som Tiden frembød, og syntes det endog undertiden, som var h a n det Hjul, der satte Selskabelighedens Maskine i Drev. Men mig, der kjendte hans Charakteer nøiere, blev det ikke skjult, at dette mest var en Bestræbelse for at overdøve en vis Uro, der bevægede hans Indre.

Jeg bemærkede dette strax den første Dag efter min Ankomst. Jeg var gaaet ud om Morgenen tidlig, for fra een af de omliggende Banker at betragte den smukke gamle Gaard, der med sine rødbrune Mure i det vinterlige Landskab tog sig herligt ud. Da jeg kom tilbage, traf jeg Vilhelm. Han stod i Borggaarden, som ved et Stakit, der i en Halvcirkel forenede begge udspringende Sidefløie, adskilledes fra den lange og brede Staldgaard, og var just ifærd med at dressere en stor Hønsehund, til hvilken han, med Hundepidsken hængende over den ene Skulder, snart uddeelte Brød, snart Klaps, snart gode Ord.

„Det var ret besynderligt," raabte han, saasnart han saae mig, i det han gav Hunden den sidste Bid Brød, og tørrede Haanden for at række mig den, „det var ret besynderligt, at min Moder ikke med Dig har sendt mig Svar paa mit sidste Brev! Intet i Verden er mig i dette Øieblik vigtigere end det Brev, som jeg venter fra hende!"

„Naar skrev Du da til hende?" spurgte jeg.

„Med sidste Post," var Svaret.

„Men kjære Ven! Du forlanger altsaa umulige Ting; din Moder kunde jo ikke engang have faaet Dit Brev før min Afreise fra Byen; og desuden sagde jeg Dig jo i Aftes, at hun, da jeg besøgte

hende, for i det Mindste at bringe Dig en Hilsen, selv havde klaget over Din lange Taushed, men dog havde i Sinde med det Første at skrive."

Du kjender ikke Fru Frank, og jeg maa derfor sige Dig, at denne Kone med alle Egenskaber, der pryde en Hustru og Moder, dog forener en saa stor Grad af hvnnet Ambition, at den næsten grændser til en mindre elskværdig Stolthed. Det var hendes ivrigste Ønske, at hendes eneste Søn skulde studere Jus; thi hun haabede, at hans udmærkede Evner og hendes Forbindelser skulde føre ham paa en glimrende Levevei. Men Vilhelms afgjorte Tilbøielighed for den geistlige Stand og Landlivet, — ikke engang i Kjøbenhavn ønskede han at blive Præst, — lagde hendes høitstræbende Planer uoverstigelige Hindringer i Veien. Uagtet hendes inderlige Kjærlighed til ham, anvendte hun dog al sin Myndighed, ja endog Strenghed for at formaae ham til at føie sig efter hendes Ønsker; men skjøndt han i enhver anden Ting var lydig og føielig, saa strandede dog ethvert Forsøg til at bøie ham efter hendes Villie paa hans urokkelige Fasthed. Blev hun nu overrasket af denne usædvanlige Modstand, eller indsaae hun det Urigtige i sin Paastand, nok, hun gav efter, og han tog theologisk Examen; men da han endnu var for ung til at blive Præst, og hans fine Følelse forbød ham

længere at leve af Moderens Godhed, tog han en Huuslærerplads, hvor han som sagt, havde gjort sig ligesaa yndet, som da han levede blandt os. Men denne hans Moders Eftergivenhed, som han ikke før syntes at have kjendt, havde gjort et saa dybt Indtryk paa hans Hjerte, og i den Grad forstærket hans Taknemlighed, at han siden den Tid gjorde sig, saa at sige, til Slave af hendes Ønsker, og aldrig uden hendes Samtykke foretog sig noget Skridt af Vigtighed.

Han taug. — „Altsaa," vedblev jeg, „kan Du ikke vente Brev før i Morgen Formiddag; thi, som jeg hører, kommer Posten først i Nat til A., Breve og Aviser kunne altsaa ikke være her før et Par Timer efter Dagbrækningen."

Han lod Hunden apportere et Stykke Brænde, som just laae ved hans Fod, skjød Kasketten bag af Nakken og purrede sig i Haaret, idet han adspredt saae efter Hunden.

„Der er noget passeret med Dig," sagde jeg, efter forgjæves at have ventet paa Svar, „Du ligner Dig selv ikke meer; enten er Du forelsket, eller i Gjeld, eller — hvad feiler Dig dog, kjære Ven?"

Han saae paa mig med et hos ham sjeldent Udtryk af blid og dyb Glæde, og sagde med et let Suk: „jeg er usigelig lykkelig! men," lagde han hur-

tigt til, som for at skjule sin Følelse, „jeg venter, som Du veed, snart at blive befordret, det er saa piinagtigt at gaae i denne Uvished; tillige har jeg nu ikke saa meget at bestille her, siden jeg mistede mine to Discipler; — nu er jo Frøken Marie alt for et Aar siden confirmeret, og har udlært!"

„Hvorledes?" spurgte jeg forundret, „læser Du ikke længer med den lille Dreng?"

„Jo, det forstaaer sig," var Svaret.

„Men Du sagde jo: mine to Discipler; havde Du da flere end disse To?"

„Aa, ja vist, en lille Bondepige!"

„En Bondepige?"

„Ja, ja en Bondepige," svarede han utaalmodig over min Undren, „en Datter af en fattig, gammel Huusmands Enke. Hun har fra sin tidlige Barndom været Frøkenens Legekammerat, og da hun artede sig vel, og syntes at have gode Evner, lod Fruen hende tage Deel i de andre Børns Undervisning."

„Ei, ei!„ raabte jeg leende, „og nu har hun vel skudt Huen bagaf, har faaet Kam i Haaret, parlerer Fransk, skal dog være Bondepige, og er altsaa fordærvet for sin Stand? Det har Du nu paa Din Samvittighed!"

„Saa?" sagde han med Bitterhed i Tonen;

„fordi hun har lært at skrive, regne og bogstavere lidt menneskeligt, lært lidt Tydsk; fordi hun har gjennemgaaet en Dandseskole, skulde hun maaskee være fordærvet for sin Stand? Fruen er en saare fornuftig Kone, hun har indseet al slig Fare, ligesaagodt som min superkloge Herre; hun har ladet hende bevare sin Bondedragt, og har holdt hende til saadant Arbeide, der sømmer sig for hende, og hun skal nu snart ud at tjene!"

„Hvor er hun da nu?" spurgde jeg, „endnu har jeg ikke seet hende!"

„Seet hende?" svarede han, „jeg har heller ikke seet hende i flere Dage; thi hun er gaaet hen at besøge sin Moder, der boer i Num By, halvanden Miil herfra. Husker Du ikke det smukke, gamle Hoved, tegnet med Sortkridt, som Du i Aftes med en ægte Kunstkjendermine sammenlignede med et Arbeide af Gerard Douw, det, som hænger i Frøkenens Kabinet? Det er Pigens Moder. Skuespiller W., vor gode Ven, som forrige Sommer var her med en Deel andre af det kongelige Theaters Personale, fandt saa meget Behag i den gamle Kones Ansigt, at han tegnede det, og forærede mig — vil jeg sige — Datteren det! — Heida, Mahmud!" Han fløitede Hunden til sig, og tog den ved begge Ørerne. „Hm! fordærvet! Dig har jeg ogsaa op-

tugtet og underviist, og givet Dig en noble Dannelse; har jeg kanskee ogsaa fordærvet Dig for Din Stand, min stakkels Dreng? Kom!" raabte han til mig, medens han slog Knald med Pidsken og Hunden sprang gjøende omkring ham, „kom, Fruen venter os ved Frokosten; til Middag er her Selskab, og i Aften skulle vi Alle til Dands hos Forpagter Hansen, — og i Morgen kommer da Posten! Om et Par Dage skal vore Folk have Lystighed, da, haaber jeg, da skal jeg først dandse ret af Hjertensgrund; thi den Post, den Post! Kom, kom, og vær lystig, og see ikke saa alvorlig ud! man kalder Dig ellers en gammel, pedantisk Candidat, og beklager ynkeligen det stakkels Pigebarn, der engang skal holde ud med Dig i en forrøget Præstegaard!"

Han trak mig afsted. Dagen hengik muntert, og efter Bordet kjørte det samtlige Selskab i tre Vogne til den omtalte Forpagter Hansen, der boede omtrent en Miil fra Fruens Gaard.

Her var Alt levende og i Bevægelse. Lysene vare tændte paa alle mulige Lysestager og Lampetter, pyntede Tjenestepiger trængte sig gjennem Vrimmelen af de forsamlede Gjæster og bød Theevand om; i nogle Stuer bleve Spillepartier ordnede for de Ældre; en gammel lystig Skolelærer fra Egnen havde samlet alle smaa Piger og Drenge omkring sig, og morede dem

ved mange Narrestreger, mest dog ved sin egen snurrige Person; men oppe fra den saakaldte Storstue hørtes Violiner stemmes, enkelte Løb af en Floite og Stød i et Valdhorn. Man havde ventet lidt paa os, og næppe havde derfor Damerne ordnet deres Pynt, og faaet tilstrækkeligt Theevand og Tvebakker, før Forpagterens Søn, en rask, ung Landmand, førte Frøken Marie op i Salen for at aabne Ballet med hende, og snart vare alle Fødder, som besad nogenlunde Takt og Behændighed, i levende Bevægelse. — Efter et Par almindelige Dandse, fik man Lyst at prøve en Bondedands; men da jeg ikke vilde vove at deeltage heri, satte jeg mig hen for at see til. Den lille Frits, Fruens Søn, stod ikke langt fra mig, og saae, som det syntes, med Forundring paa de vilde Spring, hans Lærer gjorde; thi han dandsede, forekom det mig, med Flid ret voldsomt.

Jeg kaldte paa ham: „skal Du ikke dandse, lille Frits?"

„Nei, Forpagterens Mariane vil ikke dandse med mig!"

„Vilde Du da saa gjerne dandse med Mariane?"

„Ja, det er jo min Kjæreste! — men om et Par Dage skal der være Gilde hjemme for vore Folk, saa kommer jeg nok til at dandse."

„Hvorledes det?"

„Jo, saa dandser nok Johanne med mig."

„Johanne? hvem er Johanne?"

Drengen trak sig lidt tilbage, og saae paa mig med store Øine, som om han vilde sige: „Du vil narre mig? kjender Du ikke Johanne?" — Jeg maatte lade, som om jeg vidste det. „Og saa," vedblev Drengen snaksom, „saa dandser Hr. Frank denne Dands med Johanne, og naar de saa ere færdige med Dandsen, saa kysser han hende."

„Kysser hende? Hvad siger Du? Hvoraf veed Du det saa bestemt?"

„Jo, jeg skal sige Dig, det saae jeg, han gjorde forrige Aar accurat efter denne Dands. De gik ind i den blaae Stue ved Siden af, og der laae jeg i Sophaen og havde sovet, og saa stod de der, og saa snakkede de, og saa kysede han hende saadan" — dette Saadan lagde han et særegent Eftertryk paa.

„Og hun ham igjen?"

„Ja, det forstaaer sig, hun slog begge sine Arme om hans Hals! Men," vedblev Frits med en vigtig Mine, „det var dog ikke rigtigt af Hr. Frank, var det vel, Du?"

„Hvoraf veed Du, at det ikke var Ret?"

„Jo, jeg skal sige Dig, det hørte jeg, min Mama sagde til Jomfru Christensen!"

„Ah, Huusjomfruen? ikke sandt?"

„Jo!“ sagde han, nikkende med Hovedet.

„Men, hvoraf vidste da Din Mama, at Hr. Frank havde kysset Johanne?“

„Jeg fortalte hende det strax!“

„Men burde Du fortælle saadant til Din Mama?“ spurgte jeg for at prøve ham.

„Ja, det forstaaer sig,“ svarede Frits med gammelklog Anstand, „Hr. Frank siger selv altid til mig: Du maa aldrig skjule nogen Ting for Din Mama! Men veed Du hvad,“ lagde han eftertænksom til, „Du kan troe, han vil have hende til sin Kone!“

Jeg loe høit: „hvoraf slutter min kloge Frits da det?“

„Jo, det sagde min Mama til Jomfru Christensen. For jeg skal sige Dig, naar To saaledes kysses og holde af hverandre, saa ville de alletider gifte sig med hverandre!“

„Men sig mig dog, Frits, hvem er Johanne? hvorfor er hun ikke her?“ — Paa disse Spørgsmaal fik jeg intet Svar; thi Frits havde faaet Øie paa en Pige, der paa et stort Fad bar Pebernødder og Kager til Børnene ind i en anden Stue, og hende var han pludseligen fulgt i Hælene.

Min gode Frank var altsaa forelsket op over begge Ører, det vidste jeg nu i det mindste; men denne Johanne, hvem var hun? Skulde det være —?

Jeg kjendte jo rigtignok vor Ven tilbunds, og vidste, at hans Phantasie ofte foregjøglede ham Eventyr, der i Tanken vare liflige, men ofte i Virkeligheden sank saa meget dybere; dog — skulde min Formodning her have truffet det Rette, saa vilde dette Tilfælde overgaae alle mig hos ham bekjendte Træk. Under disse Betragtninger, der forekom mig just ikke at føre til noget glædeligt Resultat, kom Frank, blussende af den heftige Dands, farende over Gulvet hen til mig, greb mig i Kjolekraven med begge Hænder, og ruskede mig stærkt. Han havde staaet omringet af en Flok unge Piger, og som sædvanligen af og til vakt en lydelig Latter.

„Vil Du vaagne?“ raabte han: „Froken Marie og de øvrige Pigebørn derhenne paastaae, at Du i Aften maa være meget theologisk stemt, eller ogsaa maa Du savne Nogen her. Speil Dig i mit følgeværdige Exempel, og vær glad, saalænge Du kan; Gud veed, hvorlænge det kan vare! Savner Du Nogen?“ vedblev han med Ironie, „Du stakkels Henrik! er hun i Kjøbenhavn? eller hvor? sig mig det! Kom, vi ville drikke hendes Skaal!“

Han tog mig under Armen, drog mig ind i en anden Stue, bragte fra Skjenkebordet to Glas Punsch, og klinkede med mig: „Din Donna!“

„Jeg har ingen, min kjære Frank! men jeg vil foreslaae en anden Skaal: en lykkelig Post i Morgen!"

Han saae alvorligt paa mig, satte Glasset, og trykkede min Haand: „Du skikkelige Fyr! Tak skal Du have! Ak! vidste Du — — Nu vel," i det han klinkede med mig, „en lykkelig Post i Morgen, og Du skal i Overmorgen see mig som en net, stadig Ungersvend; thi nu maa jeg rigtignok med Gevalt sætte mig i Lune, for at dæmpe min uhyre Længsel!" — Jeg vilde tale, men han afbrød mig: „Hører Du Cotillon! Du skal jo dandse med Frøken Marie? Forpagterens Søn er allerede ganske skinsyg paa Dig. Tag Dig i Agt for ham, han har nogle skrækkelige Knokler, den Karl; han bærer en Tønde Ærter op paa sin Faders Loft ligesaa let, som Du sætter Badens latinske Lexicon paa Din Hylde!" Saaledes talende gik han fra mig, og Dandsen skilte os den øvrige Deel af Natten.

Da Morgenrøden henimod Klokken syv begyndte at oplyse det smukke Vinterlandskab, hvor alt var stivt af Frost og glimrende af Snee, toge vi Afsked fra vort Selskab. Jeg maatte, hvor gjerne jeg end ønskede at sidde hos Frank for at tale med ham, tage Plads hos Fruen og hendes Børn i den lukkede Vogn, medens Frank satte sig paa Postvognen. Da jeg saae, at mine Damer ikke vare oplagte til Samtale, kom

jeg uvilkaarligen lidt efter lidt til atter at tænke paa Frank og den besynderlige, spændte Stemning, der selv hos ham forekom mig unaturlig, og som gjorde mig ret urolig, selv vidste jeg ikke at gjøre mig Rede, hvorfor. — Jeg blev vækket af mine Betragtninger ved at Vognene standsede.

„Hr. Frank vil staae af!" raabte den forreste Kudsk til den anden. Jeg aabnede Slaget, og saae, at vi befandt os paa en indgrøvtet Vei, der løb over en Banke. Neden for denne strakte sig en stor Mose, hiinsides denne en Skov, og over Skoven kunde jeg see et Kirketaarn og Rygningen af nogle Huse, som vare ganske røde af Solens Straaler, der just nu brød frem over Horizonten.

„Hvad er det for en By?" spurgte jeg Kudsken.

„Hist ovre?" spurgte han, og pegede med Pidsken: „det er Num By, Herre!"

Da Frank kom springende hen til Slaget for at sige Farvel, sagde Fruen: „De skulde dog vogte dem, og ikke gaae i denne Kulde, efter at have dandset saa meget, kjære Hr. Frank!"

„Det er just godt," svarede han hastigen, som frygtede han for at overtales, „at bevæge sig i den friske Morgenluft; jeg gaaer til A. for at hente Posten, og kommer om et Par Timer sikkert igjen. Adieu!" — Han sprang over Gjerdet ind paa Marken, og

da vi ved Foden af Bakken gjorde en Dreining, saa at man paa langs kunde overse hele Mosen, saae jeg ham allerede med hurtige Skridt at ile over den henimod Skoven.

Da vi kom hjem, gik de Andre alle til Sengs; men jeg besluttede at oppebie Franks Tilbagekomst. Mit Kammer var varmt og hyggeligt, saltede Roser duftede paa Ovnen, og en Bog og en Kop Kaffee holdt mig aarvaagen; jeg havde klædt mig om, og befandt mig saare vel. Næppe havde jeg siddet en halv Time i mit Kammer, før jeg saae Postbudet, — det var kjendeligt paa Taſken, — komme op ad Gaarden; og lidt derefter bankede det paa min Dør. Det var den gamle Stine, som bragte mig et Brev.

„De sagde dernede i Kjøkkenet, at De ikke vilde gaae i Seng, men havde faaet Kaffee op, og derfor var jeg saa dristig, at bringe Dem dette. Her er ogsaa et Brev til Hr. Frank; det er nok fra hans Moder, kan jeg see af Seglet. Det er ret slemt, at han er gaaet den lange Vei forgjæves; thi som jeg hører af Lars, Kudsken, er han gaaet til A. for at hente Posten. Men," lagde hun til med en snu Mine, „Skytten fortalte ogsaa nede i Borgstuen, at han havde mødt ham i Num Skov, han løb saa stærkt, sagde Skytten, at han kunde rende en Hare op; han har nok forsinket sig ved den lange Omvei; thi Veien

til A. gaaer ikke gjennem Num By, nei mæn gjør den ei!"

Hun smidskede og gik; jeg læste mit Brev, Aviserne og et Par Blade af en Coopersk Roman, som jeg fandt i en Toiletskuffe, og et Par Timer kunde omtrent være forløbne, da jeg saae Frank mere springende end gaaende komme ind ad den yderste Port. Hatten sad ham bag i Nakken; Frakke, Kjole, Vest stode aabne, hans Kinder blussede, og uagtet det frøs syv Grader, løb Sveden ham strømmevis ned ad Panden. Jeg skyndte mig ned i Dagligstuen for at tage imod ham.

„Hvor er mit Brev?" raabte han med skjælvende Stemme, i det han kom farende ind ad Døren uden at svare paa min Tiltale: „Postmesteren i A. sagde mig, at Budet havde faaet det tilligemed de øvrige!" I det samme kom den gamle Stine ind med Brevet i Haanden.

„Er det til mig?" sagde han utaalmodig, og rakte Haanden ud derefter.

„Ikke saa hidsig, unge Herre!" sagde den Gamle i den spøgende Tone, som yndede Tjenestefolk undertiden tør bruge, og holdt Haanden med Brevet paa Ryggen: „ikke saa hidsig! først atten Skilling her paa Bordet, før faaer De det ikke!"

Han stirrede paa hende og Brevet, som frygtede

han, det skulde smelte bort for hende, medens begge hans Hænder med utrolig Hurtighed undersøgte alle Lommer, og da han intet fandt i dem, sprang han som et Lyn ud af Døren, op paa sit Værelse i venstre Fløi. Et Par Secunder derefter hørte vi ham storme ned ad Trappen; han kom ind, kastede Pengene paa Bordet, og greb Gjenstanden for sin heftige Længsel. Men just, som han gjorde Mine til at bryde Seglet, saae jeg, hvorledes Dødbleghed dækkede hans Ansigt, Øinene lukkedes, Haanden knugede krampagtigen Brevet sammen, og inden jeg kunde komme ham til Hjælp, segnede han om paa Gulvet, og var — steendød.

Tænk Dig vor Skræk! — Jeg lod ved Forvalteren hente en Læge, og den gamle Stine maatte vække Fruen. Hun kom strax, og anordnede med den hende egne Fatning Adskilligt, der kunde synes passende for vor stakkels Ven. Vi lagde ham ind i et Sideværelse; ak, jeg kan ikke beskrive Dig den smertelige Følelse, hvormed jeg hjalp til at bære den smukke, kraftfulde Skikkelse, som jeg et Øieblik i Forveien havde seet handle i al sin Ungdoms Ild og Liv; — aldrig føler man sin Afmagt og Uselhed stærkere, end i et saadant Øieblik! — Lægen kom; men saasnart den gamle Mand sindig og rolig havde seet et Øieblik paa Frank, og foretaget de ved slige Anledninger passende

Forsøg, saa rystede han paa Hovedet, og sagde: „Her standser min Kunst! Imidlertid raader jeg til at lade vaage hos ham.“ Da han var kjørt, opsøgte jeg Fruen; hun maatte vel, meente jeg, hos Frank ogsaa have bemærket den underlige Stemning, der for mig, som dog i saa lang Tid ikke havde seet ham, havde været saa paafaldende, og maatte vel ogsaa have i det mindste Formodning om sammes Aarsag. At hans Død tildeels var en Følge af hans voldsomme Anstrængelse om Natten og Formiddagen, var rimeligt nok; men en indre, heftig Uro var saa umiskjendeligt at spore i hele hans Opførsel, at man nødvendigen ogsaa maatte tænke sig denne som en medvirkende Aarsag. Jeg fandt Fruen siddende ved et Vindue, som vendte ud til Gaarden. I det Øieblik, da jeg vilde begynde mine Spørgsmaal om den Sag, der saa meget laae mig paa Hjerte, faldt just hendes Øie ud over Gaarden, og i det samme slog hun Hænderne sammen, og udraabte, ligesom pludseligen greben af en smertelig, veemodig Følelse: „O Gud! hende have vi da slet ikke tænkt paa! Hvad vil hun vel sige! stakkels Johanne!“

Jeg traadte hurtigen til Vinduet, og min Nysgierrighed, som var vakt ved disse medlidende Udraab, men især ved Navnet Johanne, blev strax paa en saare behageligt overraskende Maade tilfredsstillet. Jeg

havde tænkt mig hende som et stærkt Bondefruentimmer, bredskuldret og høi, hvis meste Skjønhed bestod i Ungdom og Sundhed. Men jeg havde tildeels bedraget mig. Den Pige, der kom langsomt gaaende op ad Staldgaarden mod Hovedbygningen, og som strax tykkedes mig det lifligste Syn, mit Øie havde seet, var rigtig nok, hvad Stof og Klædernes Snit angik, klædt aldeles som de andre Egnens Bønderpiger; men Legemets deilige Former kunde ikke skjules selv af det stive Klædemon. Hun var snarere lille end stor, og skjøndt hun var slank som et Rør, var dog hvert Lem ungdommeligt trindt, og med alt dette forenede hun i sine Bevægelser den yndigste Smidighed og Myghed. Hunden Mahmud, som var kommen ind ad Porten med hende, gav mig ret Leilighed til at glæde mit Øie. Stod hun stille for at klappe den, hældede hun sig til Siden for at undgaae dens Spring og Kjærtegn, standsede hun for at true den med oprakt Finger, eller satte hun sig ned for at caressere den, saa aabenbarede sig i enhver Stilling og Bevægelse en riig Mangfoldighed af Skjønhed og Ynde. Du maa derfor ikke undre Dig, at Synet af hende i dette Øieblik, der blev mig det vigtigste i mit Liv, næsten ganske fortrængte min Smerte over Tabet af min Ven, ja siden efter mildnede den bittre Sorg, og frembragte den underlige, blandede Følelse, der

stundom gjør visse Øieblikke i vort Liv til de mærkeligste og betydningsfuldeste. Og hvor velgjørende er det da ikke, at der er mere end een Streng i vort Bryst, der kan klinge; kun derved kunne Dissonanserne, der ellers vilde bringe vort indre Øre til Fortvivlelse, lidt efter lidt opløses til den beroligende, rene Accord!

Det syntes, som om hun søgte Nogen. Da hun var traadt ind i Borggaarden, satte hun sig — sagtens med Forsæt — paa Huk, og efterat have lagt en lille Pakke, hun havde baaret, paa den frosne Steenbro, caresserede hun Hunden; men begge de deilige mørkeblaae Øine, der tindrede af Klogt og Skjelmeri, sendte imidlertid ligesom lysende Strømme af Ømhed og Længsel op til Vinduerne i venstre Fløi, som om hun ventede der at see Nogen.

Fruen tørrede sine Øine, og aabnede Vinduet: „Kom dog op til mig, lille Johanne!“ raabte hun. Overrasket dreiede Johanne hurtigen sit Ansigt hen imod os, og traadte lidt efter ind i Stuen. Med naturlig Frihed og Anstand hilste hun, kysede Fruens Haand, og fortalte med Liv og Munterhed om sin gamle Moder og om Julens Glæder. Men da hun derpaa gjorde Mine til at gaae bort, søgte Fruen atter at knytte Samtalen. Det lykkedes vel for en Deel; men jeg mærkede tydeligen, saavel hvor piinlig Fruens

Stilling var, da hun var tvivlraadig, om hun strax torde aabenbare Johanne Franks Død, eller ei, som og, med hvilken urolig, kjærlig Ængstelse denne ventede det Øieblik, da hun kunde ile til ham. Endelig tog hun Mod til sig, og sagde: „jeg har noget her, som jeg har besørget syet for Hr. Frank; jeg haaber det vil være ham til Fornøielse, derfor vil jeg bringe ham det strax!"

„Du kan ikke faae Hr. Frank i Tale nu," sagde Fruen med usikker Stemme.

Den unge Pige blev opmærksom; hendes Øine bleve alvorlige, og med dæmpet Stemme spurgte hun: „Hr. Frank er dog ikke syg?" Da man nølede med Svaret, udbrød hun hurtigt: „min Gud! hvad er der skeet? De see alle saa alvorlige paa mig! Kjære Frøken Marie," idet hun henvendte sig til denne, der just var traadt ind, „sig De mig, for Guds Skyld! hvad er der skeet?" Frøken Marie kunde ikke tilbageholde sine Taarer, men brast i heftig Graad. Johanne stod et Øieblik taus, betragtende enhver af os med fast Blik, og spurgte derpaa med sikker Stemme, der antydede, at hun ventede det værste Svar: „han er altsaa død?"

Da jeg nok saae, at hverken Moder eller Datter vilde være i Stand til sammenhængende at meddele hende det Forefaldne, søgte jeg, saa skaansomt, jeg kunde,

at gjøre det. Jeg saae, medens jeg talede, hvor bleg hun blev, hendes deilige Øine betragtede mig, og syntes at takke mig for hvert formildende Udtryk, jeg brugte; men hendes Rolighed ængstede mig, hun græd ikke, hun sukkede ikke; hendes Elskovs Hemmelighed laae skjult i denne udvortes kolde Ro, som en ung Blomst, der skal visne under den sildige Vaarsnee. Men da jeg fortalte hende, hvilke Foranstaltninger der vare trufne, om det muligen kun skulde være en Dødssøvn, saa vendte hun sig hurtigen til Fruen og sagde: „De tillader vel, kjæreste Frue! at jeg sidder inde hos ham?" Hun sagde disse simple Ord, som alt hvad hun talede, med et characteristisk Udtryk i Stemme, Ansigt, Holdning, saa bøieligt, saa overtalende, at det vilde have været mig umuligt, at afslaae hende det. Ogsaa Fruen maatte efter nogle svage Indvendinger vige for hendes Overtalelse, hvorpaa Johanne kyssede hendes Haand saa inderligt, saa taknemmeligt, som om hun af denne Haand havde modtaget det, der nu alene havde nogen Værdi for hende, kastede sit Halstørklæde, og ilede ind i Værelset, hvor Frank laae.

Vi skiltes ad. Henimod Aften, da jeg traadte ind i den daglige Stue, kom Fruen mig imøde: „Jeg har ventet paa Dem, for ved Deres Hjælp maaskee at formaae Johanne til at forlade Hr. Frank. Døden har vist berøvet hende mere end Dem og os, og jeg

frygter for hendes Sundhed; hun er mig kjær som mit eget Barn!" Jeg fulgte hende. — I Værelset, hvor den Døde laae, fandt vi Pigebarnet liggende henslængt ved Siden af Leiet med den ene Arm og Ansigtet hvilende paa hans Bryst; i den anden holdt hun et aabent Brev, det samme, som Frank havde faaet om Formiddagen. Hun havde grædt, og græd endnu, som om hun bogstaveligen vilde hensmelte i Taarer, og havde ogsaa vædet hans Bryst og Arm og sit eget Tørklæde med sin Graad. Hun var halv afmægtig, og lod sig paa Fruens venlige Anmodning villigen føre til sit Kammer og bringe til Sengs.

Brevet, som oplyser, hvad der maaskee endnu kunde synes tvivlsomt i denne Tildragelse, det, som Frank døende havde knuget sammen i sin Haand, kan jeg, sagde Henrik, i det han gik til sin Pult og fremtog et Papir, forelæse Dig; her er det.

Kjøbenhavn, Decbr. 18**.

Hvormegen Glæde Dit Brev, min elskede Vilhelm! foraarsagede Din gamle Moder, vil jeg næppe kunne beskrive Dig, og især hvor godt det gjør mit Hjerte, at kunne sende Dig et Svar derpaa, som vil være Dig fyldestgjørende. I Grunden var det dog ikke Ret, og, hvis jeg ikke holdt saa meget af Dig, kunde jeg gjerne faldet paa at skjænde lidt, fordi Du blot eet Øieblik kunde tvivle om mit mest ubetingede

Bifald i en Sag, der for Din fremtidige Lykkes Skyld maatte være mig kjær og vigtig. Og hvad er det saa vel for en Byrde, Du lægger paa Din Samvittighed? Dog vel ei Din edelige Forsikkring til mig, at Du aldrig uden mit Samtykke vilde gifte Dig? Vel kjender jeg Dig, og veed, at Dit sværmerske Hjerte og Dit varme Hoved undertiden — tilgiv mig — forskrue Dig lidt; men dette var, selv under hine Forudsætninger, ikke ganske naturligt. Skal jeg da forklare mig tydeligere? Din Eed, var den ikke fra min Side frivillig? uden Tvang? Og havde den end ikke været det, kunde jeg da ikke gjengive Dig Dit Ord? Har Du da virkeligt saa liden Tillid til min Kjærlighed, at Du skulde frygte et Afslag, fordi Dit Valg ikke var mit? — Hvis Sagen i sig selv ikke var saa alvorlig, vilde jeg næsten anseet det for Dit Spøg, trods den alvorlige, høitidelige Tone, hvori Du omhandler den. Ak! jeg mindes endnu saa levende den Aften, da Du gav mig hiint høitidelige Løfte. Jeg havde i de Dage samtykket i, at Du valgte den geistlige Stand. Du var kommet hjem til mig fra et Collegium hos S., og sad saa stille henne i Vinduet. Jeg spurgte Dig tilfældigviis om Aarsagen til Din usædvanlige Taushed. Da satte Du Dig hos mig i Sophaen — Du forskrækkede mig, som sædvanligen, med Din Heftighed, — og tilsvor

mig med de helligste Forsikkringer, at Du, som et Beviis paa Din Taknemmelighed for min nyligen udviste Eftergivenhed, kun af min Haand og med mit Samtykke vilde tage nogen Hustru. Jeg modtog Dit Løfte, men — jeg gjentager det, — jeg tog ikke dette Løfte af Dig. Og hvorfor skulde jeg ikke have gjort det? Maatte dette ikke glæde en Moder, at hendes eneste, elskede Barn gjengjælder hendes Kjærlighed med Tillid? — Dog nu vær rolig, kjære Søn! Du har indfriet Dit Ord! Er den lille Bondepige (i Din Iver har Du glemt at sige mig hendes Navn) kun halv saa elskværdig, som Du beskriver hende, saa maatte jeg jo stride mod Din Lykke, hvis hun ikke ogsaa blev mit Valg. — Mag det saa, at Du i Foraaret med hende kan møde mig hos min Broder i Fyen, for at jeg kan lære min Svigerdatter at kjende, og glæde mit Hjerte ved Din Lykke. Hvad der især indtog mig for hende i Din Beskrivelse, var hendes fine, qvindelige Forhold under Dit, tillad mig, noget kjække Frieri ved Høstgildet. — Endnu til Slutning maa jeg sige Dig, at Din salig Faders gode Ven, Etatsraad M., i Gaar var hos mig for at melde mig, at Du var øverst indstillet til det Præstekald, som Du søger i Jydland. Omfavn Din Kjæreste fra mig, og Gud velsigne Eder Begge.

Da Henrik havde forelæst mig dette Brev, satte han sig atter hos mig. „Jeg kan," sagde han efter nogle Øieblikkes Taushed, „see paa Dit Ansigt, at Du maa have eet eller andet Spørgsmaal at gjøre mig. Du vilde vel saaledes for Exempel gjerne vide noget om den lille Johannes senere Skjebne. Du maa da ikke troe, at hun, skjøndt dybt greben af sin Sorg, tæredes hen af Grædmelse, eller visnede hen som Rosen i Enge; dertil var saavel hendes aandelige som legemlige Natur altfor sund. Hun var jo saa ung, og et ungt Hjerte besidder megen Spændkraft; det giver efter for Skjebnens Tryk, men kan derfor ogsaa, for at bruge et forslidt Billede, som det grønne Ax efter Stormen atter reise sig og gjenvinde Kraft. — Halvandet Aar efter Franks Død blev hun gift med en Landsbypræst, hvis Livs Lykke hun udgjør; men om hun føler sig ligesaa lykkalig i sin Stilling som hendes Husbond, det kan Du strax spørge hende selv om; thi der hører jeg allerede, hun kommer for at kalde os til Bords!"

Hesteprangeren.

Svenskekongen, Carl Gustav, laae med sin Hær for Kjøbenhavn; hans Generaler, den unge Prinds af Sulzbach og Grev Steenbock, holdt Fyen besat; og overalt viiste hans Krigere sig som værdige Lærlinge og Sønner af hine tredive Aar; thi de samme Optrin af Grumhed og Udsuelser, der havde betegnet deres Feldtog i Tydskland og Polen, gjentoges nu i Danmark i en saa meget fælere Skikkelse, som Nationalhadet, medens det forstærkede Krigens Rædsler, hos den raae Hob ogsaa syntes at retfærdiggjøre deres Voldsgjerninger. Det Land Fyen var saaledes ogsaa Skuepladsen for flere saadanne Optrin, af hvilke hiin Tids Historie har opbevaret en Mængde saa oprørende, at man stundom er fristet til at drage Beretningernes Sandhed i Tvivl. Mænd og Qvinder, — saa fortæller man —, Præster og Lægfolk, Gamle og Unge, Fornemme og Ringe vare ideligen udsatte for de skrækkeligste Mishandlinger, naar kuns Soldaten derved saae Muligheden af at tiltvinge sig et rigt Bytte, eller vel endog blot at hævne sig over et feilslaget Haab. Blandt Landets egne Børn rugede indbyrdes

dump Ængstelse og sky Mistro; thi selv blandt disse fandtes flere, der, ledte af Frygt eller forførte af Haab om Deelagtighed i Fordele, hemmeligen og aabenbare gik Fjenden tilhaande. Til al denne Jammer, som Svenskens Ankomst medførte, kom endnu, at Øen dengang endnu næppe havde kunnet gjenvinde de indre Kræfter, den tidligere havde mistet i hiin for mindre end tyve Aar siden ophørte Pest.

Var det maaskee Kongens Fraværelse fra denne Ø, var det den Tanke hos Svenskerne, at de snart muligen skulde forlade Landet, eller var det Provindsens bestandigen hjælpeløsere Tilstand, — thi Haab om kraftig Undsætning havde Indbyggerne næsten opgivet, — der gjorte den svenske Soldat saa tøilesløs; nok, det syntes, at Krigens Svøbe henimod Slutningen af Aaret 1659 blev ført med mere Grumhed end forhen. Den tvetydige Hjælp, som den hollandske Flaade ydede, strakte sig for størstedelen kun til Sjælland, og det gav Fyenboerne kun ringe Trøst fra deres Kyster at see den rige Republiks stolte Skibe i lunken Virksombed krydse i Kattegattet og Beltet. De faa Efterretninger fra Hovedstaden, som man om Sommeren ved enkelte dristige Bovehalse hemmeligen kunde have faaet, vare deels utilforladelige, deels lidet trøstelige, og ophørte ganske, da Veiret med Aarstiden

skiftede, og Storm og mørke Nætter hindrede mellem Øerne Overfarten med smaa Baade.

Ikke langt fra Nyborg ligger en Bondeby, som hedder Vinding. Een af de rigeste Gaardmænd i Byen var Thor Hansen. Han havde en Søn, som naturligviis ikke kunde hedde andet end Hans Thorsen; thi Bøndernes Navne her tillands ere at ligne med et Par Handsker, der, naar de krænges, skifte Plads, saa at den høire bliver den venstre, og den venstre den høire, og saaledes gaae Navnene fra Farfader til Sønnesøn uafbrudt uden at opslides. I Huset hos Thor Hansen var der en ung Pige af hans Slægtskab ved Navn Christine, og hende havde han, uagtet hun ikke eiede andet end sit smukke rødmussede Ansigt og sin raske Krop, dog udvalgt og udseet til Svigerdatter. Dette kunde vel tykkes Somme noget underligt; thi hver den, der kjender lidt til de danske Bønder, vil kunne sande, at ingen Herremand eller Kræmmer kan være mere opblæst af sin Rang og Rigdom, end en velhavende Gaardmand af sin Gaard og Mark, og de saakaldte Mesalliancer er denne ligesaa vederstyggelige, som hine. Ja, det kommer af det noble Hjerte, som sidder i dem! — Men Thor Hansen tænkte i dette Stykke lidt anderledes, end hans Jævnlige. Han saae, at Christine var en fix lille Pige,

der, saa ung hun end var, efter hans Kones Død allerede i et Par Aars Tid med stor Flid og Dygtighed havde malket hans Køer, kogt hans Grød og spundet hans Hør. Hvad Sønnen, Hans, angik, da var ham Intet i Verden mere magtpaaliggende, end at blive gift med Christine; og da Fader og Søn meddeelte denne deres Plan, saa kunde hun knap svare dem for overvættes Glæde. Forsaavidt var altsaa den hele Sag i Rigtighed, og den Gamle tænkte allerede paa, med Herremandens Tilladelse, at overgive sin Gaard til Sønnen, og selv sikkre sig en lille Aftægt, for paa sine Alderdoms Dage at leve roligt og tage Hvile. Han fastsatte altsaa Dagen til deres Bryllup; Fisken og Saffran til Suppen var allerede kjøbt; — da indsandt sig just Svensken. Dennes pludselige Ankomst gjorde slemme Streger saavel i store, som i smaa Regninger. Saalænge den almindelige Nød i Landet knugede ethvert Hjerte, tænkte Ingen paa Lystighed og Glæde; og et Bryllup, der jo skal være den frydeligste Fest i et Menneskes Liv, vilde jo have stukket altfor stærkt af mod den fælleds Kummer. Deels den ubevidste Følelse heraf, deels andre Omstændigheder bragte den gamle Thor Hansen til at opsætte de Unges Giftermaal, og taus samtykkede disse heri.

I den almindelige Sorg og Ovide kunde dog

imidlertid Thor Hansens Huus prise sig lykkeligere, end tusind Andres. Thi Vagtmester Jon Svartberg af det første finlandske Rytterregiment, der havde taget sit Qvarteer i den anseeligste Bondegaard og hos den fornemste Gaardmand i Byen, og det var, som sagt, Thor Hansen, besad dog lidt mere maneerlige Sæder og var af et frommere Gemyt, end de fleste af hans Vaabenbrødre. Det forstaaer sig, han gjorde sin Krigsskole i Tydskland og Polen Ære, og lignede ofte langt mere en Bjørn, end et Lam; han fordrede meget, og befalede strengt; men han satte sig dog en Grændse, og naar hans Vert punktligen holdt sig hans Befalinger efterrettelig, kunde han aldrig fra Svartbergs Side udsætte sig for den vilkaarlige Behandling, der i slige Tilfælde bringer de Undertrykte til Fortvivlelse. Den unge, smidige Vagtmester gjorde sig altsaa, som sagt, til den fornemste Person i Huset; men dermed nøiedes han ogsaa. Han tillod ingen Anden at vove noget Indgreb paa hans Gebeet, og taalte ikke, at hans Kammerater delede dette hans Huusregimente, ligesaa lidt, som han i Tjenestesager lod sig sin Myndighed betage. Hvad der bidrog til at vedligeholde dette hans Maadehold, var en Egenskab, han besad, der, skjøndt den ofte kan blive farlig, dog ogsaa, som i dette Tilfælde, kan føre til noget Godt: — han var en stor Tilbeder af smukke Piger!

— og vist og sandt er det, at blandt de Kunster, som en gammel Latiner — troer jeg — anbefaler os troligen at studere, — ingen kan findes bedre skikket til at blidne Sæderne og fjerne den raae, dyriske Natur, end den Kunst at elske. Nu! Enhver har sin Maneer at studere paa; Svartberg havde sin. Han var en deilig, blond, velvoxen Karl; den høie Læderhjelm, den mørkeblaae Collet, det brede, gule Bandoleer besat med skinnende Spænder og Beslag, de lange besporede Støvler klædte ham usigeligt vel; han var lystig og lo ofte, og naar hans tordnende Latter lød, skinnede der under hans lysebrune Skjæg en Rad friske, hvide Tænder, og de blaae Øine tindrede kjækt og godmodigt. Han stolede nu sagtens paa alle disse elskværdige Egenskaber, der maaskee mange Steder havde erhvervet ham Gunst og Gjenkjærlighed, og havde nok den Formening, at han blot behøvede at vise sig for at vinde de smukke Pigers Hjerter og seire over alle Medbeilere. At han ogsaa hos Christine havde vundet ved Storm, og at hendes Hjerte snart vilde slaae Chamade og overgive sig paa Naade og Unaade, derom tvivlede han intet Øieblik. Han var jo baade smuk og Herre; og endeligen havde han, saalænge Thor Hansens Gaard saa at sige var hans Eie, ikke kunnet øine nogen Medbeiler. Aarsagen hertil var, at Hans og Christine, saasnart Svart-

berg var blevet deres Huusfælle, med yderste Forsigtighed, skjøndt uden Aftale, havde holdt deres Forbindelse hemmelig for Krigsmanden, som om et Instinct, en indre Stemme kunde have sagt dem, at heraf kunde fremgaae megen Sorg og Fortræd. Man skulde troe, at de havde lært dette Puds af Isaac og Rebecca; men Forholdene vare dog meget forskjellige. Disse Tvende vare Mand og Kone, Hans og Christine kuns trolovede; Abimelech var en skikkelig, gammel Fyr, og desuden vist ikke meget farlig; Svartberg derimod ung, ubesindig, heftig, vilde vist næppe engang have gjort sig saa store Betænkeligheder, om han havde siddet paa Gerars Throne.

Erfarne Folk ville paastaae, at det er en ulidelig Pine for et Par Forelskede, naar de ikke, saa ofte de ønske det, kunne see hinanden; men at det endnu maa være bittrere, naar de i en Tredies Nærværelse og for hans Skyld maae twinge sig til en tilsyneladende Kulde, begribes let. Der skal snakkes og kysses i en Evindelighed, og alt dette, følte vore unge Folk, vilde for den forliebte Svenskers Dine kuns tage sig maadeligt ud; og at han var forelsket som en Sommerfugl, saae man med et halvt Die. Man behøver kun enten at være et Fruentimmer, eller selv forelsket og skinsyg, for hos Næsten at opdage slige Egenskaber. De stakkels unge Folk maatte da hemmeligen holde sig

skadesløse for denne Tvang, naar enten Svartberg i Tjenesten var fraværende, eller ogsaa Arbeider i Gaard og Mark stundom kunde samle dem. Men naar Vagtmesteren var hjemme, vogtede de sig vel; thi da rendte han Christine bestandigt i Hælene, spadsede med hende, tog hende under Hagen, valsede et Par Gange rundt i Stuen, stjal hendes ene Tøffel, naar hun sad og spandt, eller drillede hende med andre lignende vittige Indfald.

Det var en Aften i November Maaned, og for dem, der kjende vort Lands Udseende paa den Tid, behøver jeg ikke vidt og bredt at skildre Naturens raae Udvortes; jeg behøver ei at fortælle, at Kragerne skreg, at Stormen jog den ene graae Sky bag efter den anden, og susede gjennem den lille Egelund, der, bestaaende af en Snees ældgamle Egetræer og noget Hasselkrat, kun ved en lille Lod adskiltes fra den Hauge, der laae umiddelbart udenfor Thor Hansens Vinduer. Paa hiin Tid nemlig fandtes ved Nyborg og i Omegnen, endnu megen Ege- og Bøgeskov, hvoraf for nærværende Tid knap findes Spor, og en saadan lille Gruppe af Træer, der paa nordre Side begrændsedes af en lille Bæk, hørte ogsaa til den Gamles Fæste. Ligesaa vildt og raat det var udenfor paa Marken, ligesaa hyggeligt og luunt var det i Thor Hansens Stue. Han selv sad magelig i en Stol

med et Hynde paa den ene Side af den uhyre Bilæggerovn, og paa den anden Side sad Christine, og spandt. Imellem dem stod en stor Træstage, hvorpaa der hængte en firkantet Jernlampe, og paa Enden af en Bænk havde Hans sat sig saaledes, at han mageligen kunde slaae sin Arm om Pigens Liv, hvilket han heller ikke havde forsømt; han havde end ydermere lagt sin Kind mod hendes Skulder, og i denne Stilling helmede han ikke med at hviske hende alskjøns Ting ind i Øret, og afbrød kun undertiden sin Veltalenheds Strøm for at kysse hende.

„Men hvoraf veed Du Alt dette, Hans? hvem har fortalt Dig det?“ sagde Pigen, der hidtil havde hørt til med yderste Opmærksomhed.

„Snak ikke saa høit, min Pige!“ sagde Karlen, „den Gamle maa endnu ikke høre det; Sagen er uvis, og Udfaldet endnu mere. Den Gamle bliver hver Dag mere ængstelig, saa jeg næsten frygter for, han kunde falde paa i sin Angst, hvis det saae ud til nogen Fare, selv at kaste Dig i Armene paa den fordømte Svensker.“

„Fordømte Svensker?“ gjentog Christine, „det maa du virkeligen ikke kalde ham; han har gjort os meget Godt, og intet Ondt; naar jeg tænker paa de to stakkels Smaapiger hos min Farbroder og paa saa mange andre, saa maa jeg, og Du paa mine Vegne,

prise os lykkelige ved at have faaet en saa naadig Fjende til Gjæst!"

„Gud veed," sagde Hans, „jeg indseer meget vel alt dette, og ønsker i Grunden Svartberg intet Ondt, men tvertimod alt Godt, — Dig undtagen! — Men hør nu videre! jeg talede i Eftermiddags med nogle Bønder fra Sletten; de holdt med deres Vogne ved Kroen og forede; thi de havde gjort Agt for Grev Steenbock, som ligger oppe paa Ladegaarden. Imens Dragonerne, som havde fulgt dem, sad inde i Kroen og drak, listede jeg mig nærmere til og gav mig i Snak med dem. Da de hviskede ganske sagte, og saae sig ængsteligt om, mærkede jeg nok, der maatte være noget paa Færde, og at de vidste noget, som Svenskeu ikke maatte vide. Jeg begyndte da at fritte een af de Ældste, og han betroede mig, at Rygtet gik i Landet om en svær Undsætning, vi skulde faae; at han havde sine Efterretninger især fra Morten Thy; ham havde han seet ikke langt fra Odense, han stod ved en Smedie og handlede med et Par svenske Officierer."

„Morten Thy? siger Du," raabte Christine næsten høit, „han ligger jo syg?"

„Tie stille, min Pige! Du kjender ikke ham ret, han kan være syg og rask, ligesom han vil; han er ligesaalidt syg, som Du, og hvis ikke Din røde Kind

lyver, saa er Du frisk som en Fisk, — eller maaskee er denne Kind saa rød af mit Kys? Der seer man, hvor sundt det er! Kom, lad mig kysse den anden med!"

„Lad være, Hans! den Gamle hører det Ganteri," hviskede Pigen, og holdt sin Arm for ham.

„Hvad er det, I snakke om Morten Thy?" spurgte den Gamle paa den anden Side af Ovnen; men da han ikke strax fik Svar, gjentog han sit Spørgsmaal med den Tilsætning: „naar Du sidder hos Tøsen der, saa kan Du hverken mæle eller sandse; Du er ligesom Pinds Griis, de maa trække Øret af for at faae den til Truget, og Halen af for at faae den fra Truget!"

Thor Hansen havde næppe langsomt og tværk udtalt disse Ord, og ydet sin Spads den skyldige Latter, før han spidsede Øre, og lyttede ængsteligt. „Hvad er nu det?" sagde han, „hvem kan vel komme paa denne Tid? Svartberg er det ikke, hans Vagt er ei saa tidligen omme. Aa, Hans! spring ud og see, hvem det kan være!"

I det Øieblikks Stilhed, som nu opstod, medens Sønnen løb ud i Gaarden, hørte man Hunden heftigen gjøe, og Brinsken og Hovslag af en Hest. Lidt efter traadte han ind i Stuen med den nys Ankomne.

„Ja, veed Du hvad, min gode Hans," sagde den Fremmede, „Du kan være god Karl nok for Dig,

men det maa jeg bedre forstaae; den sorte Greve er saa stolt et Bæst, som nogen Rytter vil sætte sig skrævs over!"

„Den er jo baade skank og bovlam," mumlede Karlen.

„Ja, Tak skal Du have, Falil!" sagde Manden ivrigt, „jeg har kanskee ridt ham noget træt i Aften, thi jeg har havt et svært Pust, og derfor trækker han lidt paa det ene Been; lad os aldrig tale om det! — Guds Fred og god Aften i Stuen," sagde han, henvendt til Thor Hansen, og rækkede ham Haanden. „Sikken et Veir det er," vedblev han, slog Vandet af sin runde, bredskyggede Hat, saa det hvislede hen ad Gulvet, og strøg sig med begge Hænder ned ad det sorte, buskede Haar og de tykke Diebryn, „jeg er ganske vaad og stiv og træt, som et gammelt Plovøg; med Forlov!" Han satte sig paa Enden af Bænken ved det store Bord. Det var en lille, stirskaaren Karl med langt, tyk Haar, smaa, spillende, sorte Øine, der beskyggedes af udhængende Diebryn; han var iført en bruun Vadmels Bondekofte, og bar sin Svøbe bundet ved Snærten hængende skraas over den brede Ryg, som Jægerne stundom bære deres Bøsse.

„Hvor kommer I fra saa silde, Morten Thy?" spurgte Thor Hansen med nysgjerrigt Diekast.

„Jeg kommer juſt fra Middelfart," ſvarede Heſteprangeren med dæmpet Stemme, „og ſkulde tale med Hr. Svartberg, førend jeg lægger mig, derfor reed jeg lige herop; Hr. Vagtmeſteren er dog vel hjemme?" lagde han til med forhøiet Stemme, men med en Mine, ſom om han ønſkede at høre det Modſatte. Da man underrettede ham om, at Svartberg ikke ventedes hjem før om en Time eller to, ſaa gik Morten Thy forſigtigen hen, og kigede ind i den ſaakaldte Øverſte-Stue, hvor hiin boede, og dernæſt i Fremgulvet og Stegerſet, og først efter at have forvisſet ſig om, at de vare alene, krængede han ſin Svøbe over Hovedet, og ſlængte den paa Bordet.

„Naa da, nu kan jeg fortælle jer Nyt," ſagde han, ſtak begge Næver ind paa Bryſtet og ſtillede ſig ſkrævende med de korte Been midt paa Gulvet; „jo, jeg kom i en god Stund til Middelfart! Der og i Omegnen var alle Hjerter glade og alle Munde fulde af Fortællinger om en ſtor Undſætning, ſom med det Første ſkulde komme os til Hjælp, og jage Svenſken af Landet. Ja, i Aaſum paa denne Side Odenſe hørte jeg Svenſkerne ſelv ſaa hemmeligen tale derom. Jeg tvivler nu ikke, og I kunne trygt ſtole paa mit Ord. Jeg var juſt derinde og handlede med den ſvenſke Ritmeſter Kron om hans graae Hoppe, og forbandt en Rytterheſt for ham, ſom havde

brukket Forbenet, og da hørte jeg Staldkarlene hviske og sluddre allehaande curieust Tøi til hverandre."

„Ja vist," sagde Thor Hansen og rystede paa Hovedet, „dersom Løgn var Latin, saa kunde jeg ogsaa prædike!"

Hesteprangeren saae stift paa ham, medens de unge Folk gjorde Tegn til hinanden. Han vedblev: „veed I hvad, Fatter Thor! jeg er et veltilredet Kræ, gaaer lige ud ad Veien, maa I troe, jeg gjør ingen Sidespring eller snubler, jeg gaaer et jævnt, smukt Trav og har ingen Rykker, derfor kan I fæste Lid til mit Ord, — ja," føiede han langsomt til med Vægt, og saae paa Christine, „det kunde hænde sig, at Flere end I selv kunde komme til at fortryde det, hvis I er altfor vantro." Den Gamle tang forsigtigen: „Har I da aldrig hørt tale om de mange, smukke Bønderpiger, som have maattet tjene paa Rafkenbjerg i disse Aaringer, medens den unge Grev Magnus har ligget der i Qvarter? Husker I ikke, hvordan det gik jer egen Kones Søsterdatter? Hvis I bilder jer ind, at de ere gangne derfra saadan, som de kom der, saa tager I meget feil. Svenskeu tager ikke lempeligt paa det Slags Varer! Grev Magnus har sine Speidere allevegne, han veed nok, hvadfor Folk han skal vælge til dette Haandværk, Karle nemlig, som selv forstaae Rumelen; — Æren

kommer nok ogsaa til jert Huus. Pigen der har en god Reisning, et herligt Fodskifte og et reent Die, saadan noget kan ikke blive længe i Skjul!"

„Aa hvad," sagde Thor Hansen, „mange skraale, og skade intet; hvem skulde vel gjøre os den Tort?"

„Jeg nævner ingen," sagde Hesteprangeren, „I kjende ham ligesaa godt, som jeg; men, hvis I vil jert eget Bedste, saa veed jeg et Middel, som kan befrie hende og jer for ham, og alle andre saadanne Snuushaner. Lad mig faae hende til Kjæreste, stig til alle Folk, naar I peger paa Pigen: der gaaer Morten Thys Fæstemø! — saa skal I kun see! — Hvad hjælper det mig, at jeg bærer Sølvknapper i Trøien, og snart maaskee kan forgylde dem, hvad nytter det, jeg har Gaard og Mark og Heste og Køer, naar jeg ikke har en lille Kone, som kan dele halvt med mig. Hun skal faae det godt, og være saa sikker hos mig som i Abrahams Skjød."

„Ja, han er gammel nok til det," sagde Karlen smidskende.

„Aa lille Hans! spring ud og giv den sorte Greve en Nævefuld Hø, hører Du! gaae, Søn! gaae!" Da denne var borte, vedblev han: „som jeg siger jer, troe ikke Vagtmesteren! Svartberg har Ondt i Sinde med Pigen: hvoraf jeg veed dette,

maae I ikke spørge mig om; men det forstaaer sig, har I Courage, saa gjør, som I vil!"

„Ja, hvad vilde saa den stakkels Hans sige?" spurgte den Gamle tøvende.

„Hans?„ raabte Hesteprangeren forundret, „det er jo, skulde man mene, reent forbi med ham og Christine for længe siden, de vrinske jo aldrig ad hverandre, og hun er jo færdig at slaae bag ud, naar han kommer hende nær. Desuden," hviskede han til Faderen, „kan I jo nok vide, skal det kuns være paa Skrømt; troer I, at jeg, som er saadan en gammel Kleppert, kunde trække i Tøi med den unge Fole? Hvad siger saa Du, mit Barn! vil Du ikke nok for Skjemts Skyld lege Kjæreste med Morten Thy?"

„Lad være med de Tosserier," sagde Pigen, og skjød ham fra sig. Han løb efter hende omkring i Stuen, tog hende uden videre Omstændigheder om Hovedet og vilde kysse hende; men hun vreed sig ud af hans Favntag, skyndte sig fra ham og vilde smutte ud i Kjøkkenet.

Da aabnedes Døren, og Vagtmester Svartberg, hvis Komme i Gaarden man ikke havde bemærket, traadte ind med sine klirrende Sporer. „For Tusind! hvad er her paa Færde?" raabte han ved at høre Larmen i Stuen, og tog den høie Kaske af Hovedet.

„Jeg vilde kuns tage mig det første Kys hos min lille Fæstemø, Hr. Vagtmester! og det vilde hun endnu ikke taale!" svarede Hesteprangeren uden Tegn paa Frygt.

„Din Fæstemø, Tykkert?" raabte Svartberg forundret, „ja, det vil jeg, tag mig Tusind! ikke heller taale. Her har Ingen Lov at tage noget, om det saa kun var et Kys, uden min Tilladelse; forstaaer J?"

„Saa jævnt, saa jævnt!" sagde Morten Thy i en spøgefuld Tone, „vel er jeg kun en lille David mod en saadan en Goliath, som J, men jeg er rask, er jeg, — jeg gjør høiere Spring end Nogen maaskee troer, og naar jeg vil, skal jeg nok faae Tag i jeres Gulk og den gule Pandelok, hvis J vil trække mig mit bedste Kreatur af Stalden, — J forstaaaer da Spøg lille Vagtmester?" lagde han til med en listig Mine.

„Nei, nei, Roßkamm! jeg forstaaer jer slet ikke, J er en lumsk Herre! man tager jer ikke, hvor man har sat jer. Nyligen agerede J jo syg, da jeg vilde have jer hen og see til min Hest, og nu hører jeg, har J været borte; — hvor var J?"

„Jeg har" svarede Prangeren roligen, „været henne vester paa Landet i min ærlige Haandtering; nu i Aften kom jeg hjem, og den Første, jeg vilde

besøge, var min Lille derhenne, — dernæst skulde jeg ogsaa tale et Par Ord med Hr. Vagtmesteren!"

„I vil tale med mig? Saa kom og skynd jer; men vogt jer vel, at min Pallask ikke skal faae Lyst til Samtale med jeres Rygstykker!" Svartberg tog med disse Ord den lille, tykke Mand fat ved Kjolekraven og skubbede ham foran sig ind i den anden Stue.

Thor Hansen og de unge Folk, som havde hørt paa denne Samtale, og af Forsigtighed havde ladet Hesteprangeren føre Ordet, uagtet hans Fremgangsmaade ingenlunde behagede dem ligemeget, stode nu tause, forlegne, og lyttede, men kunde intet høre; thi man talede ganske sagte derinde, og i korte afbrudte Spørgsmaal og Svar. Det varede ikke længe, saa kom begge Mændene ind igjen, Hesteprangeren med sin sædvanlige skjælmske rolige Mine, og den store Vagtmester usikker i sin Holdning, med en Blanding af Ærgrelse og Mistro i Blikket. Da Morten Thy tog Afsked og gik, fulgte han ham med en vis tvungen Høflighed endog ud i Gaarden, og kom først tilbage, da man alt hørte Hesten trave ned ad Gyden.

Fader og Søn vare gangne ud for at fore af; men Svartberg gik endnu med korslagte Arme tankefuld op og ned ad Gulvet. Med Eet blev han

staaende foran Pigen, der sad og spandt, og betragtede hende længe med Ømhed. Endelig udbrød han: „Fy Fan, min Flicka! Du vil dog vel aldrig for Alvor bequemme Dig til at favne og kysse hiin fortskjæggede Trold?"

„Bryd jer dog aldrig om, hvad han siger Svartberg!" sagde Christine rødmende, „I veed jo nok, hvordan han er!"

„Aa, javist," svarede Krigsmanden heftigere," jeg veed, hvordan han er, men jeg veed, Fan hakke mig! ogsaa, hvordan jeg selv er. Jeg kunde vel være bedre; men Du, Christine! din Fader og alle, som høre jer til, vide ogsaa, at jeg ikke er blandt de Værste."

„Ja, det veed Gud, Svartberg, I har været os en Trøster og Hjælper, aldenstund I har været hos os, og uden jer maa Himlen vide, hvorledes vi havde været faren!"

„Siig mig da, Christine, hvordan jeg er faren med Dig, thi det forstaaer jeg ikke. Du veed det, jeg holder af Dig, det har jeg ikke skjult for Dig, og jeg synes heller ikke, Du just har været mig haard; hu fortæller den tykke Hestepranger mig, at Du er hans Brud! Svar mig oprigtigt, er det sandt?"

Da Pigen af en meget narturlig Ængstelse

nølede med Svaret, satte Vagtmesteren sig hos hende paa Bænken, og søgte i den ømmeste Tone og med de sødeste Ord, han kunde finde paa, at skildre hende, hvor kjær hun var ham, hvor meget han holdt af hende; han søgte at vække hendes Taknemlighed, idet han erindrede hende om, hvilken velgjørende Indflydelse hans Nærværelse havde havt paa Huset, der uden hans Forsvar vist ikke vilde have undgaaet Plyndring og Vold; han afmalede hende med saa varme Farver, han formaaede, hvor herligt og rigt han vilde leve med hende, hvis hun, naar hans Tjenestetid var til Ende, vilde følge ham til Sverrige, hvor han i Dalerne eiede en Gaard, og da blive hans Kone; han trak en bred Guldring, hvorpaa hans Navnetræk stod udgravet, af Fingeren, og vilde, skjøndt forgjæves, paasætte hende samme; han spurgte atter med veemodig Inderlighed, om det da virkeligen var sandt, hvad Morten Thy havde meddelt ham, og røbede ved denne Leilighed, som overalt i sin hele heftigt bevægede Tale, en vis Forsigtighed, hvergang han nævnede dette ham hidtil aldeles ligegyldige Menneske. Tilsidst, da Christine skjøndt med Taarer i Øinene vedblev sin Taushed, reiste han sig: „jeg har nu sagt Dig min Hjertensmening, og jeg maa lægge til uden stor Forfængelighed, jeg har bedre Tanker om Dig, min vakkre

Flicka, end at jeg skulde troe, Du med det Gode vilde foretrække hiint lille, tykke Pindsviin af en Jyde for en tapper Svensker og en rank Krigskarl, som jeg er! Men maaskee ræddes Du for Fatter? eller selv for den lille Brudgom? Nu vel, saa vil jeg tage Dig ganske i min Beskyttelse; paa Raskenbjerg" — her saae Pigen forskrækket op fra sit Arbeide, — „har jeg en god Ven og Kammerat, som ogsaa har giftet sig her i Landet. Vil Du nu som jeg, saa fører jeg Dig didhen, og der bliver Du i Sikkerhed, indtil vi inden kort eller lang Tid drage herfra, — det varer ikke ret længe," lagde han til med dæmpet Stemme.

Det ene Ord „Raskenbjerg" gjorde hos Christine en Virkning, som Svartberg ikke anede. Hun tænkte med Gysen paa, hvad hun forhen ofte havde hørt, og hvad Hesteprangeren nyligen havde gjentaget; hun erindrede dennes trohjertige Løvte om Beskyttelse, og saae i Svartbergs Fremgangsmaade en fiin Plan, som han ifølge sin mildere Natur heller vilde udføre ved List end ved Vold. Hun erklærede da Vagtmesteren reent ud, at hun virkeligen var Morten Thys Forlovede, bad ham ogsaa i dette Tilfælde at vise sig ligesaa menneskelig, som hidtil, og forsikkrede ham høit og helligt, at hun vilde blive sit Løvte tro; ja, hun vovede endog at sige ham, at han maatte have meget slette Tanker om hende, hvis han kunde

mene at ville lokke hende ved sine gyldne Ord og favre Manerer. Alt dette sagde hun til den unge Svensker med simple, jævne Ord, og i en vel bevæget, men dog blid Tone; men hele Udtrykket i hendes Ansigt og Holdning røbede saa megen Fasthed i Villien, at Svartberg efter et Par Gange endnu med yderste Forbauselse at have ædsket Bekræftelse paa Sandheden af hendes Udsagn om Morten Thy, og atter ved at nævne dette Navn betydeligen havde lagt en Slags Usikkerhed for Dagen, hurtigen og med et bedrøvet Udraab greb sin Pallask og Hjelm, og ilede ind i sit Kammer.

Tidligt om Morgenen den følgende Dag lidt før Daggry, — det havde regnet hele Natten, stormede endnu, og Himlen var uvenlig og graa, — stod Christine i Kostalden; hun var alt for længe siden færdig med at malke, men hun dvælede der og ventede paa Nogen. Hendes Hjerte var saa beklemt; at den Ro og Tryghed, som hun og hendes Huusfæller hidtil havde nydt, nu syntes at være forstyrret, og at hun var den uskyldige Aarsag dertil, pressede det ene Suk efter det andet frem af hendes Bryst. Det varede ikke længe, saa bankede det paa den lille Laage, som førte ud til Marken; hun aabnede den hurtigt for den indtrædende Hans, luk-

kede den igjen, og slog begge sine Arme om hans Hals.

„Naa, er Du endeligen der igjen, min Hans!“ sagde hun kjærligen, „jeg har staaet og ventet Dig med stor Angst.“

„Ja,“ sagde Karlen og trak heftigt Veiret, „jeg har nu været hos Hesteprangeren. Han laae i sin Seng og sov ganske roligt, og blev næsten vred, da jeg vækkede ham. Dog fortalte han mig, han havde erfaret, Gud veed hvorfra, at danske Krigsfolk i Aftes havde gjort Forsøg paa at lande ved Nyborg; men at de, hindrede af Stormen, ikke havde kunnet opnaae deres Hensigt. De vare da seilede Nord paa. Ligeledes vilde han vide, at tydske og danske Tropper skulde komme Den til Hjælp paa Vestkysten. Hvad Dig angik og hans Indfald i Gaar Aftes, da vedblev han at paastaae, at hiin Plan var det eneste sikkre Middel til at undgaae Svartbergs Efterstræbelser, og han lagde endvidere til, at jeg jo ikke saa bestemt kunde vide, om det ganske var paa Skrømt, det kom jo slet ikke mig ved, af Spøg kunde blive Alvor, meente han; men da jeg paa det dreieste forsikkrede ham, at jeg hverken vilde lide hans Alvor eller Spøg, saa loe han kuns ad mig, bad mig gaae, og lade ham ligge i hans Spiltoug. Jeg listede mig nu gjennem Byen, og hørte Trompeterne blæse

Allarm, Rytterne begyndte alt at sidde op, og vi kunne intet Øieblik længer være sikkre her for Vagtmesteren." Alt dette fortalte Hans meget forpustet, og da hans Beretning var endt, vilde de unge Folk tage Afsked for den Dag fra hinanden, favnedes og vare saa usigeligt beskjæftigede med et langt Kys, at de slet ikke mærkede Vagtmester Svartberg, som stod bag dem.

„Ei for Tusind! min Flicka," raabte han med sittrende Læber, blege Kinder og lynende Øine, hvori en bitter Ironie udtalede sig, „er det her til Lands Skik at have to Mænd? Det er meget hyggeligt! een gammel og een ung! og begge Jyder! Nu veed jeg, hvordan jeg er faren og hvorledes Du vil have det; troe kuns ei, at jeg jo gjennemskuer det hele Complot. Men bie lidt, jeg skal snart sørge for os Allesammen; heida!" raabte han ud til tvende Ryttere, som holdt i Gaarden, „Olof og Peer! sid af, og bind mig denne Karl paa Rustvognen, som I skulle føre til Nyborg!"

Imedens de skjæggede Ryttere lavede sig til at efterkomme deres Vagtmesters Befaling, vendte denne sig atter til den skjælvende, blege Christine: „Ah, see saa, min Flicka! skulle vi træffes saaledes? Husker Du da ikke, hvad Du sagde mig i Gaar Aftes? Sandt var det, Du gjorde mig saa klynkende som en

gammel Kjærring, jeg har i mit Liv aldrig været saa veeg, siden min gamle Moder svøbte mig, og lagde mig i Buggen med en Sukkersut i Munden! Ha, men det skal ogsaa være sidste Gang, jeg bruger gode Ord, hvor jeg seer, kuns Magten vil føre fremad. Nei, nei!" skreg han til Pigen, som med Taarer i Øinene, uden at kunne fremføre et eneste Ord, rakte de foldede Hænder imod ham," han der, Karlen, frelser Du ikke, om Du var saa en Engel fra Himlen; — hvorfor beder Du da ikke for Din anden Brudgom? nei, ingen Naade eller Pardon!"

„Aa Snak vel, Vagtmester! Fanden heller," sagde en Stemme bag ham, „I er vel ikke saa stædig! I slaaer bag ud, men jeg troer nok, I lader jer lokke med en Visk Hø. Kom nu med mig, et Ord!"

Hesteprangeren, — thi ham var det, — tog den opbragte Svenfker ved Bandoleret, og denne fulgte skjøndt med kjendelig Uvillie med hiin hen i et afsides Hjørne af Gaarden. Her knappede Morten Thy meget langsomt sin brune Kittel op og dernæst tre, fire Veste og Brystduge, og fremtog en lille fittet Skindpung, hvis Indhold han fremviste; det var et lille Stykke Pergament eller Papiir, og Hesteprangerens pegende Finger hvilede især med Vægt ved Underskriften, for ligesom ved denne Trylleformel at besværge Krigerens Hidsighed. Som det syntes, lyk-

kedes det ogsaa. Roligere, men med et barsk og fortrædeligt Udtryk i Ansigtet, som Een, der med stor Modbydelighed underkaster sig en Andens Villie, nærmede han sig atter den skjælvende Christine og Hans Thorsen, der med trodsig Taushed stod mellem de to Dragoner. „Slip Karlen!“ raabte Vagtmesteren bydende, „og saa til Hest! I siger, Morten Thy: at vi komme til at drage herfra for stedse i Dag? Hvoraf I veed det, skjøtter jeg ikke om at vide; men dette paalægger jeg jer, at svare og indestaae for disses Tilstedebliven; jeg vil, hvis jeg kommer her tilbage, fordre dem af jer, og Gud naade jer, hvis I bedrager mig!“ — Dette sagde han, medens han spændte Buggjorden fastere paa sin Hest; men da han vendte Hovedet, var Hesteprangeren alt borte. Han svang sig da med Iil i Sadlen, uden at værdige de to unge Folk et Blik, reed i Gallop ud af Gaarden, og glemte reent at sende den smukke Pige et eneste af de venlige Diekast eller Hilsener, hvormed han forhen saa ofte havde taget Afsked fra hende.

Feldmarskalk Schack havde lykkeligen landsat sine Krigsfolk ved Kjerteminde og Generallieutenant Eberstein sin lille Hær ved Middelfart. Den unge Prinds af Sulzbach havde vel sendt sine Tropper mod den Sidste, men af Frygt for at omgaaes og omringes af den Første, forandrede han sin Plan, og drog hele

sin Styrke tilbage til den fastere Position ved Nyborg. Alle svenske Krigsfolk laae enten i denne By eller i Leir udenfor samme, og ingen af dem drog nogensinde i de gamle Qvarterer. Det var derfor ogsaa roligt, som i Graven, i Vinding By, og Thor Hansen tilligemed Sønnen var gaaet hen i Kroen, hvor en stor Deel andre Bønder, Herregaards-Tjenere og Omløbere vare samlede, og meddeelte hinanden Efterretninger, som kunde være dem Alle vigtige. De vare høirøstede, den Ene snakkede i Munden paa den Anden, og man ændsede slet ikke, som om al Fare var forsvunden, hvad der kunde foregaae udenfor. Men hjemme i Stuen stod Christine ved sit Arbeide, fuld af bedrøvelige Tanker. Vel forstod hun sig kun lidt paa Begivenhedernes Gang og deres Indflydelse paa det Almindelige; men saameget var hende klart, — Kjærlighed og Smerte havde aabnet hendes Øie, — at hvis Svenskeu fik Overmagten, da var det aldeles ude med hende og Hans. Hvorpaa grundede sig Hesteprangerens besynderlige Magt over Svartbergs Forhold? Vilde den vedvare? Og var dette end Tilfældet, fjernede end hans Villie Vagtmesterens Paatrængenhed, vilde han da ikke selv paastaae Opfyldelsen af de Løfter, som Faderens og hendes egne Tilstaaelser til Svartberg, og den Beskyttelse, hiin havde ydet dem, med Rette syntes at hjemle ham?

Disse og lignende Betragtninger, der stedse endte med Tanken paa Hans, pressede bittre Taarer af hendes Øine, og vendte hendes Sind saa ganske mod det Indre, at hun ligesaalidt, som de støiende Krogjæster, mærkede, hvad der foregik. Da raslede Klinken, Gaarddøren aabnedes sagte, og Svartberg stod for hende.

„Du græder, min Flicka!" sagde han, idet han langsomt nærmede sig det Bord, hvorved Christine stod, mens en Blanding af Spot og Veemod drog sig over hans Ansigt, „græder Du for mig kanskee? Kors, hvor ere de vakkre Kinder saa vaade!"

„Hvad vil I mig, Vagtmester?" sagde Pigen med kummerfuldt Udtryk, efter at have fattet sig, „vil I fornye jeres Haardhed fra i Morges, eller vil I gjøre det godt igjen?"

„Hvad jeg vil?" svarede han, „Du veed, jeg er ikke haardhjertet, nei, tvertimod, mit Hjerte er blødt, og det er Dig, Du Englebarn, som har blødgjort det; men det maa jeg sige Dig frank og frit, uden Dig vil det blive haardt som Kampesteen, uden Dig gaaer jeg ikke herfra, Du maa følge mig!"

„Ak! har jeg ikke sagt jer, kjære Herre! jeg er Morten Thys Forlovede," raabte Pigen i sin Angst.

„Hm!" sagde Svartberg smilende, „saa Du vil virkeligen endnu indbilde mig denne Fabel? Det er,

for Gud! kun Digt og Tant, og jeg har forlængst gjennemskuet den gamle Ræv; nu kjender jeg ham, og han skal ikke længe være Nogen i Veien; hvad ond Hensigt, han har tillagt mig, er ved den levende Gud, Løgn!"

„Svartberg!" gjentog Christine tøvende, „I har Magten —"

„Ha, der sagde Du et sandt Ord, jeg har den endnu, og vil vide at bruge den. Jeg kan, tag mig Fan! ikke leve uden Dig, og om Du saa var Svenskekongens Brud, mig skal Du tilhøre! Jeg har her," sagde han hvisken de og hurtigt, „tvende Karle og en Vogn med, som skal kjøre Dig til Nyborg; om føie Tid har jeg udtjent, jeg bringer Dig da hjem i Dalerne til min gamle Moder, og saa sandt mit Navn er Jon Svartberg, Du skal leve der som en Dronning! Kom, kom, Tiden er dyrebar!" Han greb den halv afmægtige Pige kraftigt om Livet, løftede hende paa sine Arme, og nærmede sig Døren. Da reiste sig i Gaarden en vild Larm. Svartberg studsede, lagde hurtigen Christine i Lænestolen, og lyttede et Øieblik. Larmen tog til, midt iblandt Huien og Skrig faldt et Par Pistolskud, og i samme Øieblik styrtede Hans Thorsen og Morten Thy, fulgte af en heel Sværm Bønder, der vare væbnede med Økser og Høtyve, saavel ind ad Kjøkkendøren som fra

Gaarden. Overrasket ved deres pludselige Indtræn-gen trak den ranke Vagtmester sig hen i det ene Hjørne af Stuen bag ved det store Egebord, og lagde Haanden paa den ene Pistol i Beltet. Men, kom det nu af den Mængde, der saa uventet stormede ind paa ham, frygtede han maaskee for at saare den, han elskede, eller forlod hans Mod og sædvanlige Besin-dighed ham ved Følelsen af, at han her fandtes paa ulovlige Veie, nok, han foretrak Flugt for en Kamp, hvis Udfald kunde være tvivlsomt. Hurtig og behæn-dig sprang han op paa den lange Bænk under Vin-duet, satte sin sværtbestøvlede Fod mod den svage Vinduespost, stødte den ud, saa at Ruderne klirrende fløi ud i Haugen, og svang sig med det Udraab: „Ha, tag mig Tusind!" saa let som en Fugl ned fra Karmen; en Karl, som her vilde standse ham, gav han et Drag med sin høire Arm, saa han styrtede som en Kegle; han løb gjennem Haugen, og det hørtes tyde-ligen, hvorledes hans Pallask og Vaabenstykker ras-lede, da han satte over Grøften. Ikkeheller Bønderne vare sene. Nogle forfulgte ham gjennem Vinduet, andre gjennem Døren, og, da just Nyet i de Dage var tændt, saa øinede de Forreste grant Krigsmanden, hvorlunde han sprang tvers over Vænget, og forsvandt imellem Egestammerne paa hiin Side. I største Hast omringede de Lunden, Nogle ilede ned til Bækken,

som mod Nord begrændsede samme, andre trængte ind mellem Træer og Buske. Nær og fjernt skingrede deres vilde Tilraab: „Har I ham? — Er han der? — Hvor? — Han kan ikke komme over Bækken! — Rask Karle! hug ham ned, hvor han findes!“ — Men — han fandtes ikke. Bønderne gjennemsøgte hver Busk, hver Stub; ja hvert Træ, skjøndt de allerede bladløse Grene ikke kunde afgive noget Skjul, blev nøie beseet, men overalt forgjæves; det var, som om Jorden havde slugt ham, han var og blev forsvunden. Forbausede saae Bønderne paa hinanden; men da deres gjentagne Undersøgelser forbleve frugtesløse, overtalede Hans Thorsen for Sikkerheds Skyld nogle af de Kjækkeste til at holde Vagt ved Egeskoven, medens han selv gik hjem for at opsøge sin gamle Fader og trøste Christine.

Skjøndt Vagtmester Svartberg ikke saa ganske havde kunnet fæste Lid til Sandheden af Morten Thys Foregivende angaaende hans Forbindelse med Christine, saa havde dog en vis Respect, som Hesteprangeren havde forstaaet at sætte sig i, afholdt ham fra med Kraft at sætte sin Villie igjennem. Hans Kjærlighed til Pigen, som ved denne uventede og ham uvante Modstand, var taget til i Styrke, havde, da han efter hiin Scene i Kostalden var kommet paa Sandhedens Spor, forledet ham til ved ethvert Mid-

del at søge at naae sit Maal. Bondekarlen foragtede han, og hans Rettigheder troede han ikke at burde skaane; naar først Christine var blevet hans, haabede han ved fordobblet Kjærlighed at vinde hendes Hjerte, der, saa syntes det ham — maaskee ei med Uret, — ikke var ham ganske ugunstigt. Det var ham altsaa et meget kjærkomment Hverv, hans Foresatte paalagde ham, i Følgeskab med tvende Dragoner at afhente nogle Rustvogne, der stode i Vinding By; og han havde derfor hiin Aften, da dette skulde skee, ogsaa besluttet at udføre sit Forehavende mod Pigebarnet. Med Forsigtighed havde han, istedet for at ride tvers igjennem Byen, taget en Omvei for at naae Thor Hansens Gaard; men inden han ankom der, maatte han forbi en eenligt beliggende Gaard, hvor Hesteprangeren havde Staldrum til de Heste, han undertiden i større Antal opkjøbte. Den snilde Morten stod just ved en Lem i Stalden, da han hørte Hestenes Trav, og gjenkjendte letteligen i Aftenens Halvmørke Svartbergs store Skimmel. Han anede Uraad, ilede strax til Kroen, hvor hans Forslag at overrumple disse ubudne Nattegjæster med Jubel blev bifaldet af Bønderne; og disse havde da, deels drevne af Hævnlyst, deels opflammede af Brændeviin, udført hvad ovenfor er fortalt.

Men endnu samme Nat skulde de føle de ulykkelige Følger af deres Heltedaad. De tvende Ryttere, der overvældede af Bøndernes Mængde, havde taget Flugten og ladet deres Vagtmester i Stikken, vare i Hast komne til Leiren, og havde aflagt Ritmesteren Rapport om det Forefaldne. Denne, der nødigen i Svartberg vilde miste en dygtig Soldat, beordrede strax en anden Vagtmester med en lille Afdeling Ryttere til Vinding By deels for at hente Vognene, og deels for at opsøge den udeblivende Svartberg og fængsle hans formeentlige Mordere. Til Lykke bemærkedes Svenskernes Ankomst saa tidligen, at den gamle Mand og Christine kunde finde Skjul; men netop for at skaffe disse Leilighed til at undflye, faldt Hans i Hænderne paa de Afsendte, der førte ham bunden med sig til Nyborg Ladegaard, hvor Grev Steenbock havde sit Qvarteer.

Om Morgenen tidligt iførte Christine sig sine Kisteklæder, tog sin Kyse paa Hovedet, traf et Par gule Skindhandsker paa, fæstede sit pyntelige Skjørt op om sig, og begav sig, uden den Gamles Vidende, paa Veien ad Nyborg til. Hun overveiede ikke al den Fare, hun gik imøde, hun tænkte kun paa at ville dele Skjæbne med sin Fæstemand, hvis hun end ikke kunde frelse ham, og bebreidede sig bittert sin Flugt, der havde skilt hende fra ham. Som hun nu kummer-

fuld og med grædende Øine gik hen ad den af Regnen opblødte Vei, hørte hun Hestetrampen bag sig, og saae sig forskrækket om. Det var Morten Thy, der kom ridende paa sin sorte Hest, og førte et Par andre med sig, bundne ved Halen af den forreste. Da han kom Pigen saa nær, at han kunde gjenkjende hende, holdt han stille med det forundrede Udraab: „men hvor vil Du dog hen, Barn?" Da hun med faa Ord havde sagt ham, hvorhen hun gik, og hvad hendes Hensigt var, saa søgte han først at overtale hende til at vende tilbage, i det han forestillede hende, hvormegen Fare hun uden Nytte vilde udsætte sig for, da hendes Forbøn kun kunde agtes som Ord, talede i en Ørk. Men alle hans Grunde og Overtalelser vare spildte. Nu sprang han af Hesten.

„I det Mindste skal Du da ikke gaae den Vei, saalænge jeg eier en Hesteryg, hvorpaa Du kan sidde," sagde han, „sid op her! Du skal faae Lov at ride paa den sorte Greve!" Imedens han slog den høire Stigbøile over Hestens Hals, og spændte Buggjorden fastere, vedblev han: „Du skal see, mit Lam, jeg er et blødmundet, gammelt Kreatur, man kan ride mig med Trense, hvorhen man vil, naar man kun kjender mig ret; jeg staaer for alle mine Lyder. Kom, lad mig hjælpe Dig op!" Han satte hende i Sadelen, løste de andre Heste, kravlede selv med stort Besvær op

paa een af dem, og satte sig i Trav. „See, see," raabte han, „nu ride vi sammen accurat ligesom Mutter Marie og den gamle Joseph paa det Billede, der sidder i mit Kistelaag, kun med den Forskjel, at den sorte Greve er intet Æsel, og" — lagde han smidskende til, — „saa mangler her da ogsaa noget alligevel!"

Det var en kold Morgen, Vinden blæste skarpt fra Strandkanten af, og Luften var saa klar, at de alt langt borte fra kunde skjelne de svenske Telte, beskinnede af Solen, og de havde ikke fortsat deres Vei ret længe, saa hørte de ogsaa Tummelen i Leiren, liig Susen af en Bikube. Da de nærmede sig til de yderste Poster, bleve de raabte an; men Hesteprangeren bøiede sig ned fra sin Hest til Vagten, og tilhviskede ham et Par Ord, hvorpaa de fik Tilladelse at passere, og de toge nu Veien tvers igjennem den sydlige Deel af den svenske Leir lige til Ladegaarden; overalt teede Morten Thy sig, som om han var hjemme, vidste Beskeed om Alting, og fandt uden Ulempe den rette Vei. Just da de nærmede sig Gaarden, bleve de opholdte, i det nemlig nogle Soldater, fulgte af en Sværm Nysgjerrige, førte en Fange ind ad den aabne Port, og fra den høie Hest, som hun sad paa, gjenkjendte Christine i Arrestanten sin Kjæreste, der med blegt Ansigt og bagbundne Hænder gik mel-

lem to Soldater. Hun udstødte et smerteligt Skrig, sprang ned af Sadelen, og ilede ind i Gaarden med den følgende Mængde. Medlidende og forundrede over hendes Dristighed, gjorde Nogle Plads for hende, og efter nogen Anstrængelse trængte hun sig frem ligetil ind i Salen, hvor Forhøret skulde anstilles. De svenske Officierer havde hastet hermed; de havde vel i dette Tilfælde, som i andre lignende, ikke villet tage i Betænkning strax uden videre Omsvøb paa den blotte Mistanke at ovoffre denne Bonde som et Exempel til Advarsel for Mængden; men Forhøret, og de dermed forbundne Trusler skulde, meente de, skaffe dem Vished om den forsvundne Vagtmester Svartbergs Skjæbne, og sætte dem i Kundskab om alle Medvidere og Deeltagere i det Mord, man antog, var udøvet paa ham. Han var agtet og elsket af sine Foresatte, og man frygtede maaskee for, ved at behandle Sagen med mindre Omsorg, selv hos de øvrige Svenske at vække Misfornøielse.

Forhøret var endt; alt, hvad man havde kunnet bringe Karlen til at vedgaae, var Svartbergs Anslag paa hans Kjæreste, og hans egen Deeltagelse i Overfaldet. Han fortalte ligefrem Vagtmesterens forunderlige Forsvinden, og beklagede kun denne, fordi han var undgaaet hans Hævn. At man hverken vilde eller kunde tage Hensyn til Pigens Taarer,

Forsikkringer og Bønner, var naturligt, og man maatte tilsidst endog ved Trusel bringe hende til Taushed. Den høie Officier, som havde Forsædet, reiste sig, og befalede Vagten strax at udføre den afsagte Dom, og ophænge Bondekarlen udenfor Leiren. Da vendte Christine i sin Fortvivlelse Øinene om mod den Mængde, som, efterat have bivaanet Forhøret, nu trængte sig ud af Dørene, og opdagede blandt denne Morten Thy, som hele Tiden havde staaet skjult i en Krog og med korslagte Arme roligen betragtet den hele Færd. Hun ilede hen til ham, og hvisked med undertrykt Smerte, i det hun knugede de foldede Hænder mod Brystet: „hjælp os, hjælp os, for Guds Blods Skyld! hjælp os, hvis I kan!"

„Ja, hvad vil Du give mig for det, mit Lam?" hvisked denne ligeledes, „jeg bytter aldrig Lige for Lige, jeg maa tjene noget ved min Handel. Husker Du endnu, hvad Du har tilstaaet Svartberg? Vil Du staae ved Dit Ord, saa vil jeg see, hvad jeg kan gjøre?" — Drevet af inderlig Angst og Forvirring lovede Pigen Alt, hvad han forlangte; thi hun saae allerede Soldaterne trække af med den stakkels Hans, der mat og vaklende gik mellem dem. Hesteprangeren traadte langsomt og med en vis værdig Vigtighed hen til det grønne Bord, om hvilket nogle af Herrerne endnu sad, og andre stode færdige til at

forføie sig bort. Han bukkede sig saa dybt, som hans lille tykke Krop tillod ham det, og forlangte med ydmyg Stemme at blive hørt. Officiererne saae forundrede paa ham, Hans, der gjenkjendte hans Stemme, vendte Ansigtet, hvori et svagt Glimt af Haab syntes at vaagne, om mod ham, og selv Soldaterne standsede et Øieblik. Den ældste af Herrerne, en ærværdig gammel Kriger, tog Ordet, og spurgte: „hvad vil I? Har I nogen Oplysning at give i denne Sag?"

„Et eneste lille Ord, med deres Naades Tilladelse," sagde Morten Thy, nærmede sig til Greven, og hviskede ham et Ord i Øret. Steenbock traadte et Skridt tilbage, kastede et skarpt Blik paa Hesteprangerens Ansigt, og betragtede ham prøvende nogle Secunder. Derpaa vinkede han ham hen i en Krog af Salen, hvor de ikke kunde høres af de Tilstedeværende, havde der en kort Samtale med ham, og, da han havde efterseet nogle Papirer, som Morten Thy overleverede ham, nærmede Begge sig atter Bordet.

„Jeg formener derfor ydmygst, deres Naade!" sagde Hesteprangeren med mere Fasthed i Stemmen, „at man endnu bedre paa denne Maade vil kunne komme efter Sandheden. Er Vagtmesteren myrdet, saa har sikkerligen Karlen ikke været ene om Gjerningen; er han derimod, hvad jeg snarest skulde troe, skjult et eller andet Sted, saa vil hans Liv jo efter

Karlens Afstraffelse være i større Fare; thi, at Hr. Vagtmesteren skulde være forsvundet, hvad man saadan kalder, sjunket i Jorden eller taget levende til Himmels, det er jo ganske rigtigt en Fabel, som man ikke engang skulde faae een af mine Heste til at tro!"

„Nu vel, Roßkamm!" sagde Greven saa høit, at Alle i Salen kunde høre det, „hvis I altsaa trøster Jer til at skaffe mig Lys i Sagen, saa overantvorder jeg jer paa eders An- og Tilsvar Fangen; ogsaa Pigen maa indstille sig, hvis jeg forlanger det og det gjøres fornødent; I veed, I kan ikke bedrage mig, uden selv — vel, I indestaaer mig for dem begge!"

„Med mit Liv!" sagde Hesteprangeren, og bukkede sig atter mod Jorden, „saasnart jeg først er ude af Leiren; men indtil da udbeder jeg mig Beskyttelse!" Denne blev ham tilstaaet, og efterat han med sine Anbetroede var sluppet ud af den svenske Leirs Grændser, hvor Soldaternes forbittrede, barske Diekast, hvormed de betragtede Hans, og de vilde Trusler, de udstødte mod ham, indjog Christine den dødeligste Angst, førte han denne til hendes Hjem, og hiin til sin egen Gaard. Han tog det hellige Løfte af dem begge, ikke ved Flugt eller noget lignende Skridt at forraade hans Liv til Svenskerne, sadlede en frisk Hest, og reed bort.

Den næste Dag var den mærkelige fjortende November. Den saae Svenskens Nederlag og de danske Vaabens Seir, og allerede den følgende Dag overgav den hele i Nyborg indsluttede svenske Hær sig til Seirvinderne. Prindsen af Sulzbach og Grev Steenbock vare tvert igjennem den hollandske Flaade flygtede til Korsør, hvor de, som bekjendt, af Kong Carl Gustav bleve modtagne med smukke Complimenter.

Fjenden var nu borte, Øen i dansk Eie, og Enhver, der ved Fjendens Nærværelse havde været fortrykt og nedbøiet, begyndte igjen at reise Hovedet. Alt begyndte lidt efter lidt at komme i den gamle Orden, man begyndte at glemme Tab, og glædede sig ved Fredens gjenerhvervede Gode; flygtede Venner og Slægtninge vendte hjem, man fik Efterretninger baade om dem, der af Rygtet falskeligen vare regnede blandt Tabte og om dem, Krigens Uhyre virkeligen havde slugt. Kun Hesteprangeren lod sig ikke see; siden den Dag, da han havde udrevet Hans Thorsen af Dødens Gab, var han ikke kommet nogen af hans Slægt eller Grander for Øie, og kun ubetydelige og løse Rygter omtalte hans Person. Den unge Bondekarl havde, da Fjenden, som han og Alle troede, for stedse forlod Landet, anseet sig løst fra sit Løfte, og havde begivet sig tilbage til sin Faders Gaard i Vinding By, og det gjældte nu kun ligesaa let at

faae Christine overtalt til at troe, at et ved den bittreste Nød aftvunget Løvte hverken formaaede at løse hende fra et ældre, som var givet hendes Brudgom, eller var saa bindende, at det jo under visse Omstændigheder torde brydes. Rigtigheden heraf, som nu syntes den gamle Mand og den unge forelskede Karl saa aldeles indlysende, vilde ikke saa let, trods hines evindelige Demonstrationer, faae Indgang hos Pigens sunde Forstand og taknemlige Hjerte. Endeligen bragte de det dog ved deres Overtalelser og Forestillinger, der i hendes Kjærlighed til Hans havde en mægtig Allieret, saavidt, at hun fastsatte en bestemt Tid, og hvis Morten Thy inden denne ikke indfandt sig for at gjøre sine Fordringer gjældende, vilde hun samtykke i Fuldbyrdelsen af deres Ægteforening; og hermed syntes hun at have stillet sin Samvittigheds Uro. Tvende Maaneder henrandt saaledes, og da man den fastsatte Tid igjennem forgjæves havde ventet Hesteprangeren, blev de unge Folks Bryllup høitideligholdt ved Sang og Klang efter Landets Skik.

Det er naturligt og begribeligt, at den Samtale, der blev ført over Bordet, især dreiede sig meer eller mindre om de sidste Aars Begivenheder; iblandt de mange Navne, som forekom i disse Beretninger, gjenlød ogsaa een Gang Morten Thys, og uagtet For-

legenheden og Undseelsen tydeligen vare at læse paa Brudens og Brudgommens Ansigter, saa kunde dog dette ikke afholde en halv Snees Munde fra at raabe: „ja, Morten Thy, den tykke Hestepranger, hvor blev han dog af? — den Kjæltring," lagde andre lidt sagtere til. Paa disse Spørgsmaal svarede en gammel og, som det lod, meget vel underrettet Mand følgende. Morten Thy havde ganske vidst været een af de mange Speidere, som Carl Gustav med temmelig udstrakt Fuldmagt undertiden udsendte; thi da det, ifølge hans vidtudseende Planer, ei blot var ham om strategiske Oplysninger at gjøre, men han ogsaa ønskede at lære Folkets sande Stemning saavel i det Hele som det Enkelte at kjende; saa valgte han disse fine Udsendinge af alle Stænder og Classer. Soldater, Lodser, Bisekræmmere, Haandværkere, Bønder, ja endog Studenter rakte ham saaledes i hine Forvirringens Tider villigen Haanden. Maaskee slog Samvittigheden Hesteprangeren, efter at han alt havde modtaget svenske Haandpenge og udført adskillige Hverv for denne Regjering; maaskee drev en indre Følelse ham til lidt efter lidt at nærme sig Pligtens forladte Bane; eller maaskee fandt han det ganske bequemt at øse af tvende Fade paa een Gang, — nok, han skulde, saa fortalte Gaardmanden, ogsaa fra dansk Side have modtaget Pas og Lærebrev paa hiin Handtering. I

Anledning af en svensk Ritmesters eller Vagtmesters Mord, der var skeet i Omegnen af Nyborg, var han kommet i nærmere Forhold til de høiere Officierer, af hvilke nogle, paa Grund af Angivelse, uagtet al hans Snuhed fattede Mistanke til hans Ærlighed, førte ham tilligemed to andre lignende Herrer bundne med sig til Korsøer, hvor de alle tre efter en kort Proces bleve hængte. Andre meente vel, at Hesteprangeren dog var sluppet med Skrækken, fordi han havde fundet Leilighed til, ved Hjælp af en lille Fiil, som han bar skjult i sit tykke Haar, at undvige af Fængselet; men hele Bryllupsselskabet var da ogsaa af den uforgribelige Mening, at han selv i dette Tilfælde var lige ilde faren, fordi der endnu i de danske Skove groede mangt et Træ, hvoraf der lod sig tømre en Galge. Imedens man udbredte sig vidtløftigere over denne Gjenstand og høirøstet talede for og imod, traadte een af de ved Bordet opvartende unge Karle hen til Brudgommen, og hviskede ham et Par Ord i Øret; urolig og forundret reiste han sig fra sin Plads, og ilede ud med Sendebudet. Karlen førte ham hen i et Brændeskuur, hvor den Fremmede, som havde begjæret en Samtale med ham, havde skjult sig for de Nysgjerriges Øine. Da han traadte ind i det halvmørke Skuur, fik han Øie paa en bleg, mager, lille Mand med usle forrevne Klæder, hvilken,

som det syntes træt og mødig, havde sat sig paa noget ophugget Ved. Han reiste sig og gik med Besværlighed den Indtrædende imøde; det var Morten Thy. Men hvor forandret i den korte Tid! Det gode Huld var svundet, og paa de indfaldne Kinder og den forrevne Kittel skulde man ikke let gjenkjendt den velfornemme, velhavende Hestehandler.

Hans Thorsen slog Hænderne sammen, og raabte med halv bedrøvet, halv ængstelig Stemme: „Morten Thy! hvor kommer I dog her? og hvordan seer I ud!“

„Du kjender mig vel knap, Søn?“ svarede denne i sin sædvanlige muntre Tone, „det er saamæn heller intet Under. Jeg seer ud som et gammelt Udgangsøg, der har havt fri Kost Vinteren over i Skoven. Maven har jeg mistet i det Hundehul i Korsør,“ sagde han smilende, i det han med begge Hænder trak Vesten ud, der hængte om ham som en Sæk. „Hvad jeg vil her, mener Du? Vær Du kuns ganske rolig, Far! jeg kommer ikke forat græsse paa Din Lod; Du er ikke den Eneste, som vilde jage mig fra Baasen, hvis jeg vilde blive her. Siig Din Kone, — for Du har jo havt Bryllup i Dag? — at hun nu er fri og frank for mig; det, veed jeg, hører hun gjerne. Penge har jeg endda nok af, saa pjaltet jeg end seer ud; men viis mig for gammelt Kjendskabs Skyld en Villighed, den sidste, — laan mig en Hest, at jeg

kan komme rask afsted; thi Benene begynde at slaae Sludder under mig. Hos Din Farbroder i Aastrup ved Faaborg kan Du saa hente den igjen, thi jeg kommer ikke tilbage. Det er jo ligemeget, enten Foret groer i Tydskland eller Fyen, og en Baas finder jeg vel ogsaa der!"

Hjertet vendte sig i Livet paa Hans Thorsen og han var nær ved at græde, jo længere han betragtede den forhen saa statelige, lille Mand, der nu stod for ham i en saa ynkelig Forfatning. Han hentede selv hurtigen Brændeviin, Øl, Brød og Steeg til hans Vederqvægelse, tilbød ham Klæder, og vilde paanøde ham et Par Sølvspænder, som han selv bar i sine Skoe; men Morten Thy afslog Alt, loe ad hans Beklagelser, sadlede selv den Hest, han havde forlangt, trykkede venligt den unge Mands Haand, og forlod Gaarden i fuld Gallop, medens Hans i Hemmelighed med et Par Ord fjernede enhver Tvivl og Uro fra Christines Hjerte, og derved fuldkommengjorde hendes Glæde. — Siden den Tid saaes Morten Thy aldrig mere.

Jeg tillader mig at føre min Læser et godt Skridt frem i Tiden, nemlig til eet af de sidste Aar i det attende Sekel. Det var i Julii Maaned, Dagen havde været lummerheed og trykkende, men en stærk

Torden og Regn, som juſt nyligen var ſtandſet, havde affjølet Luften. Præſten i Vinding havde Fremmede hos ſig. Det var en ung Mand fra Kjøbenhavn, paa hvem man, i hvor ſmækker og ſmal hans Figur end var, tydeligen ſaae, at han alt maatte have gjort noie Bekjendtſkab med Skriverbordet og Studerelampen. Uagtet hans elegante Dragt, uagtet den pene Pidſk, han efter den Tids Mode bar ſit Haar i, viiſte dog hans ægte danſke Anſigtstræk og det godmodige, jævne Udtryk i hans Miner, at hans Forfædre vel ſnarere havde holdt paa Ploven, end ført Commandoſtaven. Tillige bemærkedes tydeligen, trods den Dannelſe, man torde forudſætte hos ham, i hans Udtale Bøndernes Dialect af den Provinds, hvor han for Øieblikket befandt ſig. Han havde foretaget denne Reiſe fra Hovedſtaden til ſit Fødeland for at underſøge bekjendte, og om muligt opdage hidtil ubekjendte Oldtidslevninger, og ingen Runeſteen eller Døbefont, intet Kirkebæger eller Adelsarchiv, ingen Klokke, malet Rude, udhugget Liigſteen eller Altertavle havde været ſikker for hans „ſpeidende Øie" og underſøgende Finger. Dog ikke blot de livloſe Efterladenſkaber fra vore Fædre, nei ogſaa, hvad der levede og havde Klang, jeg mener de herlige Kjæmpeviſer med deres ſære, characteriſtiſke, dybt gribende Melodier, vare, om end ei Gjenſtande for hans videnſkabelige Under-

søgelser, thi dertil besad han for lidt musicalsk Dannelse, saa dog en Gjenstand for hans mest levende Deeltagelse og Glæde. I denne Henseende havde han her i Vinding henvendt sig til den Rette; thi den gamle Præst var en ligesaa ivrig Beundrer af hine Oldtidsrester, som Studenten, men havde tillige saa megen Musik, at han ret behageligt og med megen Salvelse foredrog saadanne Melodier som „det var syv og syvsindstyve, der de droge ud fra Hald," eller ogsaa „Dronning Dagmar ligger i Ribe syg" og flere lignende; og den unge Mand stod da med Haanden i Barmen, med nedbøiet Hoved, og hørte derpaa, hensjunket i dybe Tanker.

„Nu er Regnen ganske forbi," sagde den gamle Mand til Studenten, „kom, Hr. Ven! lad os gaae ud i Haugen, thi her i Haugestuen selv er det dog en Smule beklumret. Seer De! her under disse Kastanietræer er sandeligen Jorden endnu ganske tør, uagtet det stærke Regnskyl, — kan De høre, hvorledes Draaberne rasle fra det ene Blad til det andet? Det var et Gudsveir! Engang troede jeg saavist, det slog ned i Kirken, det var ogsaa et frygteligt Skrald! langt borte herfra var det sagtens ikke heller. Aa, nei see den Regnbue! Det seer ud, som om den stod ude i min Eng med det ene Been. Kom, Hr. Ven! sæt Dem hos mig her paa Bænken, den er

ganske tør. Ah! Tobakken lugter dog fortræffeligt i den frie Luft; — naa, naa! det har De nu slet ingen Forstand paa. Jeg vil hellere synge Dem „Jeg gik mig ud en Sommerdag at høre," det vil smage Dem bedre, end Dampen af den ædle Herba nicotiana."

Næppe havde den Gamle begyndt den smukke Vise, medens han slog Tacten med sit lange Piberør, og Taarerne allerede næsten traadte Studenten i Øinene, før Præstens Datter kom springende ned ad Steentrappen.

„Fader! Johan er her inde, og vilde gjerne tale med Fader!"

„Hvilken Johan?" spurgte Præsten.

„Johan Thorsen!" svarede hun, „skal jeg kanskee lade ham komme herud?"

„Nei, mit Barn! jeg skal strax selv komme ind til ham, jeg veed, han skal have sin lille Søn i Kirke paa Søndag, og det vil han nok nu have indført i Kirkebogen; — undskyld et Øieblik, Hr. Ven!"

Efter nogle Minuters Forløb kom Pastoren tilbage. „Har De Lyst, min ærede Ven! at gjøre en lille Vandring med mig ud paa een af mine Sognemænds Lod; maaskee kan jeg ved denne Leilighed have den Glæde, at De i mit Pastorat kan gjøre et bedre Udbytte end Legenden om St. Matthes og hans Kilde."

De toge Hat og Stok, og fulgte med Bondemanden, der førte dem gjennem Byen til sin Gaard, gjennem sin Hauge, ud over et lille Vænge og hen imod en Høi. „See nu, Faer maa vide," begyndte Bonden, „her paa denne Høi og rundt omkring har før staaet Egeskov, og vi kalde endnu dette Vænge Egeløkken, omendskjøndt der i utænkelig Tid ikke har været mere tilovers af Skoven, end dette gamle Træ, som De seer Lynilden i Dag har rammet. Det har været ganske huult indeni, men det har man ikke før ret kunnet see. Hvis Faer vil umage sig herop, — nei, ræk mig Haanden! lad mig hjælpe Dem!"

„Lad kuns være, Søn," sagde den gamle Præst, „jeg skal nok vinde derop selv."

De vare nu ankomne paa Stedet. Af den mægtige Egebul stod endnu næsten Halvparten med løvfulde Grene, og kneisede mod Himlen, medens den anden Deel laae spaltet paa Jorden, saaledes, at man kunde overse hele Træets Huulhed, som det Indre af et Skab. Det har altid noget sørgeligt ved sig, at see et saadant ærværdigt, gammelt Træ med sit kronede Hoved ligge i Støvet. Dog var det ikke denne eller lignende Betragtninger, der dennegang beskjæftigede Præsten og Studenten; deres Opmærksomhed fængsledes kun ved Synet af en Mængde Ting, som fandtes i Træets hule Gjemme. Ved nøiere Undersøgelse

opdagede man Levningerne af et menneskeligt Skelet, der af Knoklernes Beliggenhed at slutte, maatte have staaet opreist, med oprakte Arme i Træet. Et Par store Jernsporer, nogle Søm, adskillige Messingspænder, en lang, næsten forrustet Pallask, et hvælvet Jernkors, saadan, som det anbringes inden i Dragonernes Kasker, en bred, dertil hørende Messingring med en Plade, nogle Mynter fra Carl Gustavs Tid, og tilsidst en bred gylden Fingerring. Paa denne Sidste saaes tydeligen udgravet Bogstaverne J. S., og paa Pallaskens Pareerplade, paa Messingringen, saavelsom og paa nogle af Spænderne saae man Bogstaverne F. F. R. R. i drevet Arbeide.

Skjøndt nu alle disse Ting ved første Diekast befandtes ikke at have den hos Antiqvarer lovbefalede Alder, saa grebe dog Præstens og Studentens Fingre desuagtet ikke med mindre Interesse derefter; thi underveis havde Johan Thorsen og Præsten, afverlende og gjensidig rettende hinanden, fortalt Studenten det Sagn, der endnu levede iblandt Bønderne, om den forsvundne Svensker, hvorom der tillige fandtes nogle korte Beretninger i en gammel Kirkebog, og som Læseren vil have fundet optegnet paa de foregaaende Blade. Man kunde altsaa ikke nære nogen Tvivl om, at det jo var den stakkels Svartbergs Been, de her saae for sig. Dersom vidnede Bogstaverne paa

Spænderne og Pallasken, men især de paa Guldringen; thi disse maatte ubetvivleligen læses: Jon Svartberg. Man maa altsaa formode, at, da den unge Svensker flygtede for sine Forfølgere, og var kommet ind i det dengang paa og omkring Høien staaende Krat, havde han, smidig og let som han var, svunget sig op i Egetræet, og ladet sig glide ned i Huulheden, hvoraf han siden ikke har kunnet hjælpe sig op. Han maatte da blive i sin levende Sarkophag, og Egen havde hvert Foraar i den lange Række af Aar smykket hans Mausolee med sin lysegrønne Hvælving.

Samme Søndag, da den lille Thor Johansen blev døbt i Vinding Kirke, blev Svartbergs Been nedlagte i Christen Jord; Johan Thorsen og Studenten stode alvorlige ved Graven, den gamle Præst kastede Jord paa, og ønskede ham en sød Hvile. Vittige Hoveder i Kroen meente, at han kunde nok trænge dertil, siden han havde staaet saa længe.

Paa Landet.

Naar man har gaaet i en latinsk Skole, og, som det hedder, ligget ved Universitetet i nogle Aar, erhverver man sig sædvanligviis et stort Bekjendtskab, hvis Characteer, ifølge Maaden, hvorpaa det almindeligt stiftes, er langt mere fri, stundom endogsaa inderligere end ved nogetsomhelst andet Forhold, hvori man i en modnere Alder indtræder. Man sidder paa Bænk og gaaer paa Collegier, man leger og man sværmer, man dovner og studerer med Jævnaldrende af de forskjelligste ydre Kaar, og man føler i denne Lighedens Livsepoche Intet til nogen Stands- eller Formues-Forskjel. Alle slige Hensyn forsvinde, eller rettere, have aldrig været til, og Kredsen er ofte saa fast sluttet, at det synes, som om kun en Trolddom kunde løse den. Men lidt efter lidt glide de lette Baand af, som tilsyneladende stærkt holdt Krandsen sammen; Bladene flagre, grebne af forskjellige Skjæbnens Vinde, til alle Verdens Hjørner, og kun et enkelt, halvvisent Blad — som f. Ex. nu jeg selv — er tilbage paa Pladsen og minder om et forhenvæ-

rende, broget Blomsterliv. Træffes man saa stundom efter lang Tids Forløb igjen paa Vandringen, saa betragter man ofte hinanden som ganske nyskabte Figurer, eller søger i det Mindste enten at finde eet eller andet Spor af det gode Gamle, eller at opdage det Nye, som Tid og Omstændigheder have sat istedetfor det forhen Kjendte. Og hvor tidt maa man da ikke med Jydlands Mesterſanger udraabe: „Ak, hvor forandret!“

Jeg holder ikke meget af at blive indbudet til Ophold paa Herregaarde eller til deslige Landpartier. Ved en saadan Indbydelse hedder det i Almindelighed: Kom ud til os og bliv hos os, saalænge Du har Lyst; Du skal have det, som Du selv vil, fuldkommen Frihed til at komme og gaae, naar og hvor Du vil, o. s. v. Men deels sætter jeg ikke just saa overhaands stor Priis paa de Herligheder, der ved slige Leiligheder ofte bydes mig. Jeg sidder daarligt til Hest og bruger helst mine egne Been; at fiske Skaller i Solskin paa en Sø, at vade i Moser efter nogle Ænder, eller drive en heel Dag om efter en mager Hare, at blive kjørt omkring for at see Udsigter er Alltsammen Noget, som jeg helst undgaaer, naar jeg kan. Deels seer det næsten altid meget kummerligt ud med den omtalte Frihed til at „komme og gaae“ og navnligen til at nyde Ensomhed; som oftest maa

man underkaste sig en langt besværligere Indskrænkning end ved noget Hof. Min Angst for Alt dette, mit Stivsind og min Seighed have da, Gudskelov! ogsaa bragt det saa vidt, at man sjelden mere spilder nogen Indbydelse paa mig.

Noget Saadant hændtes mig dog imidlertid i afvigte Sommer, idet jeg nemlig modtog et saadant Kald og Varsel fra en fordums Skolekammerat. Han er meget yngre end jeg; men i Skolen, hvor vi vare adskilte ved et Par Klasser, og senere, da han selv kom til Universitetet, sluttede han sig med en Art af Sympathie til mig; og han har endnu til Dato bevaret mig den samme Hengivenhed og Godhed. Han er et kraftigt Skud af en gammeladelig Familie. Tidligt mistede han sine Forældre, og blev af sin ædle Formynder, der med kjærlig, sjelden Iver og stor Forstand bestyrede hans Godser og øvrige Formue, sat ind i samme latinske Skole, som jeg søgte. Herfra blev han Student, men videre kom han da heller ikke ad denne Vei; thi de boglige Kunster syntes ikke at være ganske efter hans Smag, eller, som Sangerne sige om vanskelige Partier, „at ligge for ham." Han lod dem altsaa ligge for Andre, der havde mere Lyst, og selv i de første Grundlag drev han det ikke synderligt vidt. Jeg vil til Exempel anføre hans Orthographie, i hvilken han rober en

temmelig uregelmæssig Tendens til den nyere Skrivemaades Princip at begynde Substantiver med smaa Bogstaver, hvorimod han opretter det igjen ved stundom at begynde Adjectiver med store. Ogsaa kan det hændes ham, at han skriver Vong istedetfor Vogn og Fulg istedetfor Fugl og andre lignende Afvigelser. En Forsætning uden Efterfætning hører ikke sjelden til Egenhederne ved hans Stil. Men Alt dette og lignende Smaating hindre ham forresten ikke i at være den braveste, godmodigste Karl af Verden og den varmeste og ærligste Ven. Efter min Smag maa jeg kalde ham et smukt Mandfolk. Han er høi, kraftigt bygget, meget velskabt, bredskuldret, stærk som en Bjørn og dertil færdig i alle mulige ridderlige Øvelser. Som de fleste stærke Folk er han af Gemyt meget sindig og rolig, og der hører en stærk Dosis af Fornærmelse til at vække hans Vrede. Men skeer dette engang, da kan man rigtignok ogsaa føle sig noget ængstelig ved at være i Nærheden af ham. Hans fyldige, blonde Haar reiser sig som Børster, hans blaae Øine udslukkes og synes overtrukne med Horn, hans friske, røde Kinder blive hvide, kort, gandske som en Berserks Raseri beskrives. I et saadant Øieblik synes han ikkeheller ret at skjelne Ven fra Fiende. Anfaldet varer kun kort, og Stormen lader sig ofte besværge ved et mildt Ord eller

ved en alvorligere Omstændighed, der kan fængsle hans Opmærksomhed og give hans Tanke og Følelse en anden Retning. Som Student blev han naturligviis strax optaget i sin Families aristokratiske Kredse; men jeg troer næsten, at det behagede ham mere i Studenternes jævne Lag; hos mig var han saaledes en stadig Gjæst. En Formiddag kom han til mig paa Regensen, iført en ny, grøn Kjole med hvide Knapper i, og fortalte mig, at han var bleven Jagtjunker og at han nu drog ud paa sit Gods for der i Frihed at nyde Livet og ende sine Dage, og tog ved Afskeden det Løfte af mig engang at besøge ham, naar han, som han sagde, var ret kommet i Orden. — Det er nu ti Aar siden.

Hans Brev, hvorved han indbød mig, var ligesaa venligt som langt. Han forsikkrede mig deri om sin uforandrede Hengivenhed, gjenkaldte mig i Erindringen vort lystige Samliv og gjorde Fordring paa, at jeg nu skulde indfrie hiint tidligere givne Løfte, at tilbringe nogen Tid hos ham. Med naturlig Delicatesse tillod han mig selv at stille alle Betingelser, under hvilke jeg — som han sagde — vilde forunde ham den Glæde at see mig under sit Tag. Han var ugift og havde, som jeg vidste, hverken mandlige eller qvindelige Slægtninge i sit Huus; jeg tog derfor ikke i Betænkning dennegang

at afvige fra min Vane, men modtog hans Indbydelse, lod min Søren pakke et Par Kufferter og en Natsæk, anbefalede ved Afskeden Madame Trane — min gamle Husholderske — at lade mine Papirer i Ro, naar hun begyndte at huſere med Skrubber og Støvekoste, satte mig en deilig Morgenstund i en Vienervogn og lod mig trille ud i Landet.

Forfrisket og oplivet af den rene, lune Luft og ved Synet af de smukke Egne, jeg passerede, kom jeg mod Aften til det gamle Herresæde Stiggaard, der ligger meget smukt i een af Sjællands skovrigeste Egne. Naar jeg kalder Gaarden et gammelt Herresæde, maa man vogte sig for at forestille sig en Borg med Taarne og Spiir. Den har vel tilhørt min Vens Familie i et Par Aarhundreder; men Hoved-Bygningen selv er et temmeligt stygt Arbeide fra det attende Sekel, og besidder kun den gode Egenskab at have en smuk Beliggenhed og ved et Par Generationers Bestræbelser indvendig at være særdeles bequemt og rigt indrettet. Navnet paa Gaarden, saavelsom alle de øvrige forekommende Navne, har jeg, af visse Grunde, selv lavet.

Ved min Ankomst var Kammerjunkeren — han er nemlig avanceret — ikke hjemme; men, som man sagde mig, vilde han snart komme. En gammelagtig, meget ordknap Jomfru, som mit physiognomiske Blik

strax meget rigtigt lod mig erkjende for Huusbestyrerinden, befalede en Tjener at anvise mig et for mig indrettet Værelse i øverste Stokværk, hvor den yndigste Udsigt smilede mig imøde gjennem de aabenstaaende Altandøre. Jeg udkrammede imidlertid selv mine Sager, thi Søren havde jeg ladet blive i Byen, og efterat have gjort et forfriskende Toilet, trak jeg en lille Sopha hen foran Vinduet, tændte en Cigar og lagde mig til at nyde det smukke afverlende Landskab, hvorpaa Aftensolen just kastede sine Afskedsstraaler. Jeg havde næppe nydt denne behagelige Ro og stille Hvile en halv Time, før jeg hørte Støvletrampen og Sporeklirren paa Trappen; det bankede paa Døren og ind traadte Kammerjunkeren i egen vældige Person. En mere velgjørende Modtagelse, end den jeg fik, kunde jeg — saa sær jeg end er — ikke ønske mig. Alt tydede paa, at vi To vare fuldkommen enige angaaende Vertens og Gjæstens Pligter og Rettigheder, og at vi Begge navnligen Intet skyede mere, end at genere hinanden.

Der var forløbet to Dage siden min Ankomst. Jeg have benyttet dem til i al Mageligheb at undersøge Stedets Omegn og snuse efter, hvad der muligen kunde interessere mig. Kammerjunkerens Bord var fortreffeligt, og Kjøkken og Kjelder stode i den ønskeligste Harmonie. Det Selskab, jeg traf der, var

mig ogsaa ret vel tilpas; det bestod, foruden den omtalte, tause Jomfru, der gjorde Honneurs, sædvanligen af Forvalteren, stundom en Læge, en Landmaaler, der arbeidede for Godset, og af og til et Par meget flinke Skovridere. Opvartningen besørgede en ung, smuk Jæger og en gammel, hvidhaaret Kammertjener, som min Ven havde arvet efter sin Fader. Selv var han en opmærksom og behagelig Vert, og Tonen holdt sig stedste i en jævn Gemytlighed. Om Formiddagen skjøttede Enhver sig selv, og man samledes først Klokken fire til Middagsbordet.

Et udsøgt, stort, men gammelt Bibliothek, — et Arvegods, der ikke betydeligt forøgedes, — en Mængde Billeder, især Jagtstykker, samt Portraiter af Hunde, Heste og Eiernes Slægt, en heel Deel prægtigt gammelt Bohave og endelig et Kabinet, opfyldt med en Samling af alle Slags Snurrepiberier, lovede mig en ypperlig Tidsfordriv, hvis Veiret skulde holde mig inden Dørre. Min største Lyst, at vandre alene om i Skov og Mark, kunde jeg i fuldt Maal faae styret, og den yndige Egn lokkede mig derfor til hver Tid paa Dagen snart ad den ene, snart ad den anden Kant.

Paa een af disse eensomme Vandringer en smuk, klar Formiddag, fulgte jeg en smal, skyggefuld Skovsti, der førte mig over en Mose, gjennem hvil-

ken en lille Bæk rislede ind under Elleſtubbene; længere hen blev Grunden faſtere, det varede ikke længe, saa mærkede jeg, at jeg ſteg opad. Dog bemærkede jeg ſnart, at det ikke var en Række af Bakker, men kun en eneſtaaende, med Træer bevoxet Høi, der netop laae ved Udkanten af Skoven. Da jeg kom derop, fandt jeg en Art af Belvedere, en planeret Plet, hvorpaa der ſtod en Bænk, eet af disſe høiſt ubeqvemme Meubler, beſtaaende af eet Bræt paa to Pæle, ſom den landlige Sentimentalitet er saa ødſel med paa yndede Hvileſteder. Man havde forresten herfra den lifligſte Udſigt over rige, indhegnede Marker, hvor de forſkjellige Sædarter ſtode i fuld Driſt og duftede i den ſtærke Solvarme; ikke langt derfra laae en Landsby med Kirke, i hvis Nærhed Præſtegaarden kun lidet adſkilte ſig fra de omliggende Bøndergaarde. Paa Bænken ſad min Vert — Arthur vil jeg kalde ham, — med Armene overkors og, ſom det lod, henſjunken i dybe Tanker. Ved mit Komme foer han op ſom af en Drøm, og en Undſeelſe eller Forlegenhed, ſyntes mig, fløi over hans ſmukke, ſolbrændte Anſigt; dog det blev øieblikkeligt igjen afløſt af det ſædvanlige joviale, godmodige Smil, der var ham egent. Jeg ſatte mig hos ham, og, medens jeg lod mit Blik vandre rundt gjennem det ſtille Landſkab, ſtjal jeg mig tillige til at bemærke, at

Arthurs Øie især dvælede ved Præstegaarden og dens hvidmalede Haugelaage.

„Jeg vil dog sige Dig Noget," udbrød han med Et efter nogle Øieblikkes Taushed, „skjøndt det kunde synes underligt og unyttigt at tale til en Pebersvend, som Dig, om slige Ting. Men jeg kan" — saa bandte han, — „ikke lade det være!"

Ligesom overrasket og forundret over denne Indledning, vendte jeg mig hurtigt mod ham; han var blevet ganske rød i Hovedet.

„Hvad Du vil betroe mig, og af hvad Art det er," sagde jeg smilende, „har Du jo allerede ved Dine Ord forraadt."

„Ja, det gjorde jeg netop med Villie," svarede han leende, „thi jeg vil altid hellere springe end krybe i det! Du kan altsaa vel begribe, at jeg er forelsket; men at det er første Gang i mit Liv, at Sligt er passeret mig, det troer Du maaskee ikke? Og dog forholder det sig ganske saaledes. Du kan nu troe mig eller ikke troe mig, som Du finder for godt, men vist og sandt er det dog, at jeg hidtil hele mit Liv har været saa uberørt baade af den ene og af den anden Slags Kjærlighed, som et nyfødt Barn. Jeg har aldrig speculeret over min Characteer, mit Gemyt, mit Temperament, eller hvad det nu skal kaldes; men jeg maa vel sagtens af Naturen være skabt saa-

dan, at jeg saalænge har kunnet gaae fri for Ulykker saavel i den ene som i den anden Henseende."

„Du vil dog vel aldrig bilde mig ind," sagde jeg med Snedighed, „at Du aldrig — —"

„Jo, det veed Gud, jeg vil," afbrød han mig med den rene Bevidstheds Varme, „og det er just Noget, hvoraf jeg paa en vis Maade føler mig stolt, og som under nærværende Omstændigheder giver mig Mod; thi Mod hører der til, det vil Du vist selv indrømme mig, naar Du seer hende!"

Jeg saae med en Art af Respect paa dette store uerfarne Barn, men kunde paa den anden Side ikke bare mig for at smile lidt over den Grundvold, hvorpaa han i en saadan Anledning byggede sin Stolthed og sit Mod.

„Naa da!" vedblev jeg, „ud med Sproget! Hvem er denne formidable Dame, der har undertvunget min Herkules? og hvad er der forresten i Veien?"

„Ak, der er forresten, troer jeg, intet Andet i Veien," svarede han, „end min egen taabelige Undseelse og Ubehjælpsomhed! Seer Du, jeg behøver dog, imellem os sagt, slet ikke at tage i Betænkning selv at sige, at jeg ikke kan regnes blandt de styggeste Mandfolk; min Formues Tilstand er saa god, man kan ønske sig; Intet hæfter paa Godset, som, jeg veed, er holdt i forsvarlig Stand og Aar for Aar for-

bedres; hvad min egentlige Person anbelanger, saa forekommer jeg mig selv som en ganske skikkelig Fyr; i det Mindste har jeg aldrig nogensinde havt det ringeste Brøvl med Nogen af de mange forskjellige Mennesker, høie og lave, jeg ifølge min Stilling staaer i Forbindelse med; mine Bønder — om jeg i vore Tider tør sige mine, — ere mig med Liv og Sjæl hengivne, og Alt, hvad jeg i min Kreds foretager mig, lykkes og trives vel! Naa, mit ældgamle Adelskab tør jeg vel slet ikke kaste med i Vægtskaalen, — lad gaae! Men uagtet man nu skulde mene, at jeg paa Alt dette maatte kunne have fast Fod og ikke behøvede at være forknyt — — jo, guten Morgen! Jeg staaer for hende som en Skolepog, der ikke kan sin Tabel!"

„Hvem er da denne Dame?" spurgte jeg atter.

„Der boer hun, histovre!" sagde han med et Suk, som klædte ham underligt.

„Hos Præsten?" vedblev jeg, „er det Præstens Datter?"

„Ja, det er Præstens Datter! Det er et rigtig deiligt Pigebarn, maa Du troe; og Dannelse har hun og fiin Levemaade; hun har faaet en ypperlig Opdragelse! Hendes Morbroder er denne hersens Kammerherre Paahjelm i Kjøbenhavn, og i hans Huus har hun været i et Par Aar. Hun spiller

Claveer og synger og klæder sig som en Dronning; jo, det er en complet Dame! Har Du Lyst og Tid, saa kan Du strax komme til at gjøre hendes Bekjendtskab. Jeg har netop Ærinde baade i en Teglovn, som ligger paa hiin Side Landsbyen, og hos Præsten; — jeg er jo Medlem af Sogneraadet!" lagde han til med en vis Ironie.

„Ja, hvis Besøget ikke skal vare altfor længe," sagde jeg og reiste mig, „saa har jeg jo ikke noget imod at tage Dit Hjertets Udvalgte i Øiesyn. Thi hvis Din fortrolige Meddelelse har til Hensigt at benytte min mangeaarige Erfaring" — her smilede vi Begge lidt malicieux — „og vil Du bruge mit Raad i denne Anledning, saa seer jeg mig jo, som en klog Minister eller General, nødsaget til at maatte lære Omgivelserne at kjende og undersøge Terrainet!"

Vi begave os paa Veien og vandrede først langs Skovens høie Hegn, stege over en Stente ind paa Marken, hvor da Solen slog sine hede Arme om os, og toge derpaa Veien ad en Sti gjennem en frodig Bygmark, til vi naaede Kirkeveien, der førte os lige til Præstegaardens Port. Næppe vare vi traadte ind i Gaardsrummet, saa gjøs det i mig; thi ud af Forstuedøren, ved Siden af hvilken den gjærstfrie Vogntrappe hængte, styrtede et halvt Dusin Drenge af forskjellig Alder og Størrelse, men alle med eet og samme

Physiognomie, der tydeligt sagde: „Vi ere alle Brødre, een Mands Sønner!“ Med nervevstende Skrig og Støi hilste de paa min Ledsager, der syntes at være deres gode Ven og Kammerat, og efterat have gjort en utallig Mængde forvirrede Spørgsmaal og gloet lidt paa mig, spredtes de for alle Vinde. Paa min Vens Raab: om Familien var hjemme? svarede den længste Bengel henne fra Hundehuset, hvor han converserede Porthunden, „at Fader var i Marken, Moder i Melkestuen og Lotte i Haven!“ og dermed fløi ogsaa han afsted. Jeg slog et stort Kors efter ham.

Gjennem Forstue, Dagligstue og Haugestue, som vi fandt tomme, gik Veien til den venlige Hauge. Inde bag Døren, der stod aaben, standsede vi et Øieblik. Udenfor, tæt ved Trappen, under to store Kastanietræer sad en ung Pige; hun syntes mig ikke at kunne være ældre end sytten til atten Aar. Over det vidunderligt rige, kastaniebrnne Haar laae et lille trekantet, broget Silketørklæde, der løseligt var bundet ned om de friske Kinder. Hendes Dragt var kun en saakaldet hjemmegjort, blaa og hvidstribet Kjole; men den sad saa naturligt og siirligt let om den ranke, bøielige Skabning, og var saa peen i al sin Simpelhed! Paa Fødderne, kunde jeg see, bar hun et Par slemme Trætøfler; men da hun just havde taget Foden

ud af den ene af disse, bemærkede jeg, at samme Fod var nydelig lille og velformet. Paa Bordet foran hende sad en lille Pige, saa omtrent to Aar gammel og ved Siden stod en stor Tallerken Ollebrød, hvoraf hun madede Barnet som en lille Fugleunge. Barnet selv var uhyre quikt og livligt; hun daskede i Bordet med et bredt Kastanieblad, som hun havde i Haanden og raabte mellem hver Skeefuld: „Mere!" — Det var et smukt lille Billed.

„Er det Hende?" spurgte jeg med sagte Stemme min Ledsager.

„Ih, Gud bevares!" hviskede han igjen, „det er jo et Barn!"

Jeg tilbageholdt altsaa den oprigtige Roes, jeg vilde have ydet hans gode Smag, — thi Barnet var i høieste Grad yndigt, — og traadte med ham ned ad Steentrappen. Da vi nærmede os Bordet, hvorved hun sad, reiste hun sig og bød med munter Venlighed Kammerjunkeren sin Haand og neiede for mig. Ogsaa den lille Pige paa Bordet rakte sin Haand ud og hilsede, idet hun fortsatte sit: „Mere! mere!"

„God Morgen, lille Martha! hvordan lever Du?" sagde Arthur, temmelig djervt rystende Jomfruens fine Haand." Maa jeg præsentere Dem min

Ven, Hr. Candidatus Theologiæ Hansen, som gjør mig den Fornøielse at besøge mig i denne Tid!"

Den unge Pige gjorde en let Bøining med Hovedet og hilsede igjen med et Smil, hvilket jeg — Gud forlade hende det! — snareſt troer, gjældte Candidatens høie Alder.

„Er Jomfrue Charlotte ikke hjemme?" vedblev han i samme Aandedræt, men med en vis urolig Iver, idet Blodet foer ham til Hovedet.

„Jo hun er," svarede Martha med en prægtig, klangfuld Stemme, „hun er her i Haugen; jeg saae hende for lidt siden med en Bog i Haanden gaae ned ad Lysthuset til. Der sidder hun viſt nu, og læser." Efter disse Ord gav hun sig atter i Færd med sin lille Søster, der utaalmodigt havde ventet paa en ny Skeefuld. Vi toge altsaa Veien dybere ned i Haugen.

Næppe vare vi traadte ind i en temmelig lang Gang, med store Hasselhække paa begge Sider, før vi fik Øie paa den omtalte Dame, der altsaa maatte være Gjenstanden for Arthurs Sukke og min Critik. Medens vi langsomt vandrede hende imøde, benyttede jeg derfor Leiligheden til for det Første ret at examinere hendes Ydre. Hun var meget høi og temmeligt stærkt bygget, og skred frem med afmaalte, gravitetiske Fjed, idet hun holdt sig saa stiv som en Pind. Den

hvide Morgenkjole sad saa accurat paa hende, som om hun var taget lige ud af en Modeboutik, og under den meget bredskyggede og flade Sommerhat dinglede der paa hver Side af det regelmæssige, men massive og stærktfarvede Ansigt to uhyre tykke og lange Duske af glindsende sorte Lokker. I Hænderne, der vare vel forvarede i Randers-Handsker, bar hun en tyk Bog og en Parasol.

Da hun kom os nær, gav hun lidt efter lidt sin Figur noget mere Bevægelse, idet hun, som Franskmanden vilde kalde det, dandinait sur les hanches, hvorhos hun lod et stærkt Smil brede sig over hele Ansigtet, og fik man da Lov til, at beundre to lange Rækker af hvide, men store Tænder, hvorimod Øinene næsten ganske trak sig tilbage. I hendes hele Holdning var noget Determineret og Selvbevidst, der strax bragte mig til at tænke paa en Kam til et Haar.

Efter de sædvanlige Forestillings- og Modtagelses-Replikker, fortsatte vi Vandringen i Haugen, hvorhos Arthur altimellem forfulgte mig med spørgende Blikke, for at see, hvad Virkning denne „Fremtoning" gjorde paa mig.

„Hvad er det dog for en stor Bog," begyndte min Ven, „som De har forsynet Dem med saa tidligt?"

„Ak," svarede Jomfruen i en let Tone, „det er

saamæn denne store Bog, som D. har udgivet for nylig, og som, efter hvad man fortæller mig, skal indeholde hans politiske Testamente. Peter har laant mig den; han har forsynet den med en heel Deel Anmærkninger og Henviisninger, saa jeg ret glæder mig til Læsningen, der baade vil være mig belærende og moersom."

Jeg saae med gyselig megen Respect paa hende.

„Peter!" udbrød Arthur, ligesom ubehageligt overrasket og blev atter rød i Kammen, „er han her?"

„Ja, han kom i Aftes hjem til sine Forældre," svarede Charlotte med sit meest stersmilende Ansigt, „og saa gjorde han strax et Løb herop til os."

„Naa, saa blev De vel rigtig tilgavns glad, Charlotte?" spurgte Arthur igjen med en temmelig usikker Stemme.

„Vi bleve alle glade og tillige behageligt overraskede. Han er nu blevet Candidat, har faaet bedste Characteer, og dette langt hurtigere, end vi havde ventet, det vilde skee."

Jeg iagttog hemmeligt Arthurs Ansigt. Det var blevet meget langt; Peter maatte altsaa være en Medbeiler, formodede jeg.

Jeg tillod mig at spørge, hvem det unge Menneske var, som de omtalte.

„Det er min Fætter," svarede Jomfruen; „hans Fader, min Farbroder, boer paa hiin Side af Skoven, en lille Fjerdingvei herfra. Han er Juriſt," vedblev hun med Foredrag „og agter nu at uddanne ſig for den virkſommere og mere umiddelbare Deeltagelſe i Statens Styrelſe, ſom nu er aabnet et ſtørre Antal af Statsborgere, end det var Tilfældet under den forrige Regjering. Jeg troer viſt, vi ville faae megen Glæde af ham; mener De ikke ogſaa det, Hr. Kammerjunker?" lagde hun til med lidt Malice.

„Jeg veed — ja, det — jo, det tænker jeg ogſaa nok!" ſagde Arthur meget hurtigt og med ſynlig Anſtrængelſe.

„Javiſt," vedblev Jomfruen, „han er et meget lovende, ungt Menneſke; han er en varm Patriot, allerede forſynet med en Skat af brugelige Kundſkaber, der hente deres Livskraft fra høi Begeiſtring og ſtreng, republikanſk Alvor. Saadanne Folk er det juſt, vi trænge til, naar de nu virkende Kræfter engang ſlappes og ældes! De ſkulde kun vide f. Ex., hvor han er veltalende. Da jeg opholdt mig i Kjøbenhavn hos min Morbroder, Kammerherre Paahjelm, ſaaes vi næſten daglig. Han havde gjort mig til ſine Tankers og Planers Fortrolige, og meddeelte mig, hvad han i ſin Iver og Begeiſtring havde ſkrevet eller talt ſaa om dette, ſaa om hiint af de intereſſanteſte,

offentlige Anliggender. Efter min ringe Indsigt i det „Fornødne" og efter mit Kjendskab til ham, troer jeg at turde forudsige, at vi i ham kunne vente en kraftig Forkjæmper for Folket og dets Rettigheder! De skal engang faae hans Afhandling: „det Timelige og det Evige," som under Mærket ha stod for et halvt Aar siden i —posten, til Gjennemlæsning. Det er noget ganske Fuldendt!"

„Parla come un libro stampato!" tænkte jeg med Leporello, og morede mig uendeligt ved at høre dette store, pyntede Pigebarn, med grandios Alvor og Vigtighed fremføre denne Tale, og at bemærke den nedslaaende Virkning, den havde paa min Vens hele Væsen. Det var altfor tydeligt at see, hvormeget det var ham i Veien, at hun roeste denne Fætter Peter; og det var ifølge hans Natur og Uddannelse temmeligt begribeligt, at han kun lidet forstod sig paa eller stemmede med de forresten agtværdige Grundsætninger, som hun syntes at være besjælet og ledet af. Han vidste næppe, paa hvilket Been han skulde staae, rev snart et, snart et andet Blad af Buskene, tyggede derpaa, spyttede det ud igjen, rømmede sig, og var reent fra det.

Jeg forbarmede mig over ham, og bestræbte mig for at føre Damen ind i en politisk Samtale, hvorhos jeg efter fattig Evne søgte at betjene mig af det

Jargon, som er de politiske Dilettanter saa mundret; og det gik bedre, end jeg havde ventet. Da nu Arthur kjendte min ringe Kundskab i og Interesse for Detaillen af alle slige Forhandlinger, saa anede han strax min menneskekjærlige Hensigt, og blev igjen rolig og sat. Jomfru Charlotte derimod, som i Begyndelsen havde seet op og ned ad den gamle, theologiske Candidat med en lidt mindre end høflig Mine, kjørte nu sit sværeste Artillerie op og lod sin hele Veltalenheds og Kundskabs Vælde fare ud over mig, saa at jeg knap kunde holde mig nogenlunde mod Strømmen. Med Eet afbrød hun sig selv.

„Dog — det er i Grunden Uret," sagde hun med en ret blød Accent, idet hun venligt betragtede Arthur, „at tale om Alt dette i Kammerjunkerens Nærværelse, og jeg bebreider mig det ogsaa selv ofte, naar jeg griber mig deri. Ikkesandt, jeg tør jo nok vide, at det ikke ganske er efter Deres Hoved? Dog jeg har endnu det Haab at kunne omvende Dem, — ganske lempeligt — De skal kun see med Tiden!"

Arthur tog Mod til sig og svarede: „Skulde Nogen kunne omvende mig i enhver Henseende, saa maatte det vel være Dem, Jomfru Charlotte. Dog — skulde der ingen Omvendelse skee, — saa haaber jeg, vi ville være lige gode Venner for det!"

„Der har De min Haand derpaa!" sagde Char-

lotte og smilede tilgavns, „vi blive i det Mindste ikke Fiender.“

Hun rakte ham sin behandskede Haand, hvilken han meget ærbødigt næppe berørte med Fingerspidserne, hvorved han atter blev saa rød som en Pæonie, men saae meget lykkelig ud og tilkastede mig betydningsfulde Blikke. Jeg ynkedes i mit Hjerte over ham og tog i mit stille Sind den faste Beslutning at gjøre Alt, hvad der stod i min Magt, for om muligt at bringe ham paa andre Tanker. Jeg vilde saa lempeligt, som jeg kunde, bekjæmpe det Herredømme eller den Fortryllelse, som denne Daarlighed øvede over ham; thi jeg har aldrig anseet det for en saa stor Synd, at hindre eller i det Mindste forhale en saadan Forbindelse, der gjælder hele Livet, som at ville fremskynde eller begunstige den. — Jeg anede endnu ikke dengang, hvilken mægtig Allieret jeg i Arthurs eget Hjerte havde til dette mit dristige Foretagende.

I Haugestuen, hvor Frokostbordet var dækket, samledes vi med den øvrige Familie. Faderen, en lille, mager Mand med et sarcastisk, klogtigt Ansigt og med Snusdaasen groet i den venstre Haand, og Moderen, en gevaltig, junonisk Skikkelse, der bar sig lidt fornemt og lod til i sine yngre Dage at have seet ud som den ældste Datter, kun noget smukkere, modtoge os hver paa sin Viis meget venligt; og ved

Bordet, hvor Moderen præsiderede og Jomfru Charlotte sad paa Stads, som om hun ikke var hjemme, opvartede den lille Martha med saamegen Ro og Ynde, at jeg ikke kunde vende Øinene fra hende; hvilket hun dog slet ikke lod til at bemærke. I hendes Paaklædning var der ikke skeet anden Forandring, end at det brogede Tørklæde paa Hovedet var forsvundet og Fødderne nu sadde i et Par smaa sorte Skoe. Hendes Figur var saa fuldendt smuk, hendes Teint saa blændende, hendes Gang saa elastisk, hendes Holdning saa gracieus og hendes Alvor og Stilhed saa Forventning vækkende, at man, naar hun stundom lod sine store, mørkeblaae Øine glide rundt over Selskabet, strax maatte tænke: nu kommer der dog Noget, som maa kunne varme et Hjerte! Men der kom Intet. Madamen og den ældste Datter kappedes om at have Ordet; Præsten kastede af og til ind i deres Ordtaage et eller andet pudsigt, bidende Indfald, liig en Lyskugle; den vilde Hær af Drenge stormede omkring Bordet, ud og ind og sloge med Døren. Gjennem Alt dette vandrede Martha med yndig Rolighed; hun stoppede i Ordets første Betydning Munden paa Drengene, som strax efter forsvandt, og hentede dernæst den lille Lise, med hvem hun beskjæftigede sig, uden, som det syntes, at lægge videre Mærke til det øvrige Selskabs Færd eller Samtale. Jeg havde havt største

Lyst til at faae hende til at bryde sin Taushed; men deels behagede hun mig saa meget under den stille Beskuelse, deels frygtede jeg for maaskee at blive skuffet og ikke finde, hvad jeg ventede.

Da aabnedes Døren, og ind traadte et ungt Menneske, som af Familien, undtagen Præsten og Martha, blev modtaget med megen Acclamation. Jeg kastede Øiet paa Arthur og saae strax af hans Ansigts skyfulde Udtryk, at det maatte være den talentfulde Politiker, den patriotiske Fætter Peter. Madamens og Charlottes Øine straalede ham imøde. Selv saae han mut og mopset ud; men Andet var der heller ikke at finde i det udtryksløse Physiognomie. Det var en lille Knort af en Karl, mager, kantet og høiskuldret, ifert en mørk, ubørstet Paletot. Haaret, som var glat og langvoret, men uredet, strøg han altimellem bag Ørerne med sine temmelig lidt pene Fingre, der ogsaa af og til med Interesse beskjæftigede sig med et Par lange, lyse Haar, der groede tyndt hist og her paa Hagen og skulde betyde et Skjæg, og som gave hans blege Ansigt et mere uvadsket Udseende. Med plump Raskhed og keitet Nonchalance, der sagtens dog skulde dække en vis Forlegenhed, kastede han sig paa en Stol og strakte Benene langt ud fra sig. Os Fremmede hilsede han ikke; men Martha vilde han tage under Hagen, idet han spurgte: „Hvor staaer

til, lille Martha?" Men da den unge Pige afværgede denne Berørelse ved en sagte, men meget determineret Haandbevægelse og et alvorligt Blik, som Candidaten besvarede med et dumt Grin, saa gav han sig til at hviske med Charlotte, hos hvem han havde taget Plads.

Jeg har en meget god Hørelse og besidder den Færdighed paa een Gang at kunne have min Opmærksomhed vaagen paa flere Steder. Det faldt mig derfor ikke vanskeligt, medens jeg talede med Præsten om blandede Ægteskaber, at bemærke, hvorom de to Forbundnes Samtale dreiede sig; og da vi Alle reiste os for at skilles ad, hørte jeg tydeligt, at Charlotte hurtigt hviskede til Fætteren: „I Aften Klokken syv ved den gamle Eeg!"

Vi toge Afsked. Det var en stegende Hede; og derfor, da Arthur udenfor Præstegaarden vilde overtale mig til at gaae en lang Omvei med ham for at besee et smukt beliggende Teglværk og en Vandmølle, afslog jeg dette og foretrak alene at gaae hjem gjennem Skoven. Da jeg var kommet ind under de kjølige Bøge paa den bugtede Sti, var det min Agt at søge Veien til „den gamle Eeg." Et Held eller maaskee snarere et Instinct ledede mig paa en lille Sidevei, der syntes hemmeligt at skyde sig ind i Krattet, og efter en kort Vandring naaede jeg da ogsaa mit

Maal. Det var en lille, grøn Plet, omgivet af Underskov og høie Træer. Ved den ene Kant stod Egen, kroget, huul og spaltet, men med en prægtig, frodig Krone, som bredte sin Skjærm ud over en lille, lav Græsbænk. Et saadant gammelt, ærværdigt Træ vækker altid min Interesse, og jeg undersøgte derfor ogsaa paa alle Kanter dette Exemplar med samme Iver og Nøiagtighed, som nogen Antiqvar en mærkelig Klosterruin. Da jeg ved at bøie nogle Buske tilside var kommet bagved den store Stamme, opdagede jeg, at den var ganske huul, og at man fra Bagsiden kunde træde ind i Huulheden, der mageligt havde kunnet rumme fem, sex Personer. I den Side, som vendte ud mod den grønne Plads, havde Tidens Haand anbragt et Par Revner og Huller, der aabnede et frit Udsig. Intet kunde være bequemmere indrettet. Meget veltilfreds med min Opdagelse gik jeg hjemad. Da jeg kom tilbage til det Punkt, hvor den omtalte hemmelige Skovsti stødte til den større, jeg først havde forladt for at finde Egen, mødte jeg Martha. Hun gik langsomt under de skyggefulde Træer og førte ved den ene Haand den lille Lise og i den anden bar hun en opspændt Parasol, der skjødesløst laae paa hendes Skulder, medens Solens Glimt gjennem Tykningen af og til forhøiede hendes deilige Haars Glands, der ikke skjultes af nogen Hat eller anden

Bedækning. Hun underholdt sig venligt med den lille Pige, der rev Blomster af langs Veien, rakte hende dem og spurgte om, hvad de hed.

„Er De ogsaa kommet paa denne Vei?" sagde jeg; „det glæder mig at møde Dem, jeg fik ikke talt et eneste Ord med Dem derhjemme!"

„De er vist ikke af de Snaksomme," sagde Martha med et Smil, der klædte hendes ellers alvorlige Ansigt meget godt, „det er jeg ikke heller, saa det er meget let forklarligt. Desuden maa jeg tilstaae, at der hjemme ved Frokosten sjelden er Ro til en ordentlig, jævn Passiar. Jeg holder mig da næsten altid til denne her." Hun pegede paa Barnet. „Jeg husker desuden nok, hvad De selv sagde ved Bordet!"

„Hvad jeg sagde!" raabte jeg, forundret over, at hun havde lagt Fold til nogle af mine Ytringer. „Hvad var da det?"

„De sagde, at det kun var rigtig moersomt at conversere, naar det var To, som vare enige, eller Tre, som ikke vare det!"

„Aa ja, det var nu saadan et Slags Parador, som jeg i det Øieblik just vilde hjælpe mig ved," udbrød jeg leende. „Men fandt De ellers, at der var nogen Sandhed deri? har De allerede erfaret noget Lignende?"

„Om De lægger nogen særegen Betydning deri,

vedblev hun, „det veed jeg jo ikke; men det forekommer mig ganske naturligt, naar jeg forklarer det paa min Maade. Lise og jeg f. Ex. ere nu altid enige, og derfor gaaer det saa godt med os To; og naar vi nu komme lidt længer ind gjennem Skoven, saa finde vi en Tredie, med hvem jeg i det Mindste ikke altid er saa enig!"

„Hvem er da det, om jeg tør spørge?" udbrød jeg lidt nysgjerrig.

„Det er saamæn en Kone, der har været gift med en forhenværende Jæger og Skovfoged her paa paa Godset, da den gamle Kammerherre endnu levede. Den gamle Karen er just moersom at tale med! Hun har seet saa meget og oplevet saa mange Ting i sine yngre Dage; ja hun er endogsaa bereist: thi da hun var Amme og Barnepige for Kammerjunkeren, saa maatte hun følge Herskabet overalt, endog paa en Udenlandsreise. Alt hvad hun saaledes har erfaret, kan hun da fortælle mig om. Hun bliver aldrig udtømt og jeg bliver aldrig træt af at høre; og saa ere vi jo meget enige!"

„Men hvori ere de da uenige?"

„Ja, det kan jeg ikke saa rigtig sige Dem!" svarede Martha, idet hun rystede paa Hovedet og blev ganske rosenrød, „— dog jo, hun forkjæler mig stun-

dom den Lille her, og det er nu min Diesteen, som Ingen maa opdrage paa, uden jeg selv."

„Den gamle Kone, som De omtaler, fortæller vist, kan jeg tænke mig, meget naivt om de fremmede Lande og andre Ting, hun har seet?" spurgte jeg.

„Ja, deri har De ganske Ret! Det er just det rette Ord! Alt, hvad hun ude og hjemme har seet og oplevet, fremstiller hun med en saadan Sandhed og Naturlighed, at det bliver En langt mere anskueligt og levende, end naar man læser noget Lignende i de lærde Reisebeskrivelser. De skulde kun høre hendes Beskrivelse og Skildringer af det gammeldags, fornemme Liv her paa Stiggaard og i Kjøbenhavn; det er mig nu, som om jeg selv havde levet med og havde kjendt Kammerherren og Fruen; og især den lille Arthur — saaledes kalder hun ham stundom endnu, — kan hun aldrig blive kjed af at omtale."

„Og De aldrig træt eller mæt af at høre derpaa?" spurgte jeg atter, og atter foer en Strøm af Rosenfarve over hendes straalende Ansigt.

„Hun veed," sagde Martha, „at fortælle saa mange hjertensgode og smukke Træk fra hans Barndom og Ungdom, og — som hun siger, og som vi Alle veed, — han fornægter ikke sin ædle Natur nu, da han er Mand. Det er f. Ex. en sand Glæde at

see, med hvilken Kjærlighed og Taknemlighed han altid behandler sin gamle Amme!"

„Seer De det undertiden?" vedblev jeg.

„Aa ja, sommetider seer jeg ham, naar han kommer og besøger den gamle Karen; og det gjør han meget flittigt. Det seer næsten ud, som naar en Søn besøger sin Moder! I enhver Henseende har han sørget saa net og godt for hende, — og — ja, her" afbrød Martha sig selv, da vi stode ved en Stente, som førte ud af Skoven, „her skal De over, kan jeg tænke; jeg skal ned ad denne Sti. Farvel!"

Jeg blev staaende og saae efter hende og Barnet, der vendte sig et Par Gange og nikkede til mig, indtil de forsvandt mellem Buskene. Det var først min Agt at følge med dem til den gamle Karen; men jeg veed ikke ret selv, var det en instinctmæssig Delicatesse, var det en Anelse om, at jeg maaskee ved min Nærværelse vilde forstyrre en uskyldig Glæde, — nok er det, jeg steg taalmodigt over Stenten, naaede Haugen og sad snart omklædt og i Ro ved mit Skrivebord.

At Arthur ikke havde Lyst eller Tilbøielighed til at søge sig en Hustru hverken i den fornemme Verden eller blandt Penge-Aristokratiet, var mig vel forklarligt af hans hele Natur og Stilling. Han var saa jævn og passede saa lidt ind i de strængere sel-

skabelige Former; og hans egen Formue, der var sik-ker og betydelig, tilfredsstillede alle hans Fordringer til Livets Nydelse. Men — at han med sin sunde Sands og naturlige Følelse kunde være kommet paa en saadan Afvei, hvorpaa jeg saae ham vandre, det forundrede mig, skjøndt jeg jo ofte i Livet havde seet, hvorlunde de mest klarsiede og kloge Mænd havde kunnet tage Glimmer for Guld. Hans Huusholdning som Ungkarl, saa behagelig den end kunde være for en Peberssvend, som mig, kunde dog i Længden ikke tilfredsstille ham. At hverken hans indre eller ydre Liv kunde blive til et harmonisk Hele, medmindre han kunde dele Alt med en Anden, det indsaae jeg jo nok. Men det skar mig i Hjertet, naar jeg tænkte mig hans kraftige, sunde Natur forkuet og smittet af Unatur, hans inderlige Elskværdighed misbrugt og upaaskjønnet. At Charlotte ikke elskede ham, var mig, i det Mindste efter mit Begreb om slige Ting, temmelig klart; den Overlegenhed og Nedladenhed, hvormed hun behandlede ham, syntes mig at røbe et koldt Hjerte. Hvis hun altsaa havde til Hensigt at fængsle ham for at modtage hans Haand, saa maatte jeg snarere tilskrive denne Hensigt Forfængeligheden, Lysten til en glimrende og betydningsfuld Stilling. Og der vilde hun herske og ødelægge. Thi, man sige hvad man vil: der er dog ingen værre Despoter til, end de

uægte Liberale, navnligen paa Spindesiden; og det kunde nok ligne en saadan Dame, der i Ord og Fagter bekjendte sig til yderste Venstre, i Livet at ville forskaffe sig en Plads paa Pairs-Bænken. Mig var det tydeligt nok at see, at Præstens ældste Datter troede, det her vilde være hende en let Sag.

Midt under disse Betragtninger blev jeg kaldt til Bords. Arthur saae noget tankefuld ud og betragtede mig med Dine, som røbede hans store Lyst til at spørge; men de andre Herrers Nærværelse hindrede ham deri. Da disse endelig havde fjernet sig og vi sad ved Caffen i Haugen under en Veranda, bestormede han mig med sine utaalmodige Spørgsmaal om, „Hvad jeg syntes?"

Saa godt det lod sig gjøre, undveg jeg alle bestemte Svar. Jeg gjorde ham opmærksom paa, at man ved et saa flygtigt Bekjendtskab jo ikke var i Stand til at danne sig nogen bestemt Forestilling om et Menneskes Værd, og altsaa ikkeheller fælde nogen retfærdig Dom; at jeg i det Hele taget var meget vanskelig og sær i min Smag, og at der om Smagssager ikke kunde disputeres o. s. v.

„Naar jeg har seet denne Dame endnu et Par Gange og i Ro og Mag talt lidt med hende, skal jeg med Fornøielse fælde min Dom saa ærligt og oprigtigt, som om det var mit eget Anliggende. Mere

kan Du da ikke forlange? Endnu maa Du virkelig have mig undskyldt!"

Noget skuffet i sine Forventninger saae Arthur med rynket Pande ned for sig. For at give hans Tanker en anden Retning, vedblev jeg:

„Men fortæl mig dog, hvor Du har drevet om den hele Formiddag?"

„Jeg driver ikke, min Bedste!" svarede han lidt tvær, „men jeg er driftig. Har jeg maaskee ikke været ved Teglværket og sat dem der i Gang? har jeg ikke med mine egne Øine nu seet, at det gaaer for langsomt med Arbeidet i Vandmøllen? og fik de ikke Snuus? har jeg ikke talt med min Skovrider, Præstens Broder, og givet ham Ordre?"

„Og har Du ikke ogsaa besøgt den gamle Karen?" vedblev jeg i samme Tone.

„Hvoraf veed Du det? hvad veed Du om gamle Karen?" raabte han forundret.

„Du seer, jeg begynder at kjende Egnen og dens Beboere, og den gamle Karen er allerede blevet mig en saa interessant Person, at jeg, førend jeg gjør hendes Bekjendtskab, nok gad høre lidt om hende af Din Mund."

„Ja," svarede Arthur med et lille Skjær af Undseelse, „Du maa nu troe mig, om Du vil, men jeg betragter den gamle Kone som — ja, som noget af

det Bedste, der findes her paa Godset; og at jeg ikke før har omtalt hende for Dig og ført Dig til hende, dertil ligger Grunden i en Art af Frygt for, at Du skulde falde paa at gjøre Dig lystig over mig og min, om Du vil, sentimentale Kjærlighed til hende, eller at det endog skulde kjede Dig; og alt Saadant vilde gjøre mig ondt, da hun er mig saa meget værd, og jeg — snart sagt — tilbringer mine gladeste Timer i hendes Selskab. Du skal faae hende at see, det lover jeg Dig, og, naar jeg ret tænker mig om, skulde jeg dog tage mægtigt feil af Dig, hvis ikke ogsaa Du vilde finde Dig opbygget og tilfredsstillet. Som ung og, efter hvad man har fortalt mig, meget smuk Kone, var hun min Amme. Hendes Mand var Skovfoged og Skytte i min Faders Tjeneste. Jeg kunde, hvis Du har Lyst til at høre paa mig, fortælle Dig hendes Giftermaalshistorie, som ikke er ganske lige ud ad Veien. Skal jeg?"

„Det vil være mig meget kjært at høre!" svarede jeg, „men lad os sætte os ind paa Divanen og tænde en ny Cigar." Da dette var skeet begyndte han:

„Jeg havde en Tante, en ugift Dame, der tog sig kjærligt af mig, da jeg var lille og beskjæftigede sig meget med mig. Af hende har jeg mange Gange hørt Fortællingen om Karens Giftermaal. Samme Tante var nok, hvad man saadan kalder et poetisk

Gemyt og efter den Tids Tone temmelig sentimental. Hun gav sig af med at skrive Vers og Romaner, hvoraf — saavidt jeg veed — dog Intet er trykt. Det kan derfor nok være, at der fra hendes Beretning ogsaa i min har indsneget sig Adskilligt, som ved nøiere Eftersyn ikke ganske vil kunne bestaae for den historiske Critik. Men alt sligt vil Du jo nok kunne vide at udsondre fra det reent Factiske, — Du med Din Forstand! — Altsaa: Karens Forældre vare fattige Huusfolk, som beboede et lille Huus med en Jordlod, der ligger en halv Miilsvei herfra ved den nordlige Kant af min Dyrehauge. Konen var strøbsom og flink hjemme og Manden havde tillige Bestilling som Vildtvogter, saa at de efter Omstændighederne stod dem ganske godt. Af Børn havde de kun een lille Pige, nemlig Karen. Da de Begge vare meget ædruelige og gudfrygtige Folk og selv havde lært godt, hvad der saadan kan læres i vore Landsbyskoler, at læse, skrive, regne og Christendom, saa underviiste Moderen selv den lille Pige først, saavidt hun formaaede; og da den Tid kom, da hun forordningsmæssigt skulde søge Skolen, saa holdt de strengt over, at hun Intet forsømte; og hun var selv flittig og ivrig, opførte sig tillige til Alles Tilfredshed og fik den ene Præmiebog efter den anden. Saa blev hun da confirmeret og stod øverst blandt Pigerne paa Kirke-

gulvet, fordi hun var saa ferm, uagtet hun naturligviis, som alle Bønderbørn, maatte være færdig lige ved Enden af det fjortende Aar. Alt dette gjorde hende nu meget yndet af Høie og Lave; men hvad der maaskee ikke mindst bidrog til at forskaffe hende Alles Gunst, var hendes Deilighed. Hun skal have været ualmindelig smuk, og gamle Folk tale endnu derom med Henrykkelse. Den kjønne lille Karen blev da som et Slags Vidunder ogsaa engang bragt herop paa Gaarden, og min Moder blev strax saa indtaget saavel af hendes Udvortes som af hendes nette Væsen, at hun strax besluttede at tage hende i sin Tjeneste. De fornemme Folk, veed Du nok," lagde Arthur til med et Smiil, „holde meget af at have noget Aparte omkring sig. I ældre Tider valgte de stygge Dværge, pukkelryggede Narre, Bjørne og andre vilde Dyr. I de mere tamme Tider har dette forandret sig. For ikke længe siden morede det Fruerne f. Ex. at lade sig opvarte af en lille Negerdreng, Stakkel! som de da forkjælede eller mishandlede, og ialfald fordærvede i Bund og Grund. Nu derimod søger man jo gjerne at faae ret udsøgt smukke Folk til sin Opvartning, et Liebhaveri, som ikke er saa ganske forkasteligt. Nok er det, Karen blev da her paa Stiggaard først i Ovalitet af Ingenting; men snart gjorde lidt efter lidt hendes Lyst til Arbeide og hendes gode Natur sig

gjældende. Der blev hende betroet Mere og Mere. Da hun i Kjøkkenet og den ydre Huusholdning havde gjennemgaaet og lært, hvad der kunde læres, og da hendes Opførsel i eet og Alt ikke blot var sædelig og sømmelig, men hendes hele Færd ogsaa havde noget naturlig gracieust, saa avancerede hun i kort Tid til at blive min Moders egen opvartende Yndlings-Terne, dog med det Forbehold, at hun aldrig maatte forandre sin Bondedragt, hvilket ogsaa ganske stemmede med Pigens egen gode Sands. Min Moder, maa Du vide, var nemlig meget patriotisk sindet og fandt tillige med Rette, at Qvindernes Dragt i vor Egn var smuk og passede ialfald bedst for de kraftige Skikkelser, der see saa høist ynkelige ud, naar de falde paa at klæde sig i fransk Kjole, med Hat og Shawl. Ja, jeg har endog hørt, at min Moder engang, da hun som ung Kone efter Landets Skik var indbudet til at bære en Bondes Barn til Daaben, selv viste sig i Kirken, iført denne klædelige Bondedragt, til stor Forargelse for den anden Dame, som holdt Huen, men til største Glæde for Bønderne. Karen blev, som Du altsaa kan begribe, af min Moder i det Mindste ikke behandlet som en Slavinde,' men i Begyndelsen snarere som en kjær Skabning, man ønskede at uddanne og forfremme, og siden som en Høitbe-

troet. Og hun har aldrig skuffet de Forventninger, man dengang gjorde sig om hende.

Mine Forældre havde for Skik at tilbringe næsten Halvdelen af Aaret indtil Begyndelsen af October Maaned her paa Gaarden; om Vinteren boede de i Kjøbenhavn, hvor min Fader eiede en stor Gaard paa Kongens Nytorv, og toge da Deel i Hovedstadens Forlystelser og Hoffets Liv. Blandt de Tjenestefolk, som maatte følge dem til Byen, var naturligviis Karen een af de Vigtigste; min Moder kunde ikke afsee hende. Hun var, som en Følge heraf, ogsaa indlogeret i et til min Moders Sovekammer umiddelbart stødende Værelse, der tillige havde Udgang til en Bagtrappe.

I Gaarden beboede mine Forældre selv Beletagen; anden Sal var leiet ud til en gammel, pensioneret Oberst, og i Stue-Etagen residerede en dengang meget berømt og duelig Læge, som ogsaa var mine Forældres Huuslæge. Denne Herre var, efter min Tantes omstændelige Beskrivelse — jeg troer bestemt, hun i Grunden har interesseret sig meget for ham! — en høi, smuk Mand, med rødt Haar, hvilket dog slet ikke skal have klædet ham saa ilde. Han var en Mester i sit Fag, havde et fiint Væsen og megen Verdenserfaring, var vittig og munter, gavmild og splendid, førte et stort Huus, klædede sig med

udsøgt Elegance, var smigret af de Rige og Fornemme og tilbedet af de Fattige; men forresten var han, som min Tante udtrykkede sig, „ret en fæl Een!“ Hvad hun forstod ved „en fæl Een“, var mig jo dengang ikke saa ganske klart; Du begriber vel nok, hvad hun meente?

Doctoren var naturligviis, ifølge sin Stilling og Metier, en stadig og flittig Besøger hos mine Forældre, selv naar Ingen var syg. Saameget mere maatte dette blive Tilfældet, da min Moder, halvandet Aar efter at hun var bleven gift, om Efteraaret i Kjøbenhavn nedkom med en lille Pige, der strax efter Fødselen var saa svag, at man let forudsaae, hun ikke havde et langt Liv for sig. Efter at have fristet en usel, sygelig Tilværelse, døde hun ogsaa efter kort Tids Forløb. Min Moder, der endnu var meget svag, blev af Sorg herover alvorlig syg, og maatte i lang Tid holde Sengen. I al denne Tid vare Karen og Doctoren Nat og Dag beskjæftigede med de Syges Røgt og Pleie; alle de Anordninger, som han gav, bleve modtagne og udførte af hende; hendes Angivelser af Sygdommens Gang lyttede han til, hendes ængstelige Blik søgte at udforske hans Mening, og hendes glade, taknemlige Smil mødte ham, naar han fældte en gunstig Dom eller yttrede godt Haab; og Karen blev saa henrykt og

glemte saa ganske sig selv, da han erklærede min Moder udenfor al Fare, at hun i den Syges Paasyn greb Doctorens Haand og kysséde den.

Henimod Nytaar var da min Moder saa aldeles kommet til Kræfter, at hun igjen kunde tage Deel i alle Selskabets Adspredelser, og min Fader glemte ved denne glædelige Anledning heller ikke sit Tyende. Det var i det Hele taget hans Princip ved givne Leiligheder at knytte dem saameget nøiere til Familien, ved at lade dem føle Virkningen af dens Velvære, ligesom de maatte bære Byrderne af dens Sorger. Han lod ogsaa de Folk, som han havde om sig, under Opholdet i Byen nyde alle de Glæder og Opmuntringer, hvortil de paa Landet vare vante. Der blev altsaa ogsaa for dem foranstaltet en lystig Julefest, hvortil, foruden Husets egne Folk, ogsaa deres Venner og Veninder, samt forhenværende, udtjente Tyende bleve indbudne. Blandt disse Sidste befandt sig ogsaa en gammel Kone, ved Navn Sophie, men som tillige bar det Navn Kaffesophie, fordi hun jævnligen gik omkring til forskjellige Familiers Tjenestefolk og lod sig beværte med Kaffe, hvorfor hun til Gjengjeld opvartede med Sladder. Denne Kaffesophie havde forresten just ikke det bedste Rygte paa sig; man vilde vide, at hun gav sig af med for Penge at lægge Kort op, spaae af Kaffegrums, ja,

onde Tunger tillagde hende endogsaa andre, langt mindre hæderlige Haandteringer. Jeg kan endnu erindre at have seet hende, og hun saae ud som en rigtig Hex. Som forhenværende Kokkepige hos en Grandtante af mig, var hun da ogsaa tilstede ved hiint Julegilde, som blev feiret i den store Stue, der var indrømmet Tjenerskabet til Forsamlings-Værelse og Spisestue. Efter Aftensbordet fik de en stor Bolle Punsch ind; Nogle gave sig til at lege Juul eller fortælle alleslags Krøniker, Andre satte sig til at spille Puk om Nødder, der vare plukkede her ude i vore Skove. Dengang vare vore Tjenere endnu ikke saa forfinede, at de forstode at spille Whist eller Ecarté.

Blandt dem, der lyttede til Kaffesophies og Andres Legender, var ogsaa Karen. Som det nu gjerne skeer netop i saadanne Forsamlinger, kom da ogsaa den Aften Talen paa Giftermaal, Kjærestehistorier, lykkelige og ulykkelige, og andet Sligt dertil hørende; og den gamle Hex udkrammede da al sin Viisdom f. Ex. om den Kunst at skaffe sig en Kjæreste, eller at mane sin tilkommende Brudgom, eller at skaffe sig sig Kundskab om, af hvad Stand og Vilkaar han skulde være, hvordan han skulde see ud og andet Mere af samme Suurdeig. — Du veed," lagde Arthur belærende til, „at Almuen — og maaskee stundom ogsaa Andre — foretager mange saadanne Kun-

ster med at dryppe smeltet Bly i Vand, eller hælde Vand paa en Æggehvide og lade det staae Nytaarsnat over. De slutte sig da til den Tilkommendes Egenskaber eller til deres gode eller onde Skjæbne, alt eftersom de bilde sig ind i Figurerne, som Blyet eller Æggehviden danner, at see en Prædikestol, et Bord, en Ploug, en Liigkiste og saa videre. Til denne Art af Forsøg hørte da ogsaa det, hvilket Kaffesophie anbefalede som meget sikkert og ufeilbart til at komme paa Spor efter, hvordan den dem af Skjæbnen Bestemte saae ud. Pigen skulde nemlig Jule-Aften, naar hun just vilde lægge sig tilsengs, Klokken tolv ganske sagte aabne Døren og med den høire Haand gribe ud i Mørket. Hun vilde da gribe i et Hoved og faae en Haandfuld Haar med tilbage, af hvis Farve og øvrige Natur hun saa ved Sammenligning maatte drage sine Slutninger.

I den Kreds, hvor alt dette, som man hørte paa med spændt Opmærksomhed og med en vis Gysen, blev forhandlet, var Karen den Eneste, hvem det egentlig kunde være til Gavn; thi hun var den Eneste, som ingen Kjæreste havde; de Andre vare Alle vel forsørgede. Sophie opmuntrede da altsaa med sin slebne Tunge navnligen hende til endnu samme gode Jule-Aften at gjøre Forsøget og prøve sin Lykke. „Jeg har baade hørt det og seet det saa tidt, og vist

og sandt er det, at det kan aldrig feile!" lagde hun til med en alvorlig Mine og tog sig en Priis.

Karen loe og hele Kredsen stemmede i med; og da de i det Samme hørte Herskabets Vogn kjøre ind, skiltes man ad til alle Kanter. Karen hjalp Fruen i Seng og, efterat have tændt Natlampen, begav hun sig ind i sit eget Kammer, der, som sagt, kun ved en dobbelt Dør var adskilt fra min Moders. Hun var ikke søvnig, men snarere lidt hed i Hovedet af den megen Snak, Latter og Støi; maaskee havde hun ogsaa nippet til en Drik, hun ikke var vant til. Hun begyndte at klæde sig af, medens „hendes Tanker fore saa vide," som der staaer i Visen, uden at dog den gamle Kjerlings Fortællinger just randt hende i Hu. Men netop da hun var afklædt og vilde, som hun altid pleiede, tage i Døren for at see, om den var laaset, faldt det hende med Eet ind, at det nu var den rette Tid og Time, og at den bedste Leilighed var givet hende til et Forsøg. Halv i Alvor og halv i Spøg lagde hun Haanden paa Slaaen. Da slog Klokken tolv. Rask skjød hun Skaaden fra, aabnede Døren sagte og gjorde et dristigt Greb ud i Mørket. Meget rigtigt! Hun greb i et Hoved, og, idet hun med største Møie undertrykkede et skingrende „Jhiane!" som havde været meget naturligt, trak hun forfærdet sin Haand, fuld af Haar, hurtigt tilbage, og laasede

i en Haandevending Døren. Med bankende Hjerte og skjælvende over hele Legemet, stod hun og støttede sig til Væggen. Ude paa Gangen, hvor det hidtil havde været dødstille, opstod en dump Larm, som af To, der i al Taushed brødes paa Liv og Død. Tilsidst buldrede det ned ad Trappen, som om Nogen styrtede ned, og kort efter var Alt stille igjen.

Først nu vovede den unge Pige at betragte sin Fangst, som hun endnu holdt fast i sin knyttede Høire. Det var en temmelig stor Tot rødeHaar! Det saae jo rigtignok næsten ud i dette Tilfælde, som om hun i Ordets egentlige Betydning havde faaet Troen i Hænderne paa Noget, som hendes sunde Forstand og Oplysning forbød hende at troe paa; hendes bedre Overbeviisning rystedes betydeligt, og hun maatte i det Mindste tilstaae sig selv, at hun ikke ret vidste, hvad hun skulde troe. I første Øieblik var hun derfor tilsinds at kaste de stygge Haar i Ovnen. Men — tænkte hun — havde dog ikke Sophie forudsagt, hvordan det vilde gaae? og havde hun ikke fuldkommen Ret? Disse Haar maatte dog altid kunne have en vis Betydning, om end Sagen kunde forklares paa en ganske naturlig Maade. Efter disse og flere andre beroligende Betragtninger svøbte hun godmodigt de røde Haar ind i et Stykke Papir og puttede dem i en Commodeskuffe, hvor andre Smaating

gjemtes. Derpaa faldt det hende ind: „Kjender jeg da Nogen, som har saadanne Haar?“ og hendes Tanker reiste her ud paa Landet og besøgte alle de Jenser og Nielser, som hun kjendte. Men nei! Ingen af hendes Bekjendtskab bar denne saakaldte Judasfarve.

Da foer det pludseligt gjennem hendes Sjæl: „Doctoren!“ Af Skamfuldhed og Angst slog hun begge sine Hænder for det blussende Ansigt. Ja! Doctoren havde rødt Haar, og han var Ungkarl, og han boede i Huset, — det maatte være ham! Ved en meget naturlig Idee-Forbindelse kom hun nu til at gjenkalde sig i Erindringen den lange Tid, i hvilken hun baade Nat og Dag havde seet ham og talt med ham; og alle de Scener og Situationer, hvori han figurerede, maatte passere Revue og stillede sig op som skarpt belyste Skræmmebilleder. Hun kunde vel ikke sige ham noget Ondt paa, hans Opførsel havde altid været passende og sømmelig; i det Høieste havde han stundom taget hendes Haand, ligesom for at give sine Anordninger mere Eftertryk, eller med Fingerspidserne let berørt hendes Hage, naar han roeste hende for den nøiagtige Udførelse af disse. Men hans Øine — ja, de havde rigtignok ikke været saa discrete, de havde arbeidet, det huskede hun nok. Saa kom dertil Critiken over hendes egen Opførsel, der, som det

nu forekom hende, ikke havde været forsigtig nok, ikke fri for Dadel; — især faldt det sidste, fatale Haandkys hende tungt paa Samvittigheden. Og det var dog saa uskyldigt meent, og i en saa glædelig Anledning! — Alt dette løb nu om i Pigebarnets Hoved og piinte hende med tusind Tvivl og Angstelser, indtil hun da, overvældet af Træthed og Benauelse, under sin Aftenbøn overgav sig til Søvnen.

Helligdagene gik, uden at noget forefaldt; men de næstfølgende Dage bemærkede den stakkels Karen hos flere af sine Medtjenere i deres Opførsel mod hende en Forandring, som gjorde hende angst og bange. Nogle, der hidtil bestandigt havde logret og smidsket for Fruens erklærede Yndling, begegnede hende nu uforskammet, Andre saae tause paa hende med et spodsk Griin, atter Andre, mere godmodige, betragtede hende med medlidende Øine; ikke at tale om, at man stak Hovederne sammen i alle Kroge og hvisked i hendes Nærværelse og taug, naar hun blev opmærksom. Endelig brød Uveiret løs.

En Formiddag, efterat hun alt var færdig ved Fruens Toilet, blev hun atter kaldt ind. Med et alvorligt Ansigt, men i en mild og overbærende Tone begyndte min Moder:

„Jeg hører ikke gjerne efter Sladder og jeg troer ikke let paa Angivelser. Jeg vil altid, førend jeg

dømmer, enten have ubestridelige Beviser eller ogsaa egen Tilstaaelse af den Anklagede. Du veed, Karen! hvormeget jeg holder af Dig, og hvor stor Tillid jeg har til Dig; det har jeg nokſom viist. Jeg vil derfor heller ikke troe, hvad der er mig forebragt om Dig, og jeg vil haabe, at Du ganske kan vælte enhver Mistanke fra Dig. Den, som daglig skal være min Person saa nær, som Du er, maa ikke taale at den mindste Skygge falder paa hendes Rygte. Vær derfor nu ikke forknyt, men svar mig oprigtigt: „Er det vel sandt, at Doctoren render efter Dig? Er det vel sandt, at han Jule-Aften har villet besøge Dig paa Dit Kammer, og at Du har seet ham?“

Skjøndt skjælvende af Angst og Bestyrtelse kunde Pigebarnet dog her med temmelig rolig og god Samvittighed besvare disse Spørgsmaal saaledes: at hun aldrig havde bemærket, at Doctoren havde nærmet sig hende uden paa Steder, hvor baade hun og han vare i deres lovlige Kald, og da stedse i al Tugt og Ære; og at, hvad det andet Spørgsmaal angik, hverken han havde været i hendes Kammer Jule-Aften, eller hun havde seet ham. — Af Undseelse over det barnagtige, taabelige Experiment, hvilket hun frygtede skulde gjøre hende altfor latterlig i min Moders Øine, fortaug hun endnu, hvad hun ikke troede fornødent til sit Forsvar.

„Men," vedblev min Moder, „det er mig sagt, at der udenfor Din Dør hiin Midnat er blevet hørt et svært Spectakel, at Du har aabnet Din Dør og andre lignende Omstændigheder. Man vil vide, at Doctoren i Mørke er faldet ned af Trappen, da han just gik bort fra Dig. Vist er det, at han er faldet og i den Grad har forslaaet sig, at han i et Par Dage ikke engang har kunnet gjøre os sin Opvartning. Du maa dog i det Mindste have hørt Noget af Alt dette?"

Nu kunde Karen ikke længer modstaae; hendes sunde Forstand sagde hende, at hun for en saa retfærdig og for hende mildt stemt Dommer uden Fare kunde aabenbare Alt med det sikkre Haab, at blive troet; og med grædende Taarer fortalte hun da hele sit Eventyr ligefra den gamle Kaffesophies Fortællinger indtil Slutningen. Min Moder saae meget alvorlig ud ved denne Beretning:

„Du seer heraf, Karen! at man endikke tør spøge med saadanne dumme Kunster, hvis Virkelighed man selv ikke kan troe paa. Vogt Dig ogsaa for Fremtiden for at høre paa, hvad saadanne Personer, som denne Kaffesophie, fremføre. Hun duer slet ikke, og jeg vil forbyde hende at komme oftere her. Lad mig strax see de omtalte Haar!"

Hulkende gik Karen ind i sit Kammer og hen-

tede Papiret, hvori de laae indsvøbte. Da min Moder aabnede dette, saae hun en temmelig stor Tot stærkt røde, krusede Haar. Ved dette Syn opklaredes for et Øieblik min Moders Ansigt; dog fattede hun sig og, vedligeholdende sin Alvor og Strenghed, sagde hun: „Ja, Karen! jeg maa troe Dig, at Alt forholder sig, som Du har sagt. Dette er ikke Doctorens Haar, det kan jeg see. En anden Gjæk har villet kyse Dig; bryd Dig aldrig om at opdage, hvem det er; det er jo ligegyldigt. Men lad mig nu see, Du aldrig mere befatter Dig med slige Narrestreger! Gaae nu! Alt skal være glemt mellem os; og Andre — hermed meente hun de øvrige Folk, — skulle ville, hvad jeg vil!“ — Karen kyssede rørt hendes Haand og traadte ind i sit Kammer; men næppe havde hun lukket Døren efter sig, før hun til sin største Forbauselse hørte min Moder briste ud i en, som det syntes, længe tilbageholdt, uimodstaaelig Latter.

Samme Dag, da dette foregik hos min Moder, og min Fader just sad i sit Arbeidsværelse, blev det meldt ham, at et Bud fra den gamle Oberst, der, som sagt, beboede anden Sal i Gaarden, ønskede at tale med ham. Karlen traadte ind og fremsatte da strax uden Indledning sit Ærinde. Han var, sagde han, blevet opsagt af Obersten, da denne herefter vilde nøies med Opvartning af Kammertjeneren. Det

var ham imidlertid tilbudet at forblive saalænge i Tjenesten, indtil han ved een eller anden Ansættelse havde sikret sig et anstændigt Udkomme. Han havde gjort sin militaire Tjeneste som Skarpskytte og siden været Jæger, medens Obersten endnu eiede de Godser, han senere havde solgt. Nu havde han hørt, at der paa min Faders Gods var en Skytte- og Skovfoged-Post ledig, og da Kammerherren, som han udtrykte sig, var bekjendt som en Mand, med hvem det var godt at have at bestille, saa bad han, at han maatte komme i Betragtning, naar hiin Post skulde besættes.

Min Fader frapperedes i Begyndelsen ved Karlens store Grimhed; men, da der i hans Væsen var noget saa Beskedent uden Kryberi, noget saa Bestemt og Fast uden Anmasselse, at det indtog for ham, saa lovede min Fader, at han vilde tage Hensyn til hans Ansøgning og see til, hvad han kunde gjøre. Hans Løfte var ikke tomt; han begav sig endog samme Dag op til Oberstен, der var sengeliggende, for af ham at udbede sig nøiere Oplysninger om Individet. Efterat den gamle Herre under sine grønne, Damaskes Gardiner havde udjamret sig over sin Podagra og over Englændernes Krydsere, der hindrede ham i for billig Priis at erholde god Champagne, kunde min Fader endelig komme til at fremføre sit egentlige

Grinde. Næppe havde han nævnet Jægeren og dennes Ansøgning, før Obersten udbrød i Lovtaler over ham.

„Ak, mon chèr!“ sagde han, „hvis jeg havde Raad til at beholde ham, saa fik De ham, paa Ære! ikke. Men jeg kan ikke holde saa mange Folk; ikke heller har jeg Noget at give ham at bestille. Jeg jager ikke mere i dette Liv, og Intet har jeg desuden at jage efter! Didrik er en sand Perle! Han er tro som Guld og dygtig som Faa til sin Dont. Den eneste Feil, jeg kjender hos ham — om man tør kalde det en Feil — skulde da være, at han hører til de Hellige, som de kaldes. Men det kan jeg med Bestemthed bevidne, at han ingen Hykler er. Han mener det ærligt med sin Fromhed; den bærer sine gode, tydelige Frugter, og besværer Ingen. Jeg har f. Ex. aldrig hørt ham prædike imod Verden eller Personer, hvilket jo ellers er den Kjepheſt, som hans Troesfæller ride à merveille. Ikkeheller er han noget Heldøre, men veed at tee sig fornuftigt og godt i ethvert Samqvem og ethvert Tilfælde. Men han er rigtignok grim som bare Satan! Hvad, Kammerherre? Kan De blot holde det ud at see paa ham, — jeg veed, De er en connoisseur og noget kræsen i det Kapitel, — saa indestaaer jeg Dem for, at De ikke kan gjøre noget bedre Valg. Ikke at tale om, at

De i høi Grad vilde forbinde Dem mig; jeg vil være rolig for hans Skjæbne, naar jeg veed ham i gode Hænder — og i de bedste, jeg kjender!" tilføiede Obersten med et gracieust Smiil. — — Paa hans Ord blev altsaa Didrik antaget, og et Par Dage efter reiste han fra Byen ud til sin nye Post, hvor han heller ikke nogentid gjorde sin forrige Huusbonds Anbefaling til Skamme.

Den vedvarende, uformindskede Gunst, hvori Karen stod hos min Moder, der maaskee endog med Forsæt viiste sin Bevaagenhed tydeligere end ellers, bevirkede, at Alt kom i den gamle, gode Gang. Alle Hentydninger, Smil og andre Uartigheder, som en kort Tid havde piint den skikkelige Pige, forsvandt, og gav Plads for en fordobblet Ydmyghed eller Venlighed, alt eftersom Personerne vare beskafne; og hun befandt sig rolig og tilfreds. — Om Foraaret — — „Men jeg troer, Du sover?" afbrød Arthur sin Fortælling, „det kjeder Dig vist?"

„Ingenlunde," svarede jeg høfligt, „jeg længes kun efter Oplysning og Opløsning!"

„Den skal Du faae, hvis Du vil have lidt Taalmodighed," svarede han og vedblev: „Om Foraaret toge mine Forældre, som sædvanligt, herud. Engang hen i Sommeren kom min Fader en Formiddag leende ind til min Moder.

„Hvad mener Du, Amalie!“ sagde han, „jeg kommer her som Forlover og Forbeder! Det er saamæn for Didrik, Skytten, som jeg fæstede i Vinter, ham, som boer i Skovfoged-Huset ved den deilige Lilleſø. Denne samme Fyr kommer til mig i Dag og betroer mig meget høitideligt sit Hjertes-Anliggende, med Anmodning om at tale hans Sag først hos Dig, hvem han meente, det kom mest an paa, og siden hos Pigen selv. Og kan Du saa gjætte, hvem Pigen er? Naturligviis Din egen Livgarde, Din Karen! Karlen erklærede, at han aldrig havde talt med Karen; han havde kun seet hende og hørt hende omtale af Andre; men dette var ham nok til at fatte en dydig og Gud velbehagelig Kjærlighed til hendes Person. Saa yttrede han da ogsaa — ikke at forglemme — den Formening, at samme Karen vel sagtens maatte have lagt sig Lidt tilbedſte, siden hun dog i nogen Tid havde været i en saa god Tjeneſte. Jeg kan godt lide ham for, at han i denne Henseende ikke gjorde nogen Røverkule af sit Hjerte! At hun var gudfrygtig i Sind og reen af Vandel, det var han vis paa. — Jeg spurgte ham da, hvoraf han kunde vide dette saa viſt, da han, som han selv sagde, end ikke havde talt med hende, — jeg troede nemlig, at han vilde til at sige Dig en lille Smiger i denne Anledning, jeg lagde ham jo næsten Ordene i Munden, — men nei! ikke

een hykkelsk eller smigrende Ytring undslap ham. Han vedblev at paastaae, at han vidste, hun maatte være from og god. Mennesket har maaskee havt en Aabenbaring; thi Du maa vide, han hører til de Hellige, — dog kan han ikke regnes til de Slemme. Nei, han er endog saa verdslig eller kjødelig sindet, at han ikke undsaae sig ved at omtale Pigens Ansigtstræk og øvrige skjønne Udvortes, hvilket hine Ægte gjerne pleie at kalde Djævelens Blændværk og Syndsens Lokkemad. Hvis Karen, som jo unægteligt er et meget smukt Fruentimmer, tager Didrik til Mand, saa vil det blive et ganske eget Par Folk; thi han er meget hæslig. Dog det er jo Noget, hvortil Bønderne sjelden tage videre Hensyn; og derfor, hvis jeg formaaede Noget hos hende, vilde jeg raade hende at slaae til; thi Didrik besidder, paa Skjønheden nær, saa mange ypperlige Egenskaber, at hun nok kunde være tjent med ham til Ægtemand. I ethvert Tilfælde maa han have et Svar. Hvis Du altsaa vilde tale med Karen og foreslaae hende" — —

„Ja, det vil jeg nok, skjøndt jeg virkelig nødigt mister hende," sagde min Moder; „men sig mig, hvordan seer han da ud, siden Du finder ham saa overdreven styg?"

„Jeg nægter ikke," svarede min Fader, „at han ved første Syn overraskede mig. Han er meget lang,

knoklet, stærkt bygget, har lange Arme og uhyre store Hænder og Fødder; derhos er han dog meget bevægelig og behændig. Hans Ansigt er en Alen langt, blegt og stærkt fregnet; men Udtrykket er rigtignok saa igjen en Blanding af stille Fromhed og streng Fasthed, som ikke er ubehagelig. Noget af det værste er dog nok hans ildrøde Haar!"

„Hvad siger Du? har han rødt Haar?" raabte min Moder forundret.

„Ja, ganske rødt, kruset Haar, som Ildsluer!" svarede min Fader leende: „Men hvorfor er dette Dig saa paafaldende?"

Efter et Øieblik's Betænkning fortalte min Moder ham til hans store Moro den hele tragi-comiske Begivenhed Jule-Aften, og sluttede med de Ord: „Du kan begribe, hvilken Møie jeg havde med at bevare Anstanden og den for mine Formaninger passende Værdighed, da den stakkels Karen sønderknust tilstod mig, at hun frygtede for at have revet de røde Haar, som hun viste mig, af Doctorens Hoved. Jeg vidste jo altfor godt, at hvis hendes kraftige Haand havde faaet fat der" — —

„Saa vilde hun have beholdt hele Klatten!" faldt min Fader hende høit leende i Talen, „eftersom han gaaer med Tour! Ja vist nok, det har hun ikke

kunnet see. Nei, det er altfor moersomt! Mon Karen dog ikke kjender Noget til Didrik?"

„Jeg troer det ikke," sagde min Moder, „jeg kan ikke troe det. Saa havde hun bedraget mig. Det er umuligt!"

„Ja, see til, at Du kan komme paa det Rene dermed; thi kjender hun ham slet ikke, saa vinder jo Historien i Vidunderlighed. Faaer hun nu Den til Mand, hvis Hovedsmykke hun hiin Nat ved det mystiske, dæmoniske Experiment rovede, saa har jo dog den uhyggelige Qvinde, denne Kaffesophie, faaet Ret, saa staaer hendes djævelske Kunst jo ved Magt! Hør, kald nu Karen ind strax, og siig til hende, hvad Du finder passende; men lad saa hende selv afgjøre Sagen med Beileren!"

Som sagt, saa gjort. Min Fader gik; Karen blev kaldt ind til min Moder, der med saa Ord underrettede hende om, at der havde meldt sig en Frier, sagde hende, hvem det var, og spurgte, idet hun uformærkt iagttog Pigens Ansigt, om hun kjendte ham? eller om hun nogensinde havde seet ham?

Karen besvarede disse Spørgsmaal uden mindste Forvirring. Hun tilstod, at hun nok vidste, at der var en saadan Mand af dette Navn paa Godset og at han havde tjent i Gaarde med hende i Kjøbenhavn; men erklærede tillige, at hun aldrig havde talt

med ham. Kun een Gang havde hun seet ham, da han tog paa Jagt med Herren, ride ud af Porten. Hun havde, føiede hun til, ikke hørt andet end Godt og Ære om ham, og hvis Fruen og Herren raadede og ønskede det, kunde hun jo gjerne tale med Manden. Alt dette sagde hun med uforandret, roligt Ansigt, uden Anstrængelse, og med den uskyldigste Mine, saa min Moder ikke ret vel kunde tvivle paa Sandheden deraf, medens hun dog heller ikke vidste, hvad hun skulde tænke om det tidligere Passerede. Imidlertid forsikkrede hun Karen om, at hun jo helst beholdt hende hos sig, men paa den anden Side ikke vilde lægge mindste Hindring i Veien for det, der uden al Tvivl kunde berede hende et Liv med Indhold og en Alderdom uden Sorg, gjorde hende opmærksom paa de smukke og gode Sider ved Partiet, fremsatte hende det som en elskelig Pligts Opfyldelse ogsaa engang at sætte Foden under eget Bord, og — hvad andet mere der saadan kan siges, og sendte hende derpaa ned i den grønne Stue, hvor den alvorlige Beiler taalmodigt havde siddet og ventet.

Med rødmende Kinder og uden at slaae Øinene op traadte da Karen ind til ham og blev forlegen staaende lidt indenfor Døren. Didrik traadte hen til hende og fremsatte venligt, men alvorligt og tørt sit Andragende. Han holdt sig mest til Fornuftgifter-

maalets Side, og sagde tilsidst, at, skjøndt hun rimeligviis aldrig havde lagt Mærke til ham, saa havde han dog ofte seet hende og havde strax besluttet at bede om hendes Haand, da det grangivelig forekom ham, som om en indre Stemme havde sagt ham, at de vare udvalgte for hinanden; og bad hende endelig om et bestemt Svar.

Da hævede Karen sine undseelige Øine op for dog endelig engang at see Den, hun skulde give et saa afgjørende Svar; men næppe fik hun Øie paa hans røde Haar, før hun udstødte et høit Skrig og trak sin Haand, som han imidlertid havde bemægtiget sig, tilbage og betragtede ham med forfærdede Blikke.

Uden at agte paa eller lade sig forbløffe af den Modbydelighed, som hans Udvortes syntes at have vakt, vedblev Didrik ganske roligt at tale sin Sag og talte saa vel, at han tilsidst formaaede Karen til, som man siger, at betænke sig et Par Dage. Da disse vare forløbne, i hvilken Tid hun da havde raadført sig med sit eget Hjertelag — rettere vel med sin gode Forstand — med Slægt og Venner og med Himlen, gav Karen ham sit Ja. Min Fader, som gjerne var resolut i Alt, hvad han foretog sig, besørgede hende et smukt Udstyr, og efter en Maaneds Forløb kjørte Karen, som Didriks Hustru, her fra Gaarden, hvor

Brylluppet med al mulig Pomp og Lystighed var feiret, hjem til det deilige Skovfogedhuus ved Lilleſø.

Morgenen efter deres Hjemfart ſtod Karen og ordnede noget Tøi i en ſtor Dragkiſte; Didrik havde klædt ſig paa for at gaae til ſit Arbeide i Skoven. Før han gik, traadte han hen til ſin unge Kone for at ſige Farvel, og idet han legede med hendes Haand, lagde han den til ſin Kind og lod den glide over ſin Isſe.

„Du kan nok ikke lide diſſe røde Haar?“ ſagde han ſmilende, „og Du kjender dem dog ſaa godt!“ Da Karen ganſke forlegen og betuttet taug ſtille, vedblev han: „Ja, ſeer Du, Karen! det maa jeg dog fortælle Dig, førend jeg gaaer. Sæt Dig ned!“ Og han ſatte ſig ſelv paa en Stol og tog hende paa Skjødet.

„Da jeg for en Maaned ſiden hos Kammerherren bad om Tilladelſe til at frie til Dig, og da jeg ſaa ſamme Dag kom til at ſnakke med Dig ſelv, da ſagde jeg kun, at jeg i Dig ønſkede og haabede at finde en god og forſtandig Kone og ſom tillige havde lidt at begynde med; men jeg talede ikke et Ord, ſom Du vel huſker, om, at jeg ſyntes, Du var ſaa kjøn, ſom Du er, eller at jeg holdt ſaa inderlig meget af Dig. Det vil jeg ſige Dig nu! Jeg tjente, ſom Du nok veed, hos den gamle Oberſt i ſamme Gaard, hvor I boede i Byen; men jeg holdt mig, ſaameget jeg

kunde, borte fra alt Samqvem med Husets øvrige Tyende; thi de vare ikke af mine Folk, de vare mig altfor vidtløftige og talede ofte saa slemt. Det gad jeg nu hverken see eller høre eller tage Deel i. Men den allerførste Gang jeg saae Dig, da var det mig, ligesom Vorherre selv sagde til mig: „Der gaaer den, som skal gjøre Dig lykkelig og holde Dig paa den rette og gode Vei.“ Thi den, Herren elsker og vil vel, ham giver han en from og god Hustru! Saa spurgte jeg mig da for med al Forsigtighed saa hist, saa her, og Alt, hvad jeg hørte om Dig, var saa godt og kjært, og bestyrkede mig mere og mere i mit Forsæt. Men det gik mig nær til Hjerte, kan Du troe. Jeg kunde sommetider slet ikke sove for at tænke paa Dig, og jeg begyndte næsten at blive bange for, at det skulde være en Fristelse, som paa een eller anden Maade kunde føre mig syndige Menneske paa Vei til noget Ondt. Og hvor mangen Gang har jeg da ikke vaaget og bedet til Gud, at han vilde staae mig bi og lede det til en god Ende! Og Gud var mig en trofast Gud, hans Navn være lovet og priset, min Bøn blev hørt! — — Da jeg nu saaledes gik og var fordybet i disse Tanker, kom jeg ogsaa engang til at snakke med Doctorens Johan, som Du jo nok har seet. Det var en lystig Kumpan, men ellers en slem Knegt. Han gjorde nu altid Løier

med mig, fordi jeg var saa alvorlig og ikke gik hans Veie; af Hjerte var han egentlig ikke ond, men kun letsindig og fordærvet. Som Herren er, saa følge ham Svende! Denne Johan kom da ogsaa til at tale om, at han skulde med til et Julegilde hos jeres Herskabs Tjenestefolk og sagde da ved den Leilighed: „Saa faaer jeg da ogsaa Lov til at snakke med den kjønne, fornemme Bondepige, denne Karen!“ Jeg maa sagtens have rynket Panden lidt ved denne Bemærkning, thi han blev ved: „Ja, bliv kuns ikke vred! jeg skal ikke gjøre hende nogen Fortræd. Jeg veed nok, at I gaaer og tænker kun paa hende og har travlt med at spørge. Men I skal tage Jer lidt i Agt, I har fornemme Medbeilere!“ Jeg trængte ind paa ham med Spørgsmaal, og der behøvedes da ikke stor Overtalelse til at faae hans letfærdige Tunge i Gang. Han betroede mig da, at hans Herre, Doctoren, var dødelig forelsket i Dig, men turde, for Dit Herskabs Skyld, ikke vove at gaae en saa ligefrem Vei til sit Ønskes Maal, som han ellers i lignende Tilfælde var vant til at bruge. Han havde af den Aarsag ladet den gamle Kjerling, denne Kaffesophie, hvis Tjenstagtighed han oftere i slige Begivenheder havde benyttet, hente og lovet hende en god Douceur, hvis hun paa en lempelig Maade kunde bevæge Dig til at forunde ham en Samtale i Eenrum eller i det

Mindste skaffe ham Leilighed til at indlede en Forstaaelse. Dette havde Heren indgaaet, og var næste Dag (det var just Jule-Aften) kommet til Doctoren og havde sagt ham, at hun nok troede at faae Dig lokket til at aabne Din Dør, naar han vilde være udenfor paa Gangen præcis Klokken tolv. Hvordan hun vilde formaae Dig dertil, vidste han ikke at sige mig. — Da jeg havde hørt Alt dette, gik jeg bort, tilsyneladende ligegyldig, men inden i mig kogte og sydede det som brændende Svovl og Beg. Jeg besluttede at frelse Dig fra et Overfald, thi som et saadant betragtede jeg det Hele; det faldt mig i min Enfoldighed aldrig ind at troe paa Muligheden af, at Du kunde være skyldig. Om Aftenen Klokken halv tolv stillede jeg mig ind i den Fordybning i Muren, som Du veed, var ligeved Din Kammerdør, og lyttede med spændt Opmærksomhed. Ovre fra jeres Tjenerstue kunde jeg høre Sang, Latter og Glassenes Klang. Lidt efter kom Du og gik mig ganske nær forbi; jeg kan godt huske, Du nynnede en Sang og da Du tog Dørnøglen frem, kunde jeg høre, Du havde Nødder i Din Lomme. Da Du var kommet ind og der var gaaet nogle Minuter, hørte jeg det luske op ad Trappen nedenfra. Det var Doctoren, der kom listende paa et Par Filtskoe. Han stillede sig ganske tæt ved Din Dør og bukkede sig ned

for at kige ind ad Nøglehullet. Ogsaa jeg bøiede mig sagte, uden at gjøre et Skridt, forover, for at iagttage hans Bevægelser, da i det Samme Klokken slog tolv, Din Dør blev rask aabnet, og en Haand — Din Haand — tog et dygtigt Tag i min krøllede Top, hvorpaa Døren i samme Nu blev laaset. Hvad dette skulde betyde, var mig strax klart, da jeg nok kjender dette overtroiske Væsen af Ammestue-Historier. Vel gjorde det mig lidt ondt, at Du befattede Dig med Sligt; men jeg troede dog nu at have den klareste Vished om Din Uskyldighed med Hensyn til Doctoren, og i alle Henseender var jo desuden alle Menneskers Dom Dig saa gunstig. Og saa — at Du just ved en saadan forunderlig Hændelse skulde komme til at gribe mit Haar, — det nægter jeg ikke, skjøndt med Skamfuldhed, glædede mig og befæstede hos mig den Tro, at Du var mig bestemt. Jeg kunde ikke værge mig mod denne Tanke, og dadlede mig dog derfor! Hvad Doctoren angik, saa greb jeg ham om Livet, just som han gjorde Mine til at tage fat i Laasen. Han satte sig taus og tappert til Modværge; men jeg har ikke for Intet disse to Næver, og jeg rullede ham saa let som et Nøgle Garn ned ad Trappen, steg selv med lange, lydløse Skridt op til mit Ovistkammer, og sov ind med den Overbeviisning at have gjort en god Gjerning! — Men

Du tog mig dengang ganske artigt i Kardusen, Karen! Du fik vist en heel Skov af Haar?"

Karen søgte smilende i sin Dragkiste og fremtog et Papiir: „See, her er de!" sagde hun „jeg var saamæn først saa bange for, at det var Doctorens Haar; han var den Eneste med det Slags, jeg dengang havde seet. Men Fruen sagde, at det var ikke hans!"

„Nei," sagde Didrik, imod Sædvane skoggerleende, „der havde Fruen Ret; thi Du vilde have taget hele Historien med, saadan et Greb, som Du gjorde! Veed Du ikke, at han gaaer med Paryk?"

„Ak," sagde Karen, „derfor var det, at Fruen faldt i saadan en lystig, overgiven Latter, da jeg saa bedrøvet og forknyt over, hvad der var hændet, forlod hendes Værelse. Jeg kunde ikke begribe, hvorfor hun loe. Jeg skal nu fortælle hende det Hele; det maa jeg jo nok? For mig selv er det ogsaa godt, at jeg har faaet denne Oplosning af Gaaden; thi ellers maatte jeg jo næsten troe paa noget sært Overnaturligt, og saa havde jeg ved at gjøre Sligt jo begaaet en stor Synd!"

„Glem nu det!" vedblev Didrik, „Du gjorde det jo dog kun for Spøg og i en Overgivenhed; desuden har jo Gud vendt Alt til det Bedste. Thi vel siger man, at Ægteskaber, der indledes og indgaaes ved

saadanne djævelske Kunster, sjelden blive lykkelige, men tvertimod gjerne ende med Forskrækkelse; — men det skal jeg gjøre til Løgn, saasandt som Didrik er mit Navn!"

Derpaa gav han sin Kone et Kys og gik paa Arbeide. Han holdt sit Ord, som en brav Mand, og de levede et Liv, saa Gud og Mennesker maatte frydes derved.

Næste Foraar, da mine Forældre endnu vare i Byen, kom Karen ned med et dødfødt Barn. Omtrent i de samme Dage kom jeg til Verden. Da min Moder var meget svag, overtalte man Karen til at være min Amme. Hun kom til Byen, reiste siden udenlands med os, og først da jeg var to Aar gammel, forlod hun vort Huus og blev i sit eget. — At Karen fortalte min Moder, hvorledes det var gaaet til med de røde Haar, kan Du begribe. Det var jo en Retfærdiggjørelse for hende selv, som hun ikke kunde forsømme. Fra min Moder og Karen havde min Tante Eventyret, og hun har fortalt mig det ofte. Er det ikke ganske moersomt?"

Jeg skyndte mig at svare: „Jo, tilvisse!" Thi jeg var oprigtigt talt ganske nær ved at slumre ind. Men det var ogsaa saa grumme varmt i Veiret.

„Didrik er død for længe siden," sagde Arthur, „og Konen beboer nu et lille Huus ved Skoven, som

jeg har indrettet til hende, og hvor jeg, saa tidt jeg kan, besøger hende og passiarer med hende. Hun er mig inderlig hengiven, og" — lagde han til med elskværdig Beskedenhed, — „forstandig og dannet nok for mig, og hun er eet af de faa Mennesker, som see op til mig."

„Lever hun ganske alene der?" spurgte jeg.

„Nei, hun har naturligviis en Pige hos sig. Alene! nei, hun faaer saamæn tidt Besøg. Præstens lille Martha er en flittig Gjæst hos hende og er næsten som hjemme der. Hun bringer hende Bøger og læser for hende og pusler i Haugen og snakker med hende om Alleslags og har tusind Ting for. Det er en fornøielig lille Pige; jeg træffer hende ofte der og savner hende altid, naar hun ikke er der. Det er, ligesom det skulde saadan være! Jeg kan tillige saa ypperligt snakke med det venlige Pigebarn, skjøndt hun alt imellem giver sig af med at drille mig. Men det er det Samme, for hun indlader sig ogsaa alvorligt med mig, og uagtet hun nu er saa puur ung og næsten et Barn, saa kan hun mangen Gang sige mig meget, jeg ikke før vidste. For syv, otte Aar siden sad hun ofte paa mit Knæ; men de Tider ere forbi, maa Du troe. Nei, nu er hun ligesom en Mimose, og jeg behandler hende da ogsaa med al mulig Respect. Jeg blev i Formiddags saa gal i

Hovedet paa den smudsige Communist eller hvad de kalde det, denne hersens Peter Candidat, da han vovede at ville gramse hende under Hagen. Men han fik ogsaa et ordentligt Løbepas. Saae Du det Blik, hun gav ham?"

„Aa," sagde jeg, „jeg kan da forresten ikke finde, at der er noget saa udmærket ved hende; det er en ganske net, men ubetydelig lille Pige!"

„Saa! synes Du det?" foer han op med en vis Iver, „da maa jeg sige Dig, jeg havde tiltroet Dig en bedre Smag og mere Forstand paa Sligt. Det forstaaer sig, en saa brillant Skjønhed, som Søsteren, er hun jo ikke, og hun er vel ikke heller fuldt saa klog; men hun er klog nok, og saa er hun god som Dagen er lang! Lad hende først faae et Par Aar til, saa skal Du bare see!"

„Ja, Du har fuldkommen Ret," sagde jeg alvorligt, „det var ogsaa kun mit Spøg! Nei, jeg finder hende i enhver Henseende nydelig og elskværdig, — maaskee langt mere end Du; og saa gammel jeg er, saa kunde jeg næsten fristes til at sige, at jeg har faaet et Skud, som jeg vel næppe forvinder. Hun har gjort det dybeste Indtryk paa mig, som nogen Qvinde ved første Møde kan gjøre paa en Mand. Det var just en Kone for mig!" vedblev jeg med mere Varme, „jeg er rig nok til at kunne tilbyde

hende en ret behagelig Stilling i Livet, og hvad mit Udvortes og min Alder angaaer" — —

Arthur saae paa mig med store, tvivlsomme Øine, traadte hen til mig og tog fat i en Knap paa min Frakke: „Det er dog vel aldrig Dit Alvor? nei, det maa Du," saa bandte han, „slaae Dig af Hovedet, — det gaaer jo aldrig an!"

„Hvorfor ikke?" raabte jeg „hvad skulde der være i Veien? Aldersforskjellen er jo dog den eneste Indvending, som her med Billighed kan gjøres; og med mit gode Helbred, med mit ungdommelige Sind vil Afstanden altid synes mindre, end den virkelig er. Min Bolig i Kjøbenhavn er meget vel forsynet og i det Mindste for det Første stor nok," — —

„Aa, jeg troer, ved Gud! Du er gal!" raabte Arthur, høirød i Ansigtet. „Det er jo desuden et Barn!"

„En ung Pige paa henved atten Aar," sagde jeg med største Alvor," og desforuden med Jomfru Martha's rolige Characteer og uddannede Forstand kan ikke kaldes et Barn. Jo længere jeg tænker mig ind i denne Sag," vedblev jeg med lidt Sværmeri, „jo mere henrykker den mig! En saadan Pige maa kunne gjøre et Huus til et Himmerige! Og hvor moersomt vil det saa ikke være for os To om Sommeren at komme herud og besøge Præsten og Dig

og Charlotte paa Stiggaard, og ovenikjøbet kunne kalde Dig Svoger!"

„Ved Du hvad, Hansen!" sagde Arthur med sittrende Stemme, „jeg haaber, at Du spøger! thi, var det Dit Alvor," —

„Det er mit Alvor," sagde jeg med Fasthed, „at denne Ædelsteen ikke længer skal ligge skjult, at denne nydelige Pige ikke længer skal gaae alene paa Kirkestien; men jeg vil, at hun skal finde en Mand, som elsker hende, kort sagt, en Mand som" — — Her slog jeg mig for mit Bryst med megen Pathos.

„Og jeg," sagde Arthur i samme Tone, „jeg finder Din Tale og Adfærd saa høist besynderlig — ja, saa forkeert, at jeg vil gjøre Alt, hvad jeg kan for at bringe Dine Planer til at strande, — forstaaer Du det? Jeg vil ikke have, at Du sætter den stakkels Pige saadanne Fluer i Hovedet. Det kan jeg ikke see paa med Rolighed."

„Hør dog Raison, Arthur! Jeg er nu, som jeg siger Dig, aldeles indtaget af hende. Hvad om jeg nu ogsaa kunde vinde hendes Hjerte og da erholde hendes Haand? Det vilde Du dog vel ikke kalde Fluer i Hovedet? Det vilde Du dog vel ikke modsætte Dig?"

„Aa, det er ikke muligt! det kan Du ikke!" sagde Arthur ærgerlig: „jeg kan ikke tydeligt forklare hvor-

for — det er ganske besynderligt — men det forekommer mig ligesom en Umulighed, at Martha skulle kunne — skulle ville" — — Han stoppede i Talen, smed Cigarstumpen langt ud i Haugen og kastede sig igjen paa Divanen.

„Jeg vil ikke — skjøndt jeg kunde — optage denne Din Yttring som en Fornærmelse," vedblev jeg i en tør, stødt Tone, „men ialfald klinger det ikke meget smigrende i mit Øre at høre Dig yttre en saa bestemt Mistvivl om, at en Dame kunde finde Behag i min Person!"

„Aa, det er heller ikke saadan at forstaae!" sagde Arthur, som om han kun talede til sig selv.

„Naa, hvad mener Du da med det?"

„Jeg veed s'gu ikke ret selv, hvad jeg mener!" raabte han leende; „jeg er jo tosset, at ville tage mig en Ting til Hjerte, der egentlig jo ikke vedkommer mig. Dog det staaer fast: jeg hverken troer eller ønsker eller haaber, at Du skal naae Dit Maal, og jeg skal gjøre Mit til at hindre Dig deri."

„Tak skal Du have! det er ret venskabeligt! Men jeg forsikrer Dig paa min Side," sagde jeg smilende og slog ham paa Skulderen, „jeg troer tvertimod, at jeg er paa allerbedste Vei til at naae det Maal, jeg har sat mig!" Han saae paa mig med store Øine. „Naa, lad os nu ikke mere stride

om denne Sag. Jeg gaaer nu op og indtager den horizontale Stilling paa min Sopha; det er saa sundt! Siden hen, saa omtrent Klokken sex, halv syv vilde jeg gjerne, hvis Du har Tid og Lyst, gaae en Tour med Dig i Skoven. Det er saa behageligt, efter den varme Dag at trække Veiret i den grønne Skygge, — og saa har jeg jo nu en heel Deel at tale med Dig om!"

Jeg gik og lod ham ligge med sine egne Betragtninger paa Divanen. Efter at have glædet mig i Stilhed over de Symptomer, jeg troede at have fremkaldt, og som syntes at tyde paa en Stemning, som jeg kunde bruge, gav jeg mig ifærd med nogle Pakker, Posten havde bragt mig. Blandt andre Nyheder, som Boghandleren havde sendt, fandtes ogsaa et Prøve-Nummer af et nyt, politisk Dagblad, hvis Udbredelse i Egnen, hvor jeg for Tiden opholdt mig, han bad mig fremme. Ved et flygtigt Gjennemsyn deraf stødte jeg paa Noget, som vakte min Nysgjerrighed, og ved nøiere at see til traf jeg Yttringer og Mærker, som netop i mine nuværende Omgivelser ved Leilighed kunde være anvendelige til Eet og Andet. Bladet gjemte jeg i min Brystlomme, og faldt i en sød Søvn.

Klokken henved syv kom Arthur og vækkede mig. Han saae meget alvorlig, ja næsten nedslaaet ud.

Vi fulgtes ad gjennem den skyggefulde Hauge, hvor Alting blomstrede og bugnede, og vare snart i Skoven. Begge vare vi tause, men rimeligviis af forskjellige Grunde. Han vidste næppe sin. Jeg vilde ikke bryde Isen, men hellere lade ham med sig selv vandre den Tankegang, som jeg haabede, jeg havde ledet ham paa. Jeg lod ham tie og bearbeide sit eget Indre, hvor der maaskee var aabnet hans Blik en Side, som før havde været ham ukjendt eller uklar. Han var saa fordybet i sig selv, at han lod sig føre af mig, da det ellers var ham, der havde mig paa Slæbetoug. Vi kom altsaa hen, hvor jeg vilde, og efter nogen Driven om fra det ene Sted til det andet, befandt vi os paa den runde Plads foran „den gamle Eeg." Som om jeg aldrig havde været der før, yttrede jeg min Glæde over den eensomme Græsbænk, den stille Plads og begyndte at undersøge Træet. I det jeg gik bag ved det, spurgte Arthur: „Hvad gjør Du der? Gaaer Du paa Opdagelser?"

„Javist, det gjør jeg altid og jeg finder ogsaa altid Noget. See her, for Exempel, hvilken deilig Eremitbolig Du har, som Du maaskee selv næppe kjender!"

„Aa jo saamænd kjender jeg den! jeg har tidt som Barn skjult mig her og leget Røver," sagde han og traadte ind til mig i Træets Huulhed, hvorfra

man, som ovenfor sagt, gjennem Spalterne havde Udsigt til hele Pladsen. Næppe stod vi der, saa hørte vi i Nærheden Stemmer i Krattet. Arthur vilde krybe ud igjen for at see, hvem det var, men jeg holdt paa ham og hviskede: „Gjør mig, for Løiers Skyld, den Tjeneste at blive staaende her hos mig et lille Øieblik, og frem for Alt, lov mig at tie og holde Dig rolig!“

„Hvad skal det betyde?„ spurgte han forundret.

Jeg lagde Fingeren paa Munden og hviskede: „See!“

Og frem af Tykningen slendrede Hr. Candidat Peter med en tyk Cigar stukket dybt ind i Munden, den graa, rundpullede Hat bag i Nakken og begge Hænder i Paletot-Lommerne. Bag efter ham kom Jomfru Charlotte i al sin Pragt og Herlighed. Hun havde gjort et nyt Toilet, hvoraf jeg blandt Andet lagde Mærke til en lys Lila Silketrøie, af Façon som de gamle Flasketrøier, og et lyseblaat Skjørt, hvortil den store Straahat med de flagrende brandrøde Baand tog sig ret artigt ud. Denne Farvepragt i Forening med de store, sorte Haarduske paa Siderne og den krumme Næse gav hende Udseende af en stor, fabelagtig Fugl. De styrede Begge lige hen til det store Træ; Candidaten kastede sig paa Græsbænken og støttede sit tankerige Hoved paa den ene Haand,

medens Charlotte indtog den lille Plads paa Yderkanten, som han levnede hende. Congressen var dybt inde i en statistisk-patriotisk Samtale og afhandlede med megen Virtuositet den saakaldte „Landbosag", hvorved det naturligviis gik lystigt ud over Godseiere, Adel- og Herrestand, dem de ikke levnede Ære for to Skilling. Under Samtalen bemærkede jeg, at Peter idelig henholdt sig til en Publicists Udsagn, hvem han benævnede min Broder i Aanden, ab. Der indtraadte en Pause. Med Eet reiste Peter sig fra sin magelige Stilling og spurgte:

„Men sig mig dog engang, Charlotte! hvordan staaer det nu med Dig og Kammerjunkeren, Din ømme og beskedne Tilbeder? Hvad vilde han vel sige" —

„Du mener," svarede Charlotte, „at mine Anskuelser af hine nys omtalte Tilstande skulde være en Hindring for vor Forbindelse? Du behøver slet ikke at frygte!"

„Frygte!" sagde Candidaten haanligt, „at det skulde gaae overstyr? Det vilde snarere glæde mig; thi hvorledes vil Du blandt Vore kunne forsvare at have forenet Dig med en saadan Aristokrat? Du, som er saa gjennemtrængt af og vil virke for de ædlere og høiere Anskuelser, der nu med lovlig Berettigelse, træde frem i Livet? og hvorledes vil Du med Din høie, aandige Udvikling og frisindede Stræben kunne

finde Dig i at være afhængig, næsten Slavinde af et saadant Nul, som Kammerjunkeren er? Jeg er bange for, der vil ligge et net Huus!"

„Saa det troer min kloge Fætter?" sagde Charlotte med sit sædvanlige brede Smil og i en spydig Tone. „Jeg tillader mig at være af en anden Mening. Spar Din Frygt! Du veed ikke, hvor from Arthur er! han er bøielig som dette Græsstraa og saa politisk uskyldig, som et Ark reent Papir."

„Og paa dette rene Papir agter Du at skrive, hvad der behager Dig?" spurgte Candidaten. „Jeg forstaaer Dig; men tag Dig dog vel i Agt! Det kunde være, for at blive i Din Lignelse, at Papiret ikke havde Liim nok, at Skriften slog igjennem, at Du altsaa ikke kunde skrive paa begge Sider, uden at at gjøre det Hele ulæseligt."

„Hvad vil Du sige med det?"

„Jeg vil i Grunden kun sige, at det vil være Dig umuligt saaledes at bearbeide ham, at Alt det udryddes, som skal bort, og noget Bedre sættes i Stedet. Han er ulykkeligviis dum, min Bedste! — Dumme Mennesker er der intet Udkomme med!"

For en Forsigtigheds Skyld tog jeg Arthur under Armen; jeg frygtede for, at han skulde blive noget urolig, — jeg følte jo allerede, hvorledes han

sittrede. Men det hjalp ikke; han maatte tage hele Kinderpulveret.

„Hvor tør Du tale saa despecteerligt om min Saagodtsom-Forlovede?“ sagde Charlotte leende. „Er han end noget keitet og forlegen og stikker han just ikke meget dybt udi Viisdom, saa skal jeg nok hjælpe paa alt Sligt, naar vi først ere Kone og Mand; jeg skal da nok være hans Forstand.“

„Ja, naar først!“ raabte Peter; „det varer jo en Evighed, inden han kan faae Munden paa Gang!“

„Det er sandt nok,“ sukkede Charlotte, „han staaer endnu stadigt og gloer paa mig, som en Ko paa en nymalet Port.“

„Ja, saadan staaer han!“ grinte Candidaten og stillede sig op og forsøgte meget ubehændigt at efterligne nogle af Arthurs Miner og Manerer. Forgjæves! hverken hans Krop eller Ansigt vare skabte for Mimiken.

„Nei, vist ikke,“ udbrød Charlotte overgiven og reiste sig ogsaa, „saaledes træder han hen for mig, see! og saaledes kniber han mig i Fingerspidserne. Saa stiller han sig hen ved en Væg og seer paa mig og mæler ikke et Ord, men lader Underlæben hænge!“

Her brast Jomfruen selv tilligemed Fætter Peter ud i en uslukkelig Latter, der endtes med et lille

Anfald af Hoste; hvorpaa hun fremtog et meget brugt Lommetørklæde, der var puttet ind paa Brystet, spyttede langt ud i Græsset og pudsede sig paa en temmelig massiv Maade, idet hun igjen kastede sig paa Græsbænken.

Jeg havde frygtet eet eller andet Udbrud fra Arthurs Side; men til min Beroligelse og store Forundring forholdt han sig aldeles stille og lod de muskelstærke Arme synke.

„Nei," vedblev Charlotte, da hun igjen var kommet til Aande, „lad mig kun først faae fast Fod paa Stiggaard, saa skal Alt blive godt, det vil sige efter mit Hoved. Arthur er jo et godt Skind; og ligesom min Forstand skal være hans, saaledes skal ogsaa min Villie blive det. Af Alt, hvad der kan bidrage til at fremme de Ideers Fremgang, for hvilke vi leve og aande, skal der Intet blive forsømt. Det Hele skal faae ganske andre Dine at see med!"

I Parenthes maa jeg bemærke, at „den Idee", for hvilken hun vilde leve og aande, syntes at være hende lige saa uklar, som de Ideer, af og for hvilke saa Mange i vore Dage leve. Det er blevet en Modesag.

Peter svarede: „Du lover vist Dig og mig altfor Meget, Charlotte; det kunde dog være muligt, at Du gjorde Regning uden Vert. En saadan bor-

neret Herre er ofte meget stiv og uhandelig, og han vil nok i saa Tilfælde vide at sætte Haardt imod Haardt."

„Aa, han!" loe Charlotte, „nei, han er saamæn saa myg og bøielig, at jeg kan vinde ham om en Finger! og hvad han ikke er, det skal han blive. Vi Fruentimmer — — naa, jeg siger ikke mere!"

Pludselig reiste Candidaten sig og sagde: „Her er Myg! jeg kan ikke holde ud at være her længer!" og uden at oppebie sin Cousines Svar, gav han sig til at gaae og lod hende trave bagefter.

Da det ædle Bundsforvandtskab var kommet os af Syne og deres Stemmer havde tabt sig, traadte vi frem af vort Skjul. Ingen Pottemager kan med mere spændt Forventning af Brændovnen fremtage en smuk Vase, hvoraf han lover sig noget, end jeg nu fremdrog min Ven af Egetræets Hjertekammer. Han fulgte mig næsten villieløs, og ligesom udmattet af en stærk Strabadse, kastede han sig paa Græsbænken. Jeg satte mig taus ved Siden af ham, for at give ham Tid til at fatte sig. Var denne Dosis for stærk? eller var den akkurat tilpas? Dette var Spørgsmaal, som min Samvittighed gjorde mig, og jeg nægter ikke, at jeg med en vis Ængsteligheд ventede paa, at Arthur skulde bryde Tausheden. Dog det faldt bedre ud, end jeg maaskee havde fortjent.

Efter nogle Minuters Forløb, i hvilken Tid han havde siddet taus og stirret hen for sig, strøg han Haaret rask fra Panden, saae sig om og greb min Haand, idet han med et dybt Suk sagde:

„Saa! — nu er da det forbi! Det var jo en ret moersom Samtale, vi der vare Vidner til!" Med et bittert Smil vedblev han: „Men det er jo godt i Tide at faae Øinene op, naar man har været saa blind, som jeg!"

„Det er mig en stor Trøst, kjære Ven," svarede jeg, „at Du tager denne Sag saa roligt og fornuftigt. Men jeg behøver vist ikke at sige Dig, at der maaskee nok vil følge flere Smerter efter denne voldsomme Kuur, som Hændelsen eller Din gode Skjæbne har anvendt paa Dig. Du maa ikke troe" — —

„Min Kjære!" sagde Arthur med en determineret Tone, „nu veed jeg, hvad jeg skal troe og jeg veed mere; jeg veed ogsaa, hvordan jeg skal handle. Det vil jeg vise baade Dig og Andre! — Kom nu og lad os gaae! lad os røre os! jeg gider ikke dvælet længer her paa dette Sted!"

Med disse Ord sprang han op, som om Græsbænken brændte under ham, og ilede ind i den tætteste Tykning saa hurtigt, at jeg knap kunde følge ham og havde al Møie med at vare mig for Slaget af de

svære Grene, han bøiede tilside, og af Buskene, han gjennembrød. Jeg tænkte paa Ronkedoren.

Efter en temmelig lang Fart gjennem det uveisomme Krat, kom vi til en Skovvei, hvor jeg endelig ganske forpustet naaede min Ven, der syntes at ville rende fra sine Erindringer. Han stod stille et Øieblik, som om han betænkte sig, hvor han var, og hvor han vilde hen. Derpaa tog han mig under Armen, og gik langsomt fremad, idet han hviskede: „Skal vi saa besøge min gamle Karen?" Jeg fulgte ham.

Veien førte os i Krumninger ned over en Eng og ind mellem to tætbevoxede Høie, gjorde derpaa et Sving, der bragte os til den modsatte Udkant af Skoven. Her, næsten lænet til en Høi, laae det lille nydelige Huus, som han saa kjærligt havde indrømmet sin spæde Barndoms Vogterinde. Vel var det hverken meer eller mindre end en lille Bondehytte, straatakt med hvidtede Vægge og Skorstene; men det var saa peent med sine blanke Vinduer og med en Art af straatækket Bislag, under hvilket der stod en Bænk, et Par Stole og et Bord. Haven var velholdt, fuld af Frugtbuske, Blomster, Ærter, Rødder og Bønner; hist og her kneisede et Par ældgamle Pære- og Æbletræer; mod Nordost gav en Gruppe af høie Naaletræer fornødent Læ; det øvrige Hegn bestod af tætflettet Riisgjerde, der ganske var overgroet med

vild Humle. Inde fra den lille, tæthegnede Gaardsplads bag Huset kunde jeg høre en livlig Sladdren af Høns, Ænder og den pluddrende Kalkun, og i Aftensolens Glands øvede en glimrende Flok Duer sig i deres luftige Vendinger. Forsiden af Huset vendte mod Syd, hvor en temmelig vid, men eensformig Udsigt over den bugtede Vei og de kornrige Marker mere beroligede end forlystede Øiet. Der hvilede en velsignet Fred og Ro over det Hele, og det var een af de Pletter, om hvilke man ofte i en vis Stemning kan falde paa at sige: her gad jeg boe og bygge; — men det er dog sjelden rigtig alvorligt meent!

Da Karen, som sad under Bislaget og spandt, fik Øie paa os, idet vi gik op ad Gangen mod Huset, reiste hun sig og kom os i Møde. Jeg betragtede hende naturligviis med megen Interesse. Det var, hvad Folk kalder en smuk, gammel Kone, ifert en til hendes Alder passende, stirlig Bondedragt, og hendes milde Øine — det Eneste, der endnu syntes ungt paa hende, — smilede til den raske, kraftige Plejesøn med et Udtryk af sandt Velbehag og moderlig Stolthed. Selv var hun ikke høi, men kraftigt bygget, og syntes at kunne naae de hundrede Aar.

Her havde jeg en stor Glæde af Arthur. Man kunde i et saadant Forhold, som mellem ham og den

gamle Karen, ikke tænke sig mere Naturlighed og Anstand, end han viste. Ligesom hun holdt sig lige langt fra krybende Underdanighed eller kjæphøi Raskhed, hvormed yndede Tyende stundom komme deres Herskab imøde, saaledes var der i hans Holdning hverken fornem Nedladenhed eller ugracieust Kammeratskab. Alt var fra begge Sider jævnt og harmonisk, og gjorde ret et behageligt Indtryk. Paa Arthur udøvede Synet af hende og Klangen af hendes venlige Stemme en ganske vidunderlig beroligende Indflydelse. Hans Ansigt, som forhen blussede, fik sit naturlige Lød, hans Øine bleve klare og milde, hans Stemme blev fast og tillidsfuld, som om han her havde indaandet Fred og Ro. Han forestillede mig for den Gamle, som rakte mig Haanden til Velkomst, idet hun smilende sagde: „Naa, saa det er den gode Herre, som Jomfru Martha fortalte mig om i Formiddags. Hun kommer vist snart selv!"

Vi toge Plads ved Bordet, medens Karen gik ind i Huset. Et Øieblik efter kom hun tilbage og med hende en peen Tjenestepige, som lagde en snehvid Dug paa Bordet, hvorpaa der blev sat en Flaske, en Vandkaraffe og to Glas, Sukker og Sølvskeer, — Alt skinnende og blankt. Jeg smagte paa Vinen; det var en ypperlig gammel Rhinsk Vært. Arthur truede smilende ad den Gamle: „Har jeg ikke

sagt Dig, at Du selv skulde drikke denne Taar Viin og faae Kræfter?"

„Ja, saa mange Tak, Hr. Kammerjunker! jeg har saamæn ogsaa ærligt drukket den ene Flaske heelt op, eet lille Glas om Dagen," svarede hun, „men nu har jeg ogsaa Kræfter nok for det Første. Det er saa varmt, og jeg syntes, De og Herren der kunde nok trænge til en Vederqvægelse. Tag nu tiltakke!" Hun satte sig ned og saae smilende paa Arthur, der nikkede til hende, idet han førte Glasset til Munden.

Da hørte vi pludseligt fra den fjernere Deel af Haugen, der laae skjult for vore Øine bag Hækker og Buske, ligesom en heftig Ordstrid og strax derpaa et qvindeligt Skrig og et Raab: „Hjælp, Hjælp!"

Som et Lyn var Arthur paa Benene, satte over tre—fire Bede og Hækker i eet Spring, og forsvandt for mit Blik. Den gamle Karen saae meget forfærdet ud. „Det var Jomfru Marthas Røst," sagde hun, „vil De ikke gaae med og see, hvad det dog kan være!"

Inden hendes Opfordring var jeg allerede paa Veien; jeg skyndte mig, det Bedste jeg kunde, og kom ogsaa tidsnok for at blive Vidne til en ret artig, lille Scene.

„Hvad er her paa Færde?" hørte jeg Arthur raabe med Stentorstemme, da han dreiede om i Hau-

gens yderste Gang, hvor han saae Martha, kjæmpende af al Magt mod Fætter Peter, der, som det lod, vilde tiltvinge sig et Kys. Han havde, som vi siden erfarede, meget mod hendes Ønske og Villie, fra Præstegaarden, esterat have bragt Charlotte hjem, fulgt Martha paa Vei til et Besøg hos Karen, og vilde nu benytte Leiligheden til at tage en mere øm Afsked med Pigebarnet, end hun just ønskede.

„Respect her!" raabte Arthur, da han stod lige ved de to unge Personer, og tog et temmelig droit Tag i Candidatens Skulder. Denne slap øieblikkelig Martha ud af sin Omfavnelse, og traadte med sit dumme, impertinente Grin et Par Skridt tilbage. Han saae temmelig ophidset ud baade af Vandringen og af Kampen, han saa slet havde bestaaet i, og og maalte med et Blik, der skulde forestille Foragt, Kammerjunkerens Person op og ned, idet han med sin knævrende Stemme sagde:

„Hvor tør De, Hr. Kammerjunker! understaae Dem til at lægge Haand paa mig?"

„Jeg tør understaae mig til Alting, Hr. Candidat!" sagde Arthur med mere Besindighed, end jeg havde ventet, „naar De er uartig mod Jomfru Martha!"

„Da veed jeg ikke, hvad Martha og jeg kommer Dem ved!" raabte Peter i en uforskammet Tone.

„Jeg staaer ikke her for at besvare Deres Pøbelagtigheder," svarede Arthur med en dyb Stemme, der forkyndte det udbrydende Tordenveir, „men nu skal De strax gaae!"

„Skal jeg gaae? Hvad har De at befale her? Saadan en adelig Herre bilder sig endnu ind, at han kan gjøre, hvad han vil! Men Herligheden er da, Gud være lovet! snart forbi!" grinte Candidaten.

Uden at svare herpaa greb Arthur den patriotiske Yngling i Halskraven og Buxelinningen, og hyttede ham som et Stykke Favnebrænde over Havegjærdet ud paa Veien. Den graae Hat, som var faldet paa Jorden, gik den samme Vei. Arthur blev staaende og stirrede bleg og med glandsløse Øine paa sine Hænders Gjerning. Ulykken var dog ikke stor. Candidaten var heldigviis faldet i et Par Læs Riisbrænde, som laae opstablede udenfor Haugen, og slap altsaa med Forskrækkelsen og et Par smaa Rifter. Han havde reist sig, og medens han med Bagen af Haanden tørrede sin Næse og betragtede sit dyrebare Blod, skreg han:

„Jeg vil sige Dem, Hr. Kammerjunker!" — —

„Bi lidt, Fyr!" raabte Arthur rasende, „vil De sige mig Noget, saa skal jeg strax være hos Dem!" og vilde til at springe over Gjærdet.

Nu begyndte *min* Rolle. Jeg greb hurtigt min

Ven i Armen og, da han med rynket Pande vendte sig imod mig, sagde jeg ganske roligt: „Hvor vil Du hen? gjør nu ikke mere af det, end fornødent er! Seer Du ikke, at Valpladsen er tom?"

Candidaten havde virkelig ikke fundet det raadeligt at oppebie et nyt Møde med den nordiske Herkules, havde taget tilbeens ned ad Veien og var os allerede ude af Syne.

„Den Pjalt!" mumlede Arthur.

„Lad ham løbe!" sagde jeg, „og see heller til at berolige Jomfru Martha. Den stakkels Pige lader til at være meget bedrøvet."

Den hele Affaire, som her staaer fortalt med mange Ord, var foregaaet i et Par Minuter. Dengang Martha følte sig befriet fra Fætterens erotiske Voldsomheder, var hun flygtet hen i en lille aaben Løvhytte og havde der, med begge Hænder for det forgrædte Ansigt, sat sig paa en Bænk. Ved at høre hendes Navn var det, som om Arthur vaagnede af en Drøm; Berserkergangen var forbi. Han saae sig om med et dybt Suk, og da han i Løvhytten fik Die paa den unge Pige, gik han derhen, saa sagte, som om han vilde besøge en Slumrende. Han satte sig paa Bænken ved hendes Side. Jeg blev staaende uden for, — jeg kunde ikke lade det være! — dog

saaledes, at jeg var skjult for dem. Efter et Øieblik's Taushed begyndte Arthur:

„Martha! — Kjære lille Martha! see paa mig! græd ikke mere! tag Haanden fra Øinene og lad mig tale med Dig!"

Martha taug.

„Martha! hør paa mig! hør, hvad jeg vil sige Dig. Du veed ikke, hvor det knuger mit Hjerte, saa det er nær ved at briste. Jeg maa tale med Dig aabent og ærligt."

Der var en saa reen Melodie i disse Ord, som jeg ikke havde tiltroet ham; det klang smukt, — men Martha taug. Da kastede han sig paa Knæ foran hende og berørte med begge Hænder let hendes Arme, idet han med fuld Følelse, men med dæmpet Stemme sagde:

„Jeg elsker Dig, Martha! hører Du? vil Du blive min Kone? vil Du boe altid hos mig paa Stiggaard, og dele Alt med mig, Ondt og Godt, Sorg og Glæde? Jeg har længe elsket Dig," lagde han til med veemodig Betoning; „men jeg har før ikke vidst det saaledes som nu!"

Martha lod Hænderne synke fra Ansigtet og betragtede taus den unge Mand med sine blaae, forundrede Øine.

„Du svarer mig ikke? kan Du nænne det? tal,

eller giv mig et lille Tegn, — o, ræk mig Din Haand og lad mig beholde den!"

Martha havde nær rakt ham sin Haand, men trak den pludselig igjen, som i Skræk, tilbage, og vilde reise sig. Men han tillod det ikke.

„Nei, Martha! nei! et Svar maa Du give mig. Ak, hvis Du nu ikke vil vide Noget af mig, hvis Du støder mig bort, saa har jeg jo paa een Gang tilintetgjort mit Livs Glæde, saa har jeg jo ganske fordærvet vort venlige Samliv. Jeg maa da herefter kalde Dig Jomfru og holde op at sige Du til Dig!"

Pigebarnet saae et Øieblik alvorligt paa ham, bøiede sig derpaa venligt ned imod ham og sagde, idet hun lagde sin høire Haand i hans:

„Saa kald mig da altid Martha, og bliv ved at sige Du til mig!"

Det var mit Stikord til at forlade Scenen! Jeg gik, for ikke at blive et vanhelligt Vidne til den første Henrykkelses Udbrud. Jeg traf den gamle Kone ganske forskrækket og forventningsfuld siddende ved Bordet, og idet jeg skjenkede mig et Glas Rhinsk, hvortil jeg nok kunde trænge efter saamegen Rørelse af den forskjelligste Art, fortalte jeg hende den første Deel af Historien, men sluttede ganske kort med disse

Ord: „Og nu vil De nok snart see Fæstemand og Fæstemø her ved Deres Bord!“

„Hvad behager?“ sagde Karen forundret; „hvilken Fæstemand og Fæstemø mener De?“

„Jeg mener Kammerjunkeren og hans Fæstemø.“

„Ih, nei! hvad siger De? Er Jomfru Charlotte da ogsaa dernede?“

„Aa, hvem taler om Jomfru Charlotte! jeg mener Kammerjunkeren og Jomfru Martha.“

„Er det Hende? Naa, saa Gud i Himlen være da priset og lovet!“ sagde Karen og foldede Hænderne. „Det havde jeg da mindst ventet, saameget jeg end har ønsket det. Ja, jeg har saamæn sagt hende det tidt og mange Gange, at det burde skee; men det kunde hun nu slet ikke taale at høre, og blev næsten vred paa mig derfor. Ja, man skulde vel sagtens heller ikke tale saadan til unge Piger; men vi gamle Koner kunne ikke lade sligt fare, og Munden løber over af det, som Hjertet har formeget af. Naa, det har da heller ikke skadet denne Gang! Jeg var saa vis paa, at hun længe har holdt af ham; men det vilde hun nu aldrig være ved. Herregud! havde det gamle Herskab nu levet, saa er jeg bange for, det havde seet galt ud; thi dette havde vist ikke været efter deres Hoved. Kammerjunkeren kunde da vistnok ogsaa have faaet saa mangen rig og

fornem Frøken; men det syntes han nu slet ikke om, og det har vel heller ikke stort at betyde i den Begivenhed. Den, han nu faaer til Kone, det er en sand Engel, det kan jeg forsikre Dem! — Men sig mig dog, hvordan gik det til?"

„Naa," svarede jeg, „sagtens saaledes som Sligt pleier at gaae til, tænker jeg! — Spørg dem nu selv. See der!"

Arthur og Martha kom Arm i Arm op ad Gangen. De saae Begge meget lykkelige ud; Arthur straalede og loe over hele Ansigtet; Martha var lidt bleg, men hendes Læber vare blussende røde og de glindsende Øine lignede „to dugbesprængte Violer," som Digteren saa skjønt udtrykker sig. Med mit Glas i Haanden modtog jeg det unge Par, da de nærmede sig, og den gamle Karen græd, som det jo skikker sig, af Glæde, da hun omfavnede og kyssede den undseelige Brud. I sin Hjertensglæde kunde den Gamle ikke lade være at hviske til Martha: „Naa, hvad sagde jeg saa tidt? har jeg nu Ret?"

Da vor Bevægelse havde sat sig lidt, satte vi os selv ved Bordet, ligesom for at holde Raad; skjøndt her Intet var at holde Raad om. De to unge Folk havde efter al Rimelighed ved deres Forlovelse ikke gjort et Skridt, som vilde dadles af Brudens Forældre; og om denne end havde en svag Følelse af at have

gjort Noget paa egen Haand, saa lod det ikke til at forstyrre hverken hendes Sindsro eller Glæde. Den eneste Beslutning, som blev taget i vort store Raad, var, at Martha ikke i Aften skulde aabne sit Hjerte for sine Forældre eller nogen Anden, men oppebie Arthurs Ankomst, der næste Formiddag formelig vilde tale med Præsten om denne Sag.

Solen var ved Nedgang, da vi vilde bryde op. Da vi sagde Farvel, tog Karen i Fryd over det Passerede ogsaa begge mine Hænder og rystede dem, som om vi havde været gamle, gode Venner. Ude paa Veien følte jeg mig strax i en mig uvant Situation. Skulde jeg gaae rask til, eller skulde jeg gaae langsomt, for i begge Tilfælde ikke at bebyrde Parret med min Nærværelse? Jeg forkastede begge Dele, som skadelige for min Sundhed; men da vi paa Veien til Præstegaarden lidt efter vare komne til Omdreiningen til Herregaarden, saa standsede jeg, og idet jeg forsigtigt slog mit Lommetørklæde om min Hals, sagde jeg: „Her vil jeg sige Farvel! Natteduggen falder allerede stærkt, og jeg har ingen indvortes Varme at staae imod med!"

Det faldt dem slet ikke ind at gjøre Indvendinger imod at miste mit behagelige Selskab, og jeg naaede da alene, i et ypperligt Humeur mit Sovekammer, og kunde altsaa opfylde den diætetiske Forskrift, som

byder, altid at slumre ind med roligt Sind og under behagelige Forestillinger.

Næste Morgen begav jeg mig tidligt ned til Arthur. Jeg fandt ham staaende ved et gammeldags, kostbart Meubel, en Art af Skriverpult eller Secretair af sort Træ, indlagt med mange snørklede Siraater af Sølv og Perlemoder. Han havde trukket en Mængde Skuffer ud; hemmelige Rum og Lædiker kom tilsyne, hvis Tilværelse man aldrig, uden at være indviet, kunde anet, og krammende en heel Hob skjønne Sager frem: Portraiter med kostbar Indfatning, Ringe med ædle Stene og indlagt Haar, Balsambosser, Hovedvandsæg, Snusdaaser, Braseletter, Brystnaale, Halssmykker, Diademer, Uhre, Kjeder, kort sagt, hvad der af slige Sager i en riig og fornem Familie kan opsamles fra Slægt til Slægt, og som man kunde kalde Familiens Skat. Det morer mig altid at see Sligt; thi det sætter min Indbildningskraft i en behagelig Virksomhed. Ethvert Stykke maa jo have sin egen Historie. Hvor megen Glæde og Sorg kan der ikke rummes indenfor en Fingerrings snævre Kreds? og hvor interessant kan ikke et Portraits Historie tænkes at være?

„Du maa, for Guds Skyld! dog ikke troe," sagde Arthur, medens jeg med Kjendermine mynstrede nogle Diamanter i et Par Ørenringe, „at jeg har i Sinde

at overøse Martha med alt dette Rageri! Naar hun er min Kone, saa bliver det jo hendes paa een Gang, og saa kan hun more sig dermed, om hun vil. Nei, jeg søger kun efter en lille Ring, som min Bedstemoder har baaret. Det skal have været en udmærket deilig og god og forstandig Kone. Man har altid talt til mig om hende, som Een af Familiens største Prydelser; saavidt jeg veed, bar ogsaa min Moder hendes Ring, saa det vilde være mig betydningsfuldt, om ogsaa jeg i Dag kunde sætte den paa min Marthas Finger. — Her er den, „vedblev han, og fremtog et lille grønt Chagrins Etui af en hemmelig Skuffe og aabnede det. Ringen bestod kun af en Række smaa, blegrøde Rubiner, simpelt fattede ved Siden af hinanden, og bar tydelige Spor af Ælde. Jeg kunde ikke andet end bifalde denne Beskedenhed — om jeg saa maa sige — og spurgte min Ven, om han agtede at gaae til Præstegaarden? Han sagde mig, at han ikke kunde komme før henimod Middag, da han havde nopsættelige Forretninger. „Jeg har underrettet Martha derom," lagde han til, skjød alle Skufferne ind, laasede Secretairen og ilede ud.

Min Beslutning var snart taget. Paa Stiggaard var ikke længere mit blivende Sted; den uforstyrrede Eensomhed og Frihed, som havde lokket mig derud, var nu hævet ved denne glædelige Begi-

venhed, og vilde afløses af Besøg og Gjenbesøg. Min Fraværelse vilde ikke føles. Jeg klædte mig altsaa paa, og gav mig paa Veien til Præstegaarden, for der endnu, om muligt, at faae røgtet en lille Forretning.

Ved min Indtrædelse i Haugestuen traf jeg til min store Tilfredshed hele Familien samlet; end ikke Fætter Peter manglede. Han saae lidt flauere ud end sædvanlig, med sin Rift paa Næsen; men forresten var han lige kry og ubehøvlet. Martha var uforandret; hun var i sin sædvanlige nette, daglige Dragt; men den Hemmelighed, hun bar i sit Hjerte, kastede — i det Mindste for mine Øine — ligesom et endnu lysere Skjær over hendes Person. Da hun bragte mig en Kop Kaffe, saae jeg hende lige ind i de klare Øine; men hun tog dem hurtig til sig og blev ganske rosenrød; det var det Hele.

I Samtalens Løb fik jeg da Fætteren og Charlotte ind paa det patriotisk-politiske Omraade. Den er let at lokke, som gjerne efter vil hoppe! Jeg lod nemlig, om jeg rigtigt mindes, ligesom uforvarende falde nogle høist kjætterske Ytringer om Valgloven eller noget Lignende, og vakte naturligviis de to Bundsforvandtes heftige Opposition, som jeg lidt efter lidt pligtskyldigst veeg for. Under denne Discussion kom Fætter Peter flere Gange til at beraabe sig paa en

vis anonym Publicist, der synes at være hans første og fornemste Autoritet, og som skrev under det Mærke ab.

„Vi To," sagde Peter om sig selv og Hr. ab, „jeg og han, tør jeg nok sige, ere som een Sjæl, og vor politiske Udvikling har altid holdt Skridt, altid taget een og samme Retning, og stadigt gaaet parallel, om jeg saa maa sige. Han har skrevet, som De veed under Mærket ab; jeg valgte til mit Bomærke ba!"

„Hvad for Noget?" raabte Præsten med et sarcastisk Smiil, „er det Dig, Peter! som staver dette politiske B — a, ba? Aa, nei? Ja, det kunde nok ligne Dig!"

Præstekonen yttrede sin Beundring i høirøstede og høie Talemaader; kun Charlotte og Martha taug stille; hiin, fordi hun alt var indviet; denne, fordi hun havde noget Bedre at tænke paa.

„Jo, jeg og han," vedblev Peter med suffisant Selvfølelse, „have mangen Gang lagt Forkjæmperne for Frihed og Folkets Rettigheder en Bro, hvorpaa de siden have vandret over vanskelige Steder. Vore Bestræbelser have, skjøndt uafhængige af hinanden, stedse været harmoniske. Jeg kjender ham ikke personligt, men jeg troer paa ham, som paa et Evangelium."

„De maa kjende hans Principer noie," sagde jeg, „siden De tør bruge dette Udtryk; De maa sandelig have stor Tillid til ham!"

„Jeg underskriver," sagde Peter, „ubetinget og ubeseet enhver Tøddel, han skriver, ethvert Ord, han siger."

„Har jeg dog ikke seet hans Mærke for ganske nylig?" spurgte jeg mig selv, som om jeg befindede mig. „Ah, jo! ganske rigtigt!" vedblev jeg og greb i min Brystlomme og fremdrog det nye Dagblad, „her staaer det under selve Prospectus; Hr. ab maa altsaa vel være Hovedredacteuren. Han nævner sig som Forfatter til" — her stode adskillige navngivne Artikler opregnede.

„Ja, det er ham," raabte Fætteren; „lad os høre, det er vist en meget interessant Indledning, det feiler ikke. Underligt nok, at jeg slet ikke har fornummet til, at denne nye Entreprise var paa Stabelen!"

„Jeg vilde gjerne," sagde jeg, „forelæse Noget deraf, men" — —

„Aa, hvad Men! jeg sætter ogsaa, at det ikke ganske stemmer med Deres Principer, saa kan De dog ikke ville miskjende Geniet, hvor det saa viser sig!"

„Nei ingenlunde! saameget mere, som jeg maa

tillade mig at lade Dem vide, at jeg er en ivrig Tilhænger af det nye Evangelium, der prædikes og alt har baaret saa velsignede Frugter, og at jeg hædrer og ærer dets Propheter, store og smaa, — naar de due noget! — Der er saaledes ogsaa Meget hos nærværende Forfatter, Hr. ab, som behager mig og er talt ud af mit Hjerte; lad os nu see, hvorledes det behager Dem!"

Jeg forelæste derpaa den hele, ret velskrevne Afhandling, der med Klarhed og Grundighed fremstillede Bladets ædle Maal og dets Midler.

„Er det ikke fortrinligt?" raabte Peter begeistret den ene Gang efter den anden.

Forfatteren gik derpaa i et særskilt Afsnit over til at polemisere mod den Deel af Pressen, som, tilsyneladende paa den gode Sags Side, allermest skadede samme. „Det Gode," sagde han, „hævder sig selv, det Slette fælder sig selv; men Middelmaadigheden er farligere end det Sletteste. Den er i Almindelighed næsviis, sig fremtrængende; den vækker gjerne Opsigt; og naar den understøttes af en eller anden tilfældig Egenskab, blænder den let det mere uøvede Øie, indsmugler saa megen Skjævhed, avler saamegen Halvhed blandt de mindre Befæstede, at de, der mene det alvorligt, ærligt og godt med Helligdommen, have ondt ved at gjøre Forgaarden ryddelig for disse vanhellige

Hønsekræmmere og Skillingsverlere. Ligesom Ridderligheden for en stor Deel synes forsvundet af det selskabelige Samliv, saaledes optræde ogsaa disse Herrer ofte med en saa modbydelig Raahed, at deres Fægtning ikke ligner nogen Tornering, men snarere et Slagsmaal. For at give et Exempel instar omnium, behøver jeg blot at gribe i Blinde, og træffer da strax paa Een, der besidder alle de negative Egenskaber, der skabe den sletteste, politiske Dilettantisme. Hvo har ikke i —posten med Ynk og Modbydelighed læst denne Hr. ba's elendige Smørerier? Især i Afhandlingen „Det Timelige og det Evige" synes han at have villet overbyde sig selv. Denne taagede Ordvæv med Islæt af løse, nyphilosophiske Traade, denne fade Eftersnakken, denne svulstige Drøvtyggen af Andres originale Ideer, denne ubehændige, keitede Ironiseren, denne selvbehagelige Forsængelighed, dette plumpe Hovmod, kunde uden Skade bære, hvilket Navn det skal være, kun ikke sund Sands. Vi kjende heldigviis ikke personlig Faderen til dette Misfoster, men troe at kunne spore, at han er et ungt, forsængeligt Menneske, der uden andet Kald, anden Indvielse end den, hans Selvforgudelse har givet ham, nu er kommet paa denne Afvei, langs hvilken han paa den Maade kun vil plukke Gifturter for Andre, men sandelig ingen Laurbær for sig selv."

Ved Enden af denne pompeuse Tirade, som jeg i Grunden selv ærgrede mig lidt over, udbrød Præsten i en ubarmhjertig Latter: „Naa, min gode Peter! der fik Du da baade læst og paaskrevet, og det ovenikjøbet af Din egen Herre og Mester!"

Præstekonen sendte mig et vredt Blik, men betragtede Slagtofferet med en medlidende, forlegen Mine, som i mine Øine var værre end Præstens Latter; og Charlotte sad med blussende Kinder og nedslagne Øine, formodentlig af Undseelse og Ærgrelse over det indirecte Slag, hun selv havde faaet. Martha havde sat sig i Sophaen og beskjæftigede sig med den lille Lise og med sine egne Tanker. Candidaten selv var blevet snart rød, snart bleg og bed, aldeles stum, sin Underlæbe tilblods, uden at kunne finde et eneste Ord til, for et Skins Skyld, at støtte sin styrtende Bygning. Jeg havde næsten ondt af ham, og følte lidt Fortrydelse over min Haardhed.

Porthundens Støien og Hestetrampen i Gaarden gjorde en heldig Afbrydelse af den ubehagelige Taushed, der var opstaaet. Jeg traadte til Vinduet og saae ud; det var Arthur, ledsaget af Jægeren. Jeg havde ikke før seet ham til Hest, og kunde ikke nægte, at han tog sig prægtigt ud. Fætter Peter gjorde et Øieblik Mine til at liste sig bort, men forandrede dog sin Beslutning og kastede den graae Hat paa Divan-

bordet med et Udtryk i Ansigtet, som kunde betyde: „Aa, det har vel ingen Nød; her knækker han da vel ikke Halsen paa mig!"

Jeg havde næsten frygtet for, at den nye Person, hvori Arthur nu optraadte her i Huset, skulde trykke ham, gjøre ham forlegen og foranledige Et eller Andet, der kunde volde ham en Ydmygelse. Min Frygt var aldeles ugrundet. Han var saa jævn, saa fri og sikker i sin Holdning, at jeg ganske roligt saae paa Alt, hvad han foretog. Efterat have hilset venligt paa hele Familien, undtagen Peter, der stod ved Vinduet og vendte ham Ryggen, udbad han sig med sagte Stemme en privat Samtale med begge Forældre. Moderen tilkastede Charlotte, som sad der blussende som i Feberhede, et hurtigt, betydningsfuldt Blik; jeg derimod saae paa Martha. Hun sad og hvisked til den Lille, og var blevet ganske hvid som en Slaenblomst.

Forventningens Smerter vare dog kun kortvarige; Conferencen i „Sovekammeret" var snart endt, Protocollen sluttet, og idet de tre Personer igjen traadte ind, hørtes Præsten med glad Stemme at sige til Arthur:

„Ja, Hr. Kammerjunker! tag hende da, siden baade De og hun ere enige. Hun var altid en god Datter, jeg har det Haab, at hun ogsaa vil blive en

god Husfru. Jeg betroer hende med fuld Tillid i Deres Hænder!"

Ved disse Ord reiste Charlotte sig fra Stolen og gjorde et Skridt fremad; men paa et ængsteligt Vink af Moderen, sank hun atter ned paa sit Sæde og saae med høit opspilede Øine paa, at Arthur med raske Skridt ilede hen til Martha, kyssede hendes Haand og omfavnede hende. Da ogsaa Fader og Moder havde omfavnet og lykønsket hende, kom Touren til Søsteren. Det piinte mig, det ængstede mig, skjøndt jeg vidste, at hun ingen virkelig Kjærlighed følte for Arthur, men at kun hendes Forfængelighed her havde faaet en Nevselse; det ærgrede mig, at jeg havde været saa dristig selv paa en Maade at have ført Riset, — og nu var jeg bange for Udbrud-Scenen! Dog mit Sind kunde være roligt, og jeg maatte atter her beundre eller forundre mig over den qvindelige Natur. Charlottes Øine tindrede, hendes Mund smilede, da hun tog Martha om Hovedet og kyssede hende, og derpaa rakte Kammerjunkeren sin Haand. Han lod det ved denne Ceremonie ikke, som ellers, beroe ved at berøre Fingerspidserne, men greb den hele Haand i sin og rystede den med al mulig Hjertelighed. Al hans Forlegenhed var som blæst bort, og denne Frihed gav hans Væsen en Anstand, som før havde manglet ham, men nu klædede hans man-

dige Personlighed meget godt. Charlotte stirrede paa ham med store Øine.

„Naa, Hr. Kammerjunker!“ sagde hun leende til ham, „nu kan jeg da ret i Mag finde Leilighed til at arbeide paa den omtalte Omvendelse; ikke sandt?“

„Ja,“ svarede han ligeledes i en spøgende Tone, „tag nu kun fat! Det vil sikkert lykkes Dem; De har ganske særegne Gaver til at omvende Folk, — derom er jeg overbeviist! — Men,“ vedblev han, idet han vendte sig til mig, „hvad blev det saa til med Din Plan, som Du ansaae for saa let at udføre? hvad sagde jeg?“

„Hvad siger De? — Hvad mener han?“ raabte Præsten og Madamen i Munden paa hinanden.

„Aa,“ svarede jeg leende, „det er ikke andet end „Der in dem Irrgarten der Liebe herumtaumelnde Cavalier“ *), som nu hoverer over at være kommet paa rette Vei!“

Under disse faa Repliker havde jeg lyttet til en anden kort, men fyndig Samtale, mellem Peter og Charlotte, idet nemlig den Første med halv Stemme og et ondt Grin sagde til hende: „Men min Gud, Charlotte! Du besvimer jo ikke!“ hvortil hun med et roligt og koldt Ansigt svarede: „Jeg begriber ikke,

*) Titelen paa en gammel tydsk Roman.

hvorledes Du, efter igaar at have leget Himmelspræt, og i Dag lidt en saadan Prostitution, endnu tør vove at tale med!" Hvorpaa Fyren taug stille og maabede.

Da jeg nu saae Alt i en saa god Gang paa alle Kanter, fandt jeg, det var paa Tide for mig at træde af fra Skuepladsen. Jeg greb min Hat og foregav, at jeg vilde tage mig en lille eensom Vandring i Skoven; og skyndte mig derpaa hjem til Gaarden. Her pakkede jeg min Kuffert, lod spænde for en lille Hamborger-Vogn, som under mit Ophold der var sat til min Raadighed, eftersom jeg er en slet Rytter; og efter et Par Timers Kjørsel befandt jeg mig paa nærmeste Poststation, hvorfra jeg i en lille Billet takkede Arthur for alt Godt. Jeg anførte ingen Undskyldninger for min pludselige Bortreise, da jeg stolede paa, at han kjendte mine Manerer og ikke vilde fortænke mig i, at jeg fulgte dem.

Min Søren og Madame Trane sloge Hænderne sammen over min hastige Hjemkomst, og den Sidste var himmelglad over dog at være saa tidlig færdig med Skuren, Vadsken og Bonen; og jeg selv var ikke mindre glad. I denne friske Reenligheds Duft sad jeg da og gjenlevede min Landreise ved at optegne dens Begivenheder.

Et Par Maaneder efter fik jeg eet af hine orthographiske, men venlige Breve fra Arthur. Min

Flugt omtalte han ikke med eet Ord; men efter at have beskrevet mig sit Bryllup og „das vergnügte Leben“ *), som han nu fører, fortalte han endvidere, at Fætteren, der har taget Tjeneste hos en juridisk Embedsmand i Egnen for at øve sig i det Practiske, nu ganske havde skudt en hvid Pind efter Politiken, havde forlovet sig med Charlotte, tænkte kun paa Embeds- og Ægtestand, og lod til at kunne blive en ret taalelig Birkedommer! — Skulde jeg virkelig have givet Anledning til et Mirakel?

*) Et Digt af Bürger.